

WESTERN

G. F. UNGER

BELINDŽEROV PONOS

Broj 9

100 dinara

WESTERN

9

1986.

G. F. Unger

BELINDŽEROV PONOS

Bílí Slou

BELI BIZON

X-100

UREDNIK IZDANJA

PIROŠKA MATIĆ

Recenzent

P. POPOVIĆ

Izdaje i štampa: Novinska, izdavačka i štamparska radna organizacija »DNEVNIK«, OOUR »IZDAVAČKA DELATNOST«, Bulevar 23. oktobra 31 Novi Sad, telefon (021) 621-555. Broj žiro-računa: 65700-603-6350. Direktor NIŠRO »DNEVNIK«: **JOVAN SMEDEREVAC**, Rukovodilac OOUR »Izdavačka delatnost«: **ILJA VOJNOVIĆ**, Glavni i odgovorni urednik OOUR: **TODOR ĐURIĆ**, Urednik Redakcije knjiga: **MILORAD PREDOJEVIĆ**, Sekretar Redakcije: **ZENKA KARABASIL**, Tehnički urednik: **JULIŠ ARVANITIDIS**, Korektor: **VERA MANOJLOVIĆ**

TIRAŽ: 32.000 PRIMERAKA

UKOPISI SE NE VRAĆAJU

BELINDŽEROV PONOS

Belindžerov konj bio je ponovo odmoran i spreman za put. Ridan je, povrh svega, dobio i dobru hranu. Ali, zato je vlasnikov stomak ostao prazan. Belindžer se nadao da će u kući Stiva Kvedasa staviti nešto među zube.

Kuća se nalazila na mostu, na samom izlazu iz kanjona.

Belindžer je uzjahao konja i polako krenuo kanjonom. Na putu je sretao mnoge jahače i kola, koja su bila prepuna žednih rudara i kopača zlata. Svi su hrlili u Kanjon Siti. Bio je to gradić u kome je moglo sve da se kupi.

U gradiću i okolini gorela su svetla i baklje. Na velikom prostoru oko Kanjon Siti bile su smeštene kolibe i štale rudara i kopača zlata.

Met Belindžer je povremeno zastajkiwao želeći što bolje da zapamti sliku koja je bila pred njim.

Put kojim je jahao bivao je sve uži. Bližio se izlaz iz kanjona.

Negde u noći video je, ponovo, svetla.

Što se više približavao, i most je bivao uočljiviji.

Bio je na cilju. U kući je gorelo svetlo. Znači, nekog je bilo unutra. Svojevremeno, Stiv Kvedas mu nije rekao da ima kompanjona. Ko li je to mogao biti u kući?

Za trenutak, Met Belindžer se zaustavio, te je odmah zatim ponovo krenuo.

Pored kuće se nalazili i štala, šupa, i dva korala. Iz blizine, dopirao je šum vode.

Met Belindžer je zastao.

Nikoga nije mogao da vidi. Iznenadio ga je ženski glas, koji je upitao:

— Želite li preko?

Belindžer se nagnuo u sedlu da je bi je bolje video. Činilo mu se da glas dolazi iz pravca štale.

— Ako želite preko, na ovu teritoriju, morate platiti četvrt dolara! — dodala je žena jasn timer glasom.

— To je veoma praktično i pametno — odgovorio je Belindžer.

Ne čekajući da žena išta kaže, sjahao je i vezao konja za gredu.

— Šta to treba da znači? — upitala je žena promuklim glasom. — Ja vas nisam pozvala. Uzjašite svoga konja i što pre nestanite — dodala je, sada već ljutito.

Belindžer ju je tek sada video. Izašla je iz senke. Ispod pazuha, držala je pušku. Belindžer se nije pomerao sa mesta na kome je stajao. Žena mu je brzim korakom prišla i ponovila:

— Da li ste vi gluvi? Zar treba da pucam da biste krenuli?

Iznenada, sinule su mu reči Stiva Kvedasa, izgovorene jedne noći za kartaškim stolom:

»Posvadao sam se sa verenicom. Neće biti venčanja! Hajde, igrajmo! Ko nema sreće u ljubavi, ima u kartama«.

Konačno, Belindžer je shvatio da Stivova verenica ne živi u gradu, već tu na mostu.

— Donosim loše vesti. Danas ujutro Stiv Kvedas je napustio grad. Otputovao je za Denver. Pre nego što je otišao, sve mi je ispričao. Koliko sam shvatio, on beži od ljudi Džona Mek Klaskog. I ja sam se već sukobio sa njima. Vidite na šta ličim. To je posledica žestoke tuče u salunu.

Posle tih reči, Belindžer je sačekao nekoliko trenutaka da vidi šta će žena odgovoriti.

Ne pomaknuvši se sa mesta, gledala je u Belindžera i ćutala je. Imao je utisak da su je njegove reči šokirale. Trebalo joj je vremena da se sabere.

Belindžer ju je posmatrao, a zatim se okrenuo i pošao u kuću. Stomak mu je bio prazan. Glad koju je osećao bila je nesnosna. U kući je mirisalo na sveže skuvanu hranu. Na štednjaku je stajao veliki lonac. Bez ikakvog pitanja, podigao je poklopac i sebi stavio na tanjir parče mesa i nalio supe.

Dok je jeo, žena je ušla u kuhinju.

Tek sada, na svetlu, mogao je da je pogleda bolje.

Od prvog trenutka, mlada žena mu se svidela.

Nije to više bila mlada neiskusna devojka, nego mlada žena po kojoj se videlo da je mnogo što—šta preživela. Delovala je energično i veoma samostalno. Po Belindžerovim procenama, mogla je da ima dvadeset i pet godina.

— Vi ovamo ulazite kao neki divljak i bez pitanja uzimate da jedete — rekla je uvredeno.

— Izvinite, žao mi je! — procedio je Belindžer. — Shvatite me, bio sam gladan. Poslednji put sam jeo juče. Nisam više mogao da izdržim. Primite moje izvinjenje, sada mi je čak i neprijatno. Uostalom, ako ste čekali Stiva, shvatićete da je to sada uzaludno. Smatrajte me za njegovog naslednika. Zovem se Met Belindžer...

— Ali, ne kod mene! — promrmljala je mlada žena.

Za trenutak je ostavio kašiku da bi izvukao neke papire iz svoga džepa. Predao ih je njoj u ruke. Nastavio je da jede, ali sada gledajući u nju. Po izrazu njenog lica sve mu je bilo jasno. Prvo je to bila neverica, zatim odbojnost, da bi sve to na kraju bilo zamenjeno gorčinom i stidom. Osećala se povređenom i napuštenom.

Završivši čitanje pisma, vratila ga je Belindžeru, upitavši ga:

— Zašto je to uradio?

— Bojao se! — ne okolišeći, odgovorio je Belindžer. — Znao je da ne treba da se zavarava, jer šanse protiv Džona Mek Klaskog nisu bile nikakve. Jednostavno rečeno, predao se zbog velikog straha koji ga je obuzeo — završio je Belindžer objašnjenje.

Videvši da ga mlada žena i dalje nemo posmatra, osećao je da mora još nešto da joj kaže:

— On vas je voleo i nije smeo lično da dođe, jer se stideo da prizna svoj kukavičluk.

Konačno se pomakla sa mesta na kome je stajala. Uzela je

dve čaše i krenula da zagrabi vode. Stavivši ih na sto, sela je naspram Belindžera.

— A vi?... Šta je sa vama? Zar se vi ne bojite? Belindžere, koliki je vaš ponos? To vam je ime, zar ne? Možda je čak i lažno. Da vi niste jedan od Mek Klaskijevih ljudi?

Belindžer je odmahnuo glavom.

— Sve je to tako čudno ispalo... Stiv se plašio ovde u gradiću. Trebala mu je zaštita. Uvukli su ga da igra poker. Da je imao i milion dolara, i to bi izgubio da...

— Ne morate da pričate dalje... sve sam sasvim dobro razumela! — prekinula ga je. — Recite mi zašto ste tako zainteresovani za ovaj most? Šta vi smerate?

— Ne znam vam još ni ime — odvratio je Belindžer.

Malo se opirala, ali kada je primetila prijateljski smešak na Belindžerovim usnama, popustila je.

— Ja sam Seli Karpenter. Velika sam budala. Napustila sam svoj posao učiteljice u Sent Luisu da bih došla ovamo u Kolorado, nadajući se da ću naći sreću i mir. Verovala sam da je to velika ljubav... Ali, čovek greši... Već sutra, ja ću se vratiti u Sent Luis. Ovde više nemam šta da tražim...

— Treba da ostanete! — prekinuo ju je Belindžer.

— Zašto? — upitala je znatiželjno.

— Zato što će se Stiv možda i vratiti. Desilo se i meni da pobegnem u strahu. Nije to ništa strašno. Putem sam spoznao da je to gore za mene. Živeti u saz-

nanju da sam kukavica, za mene je bilo nezamislivo. Tako sam se okrenuo i počeo da se borim. Možda mi je on sličan. Da sam na vašem mestu, čekao bih neko vreme. Kuća vam stoji na raspolaganju. Ja ću spavati preko u šupi. Mek Klaski može da preuzme most ako mu je baš toliko potreban.

Za trenutak, oči su joj se skupile.

— Zašto nećete most? Nešto ste tajanstveni šta je u stvari sa tim mostom?

— Možda ću vam jednom prilikom ispričati celu priču. Nadam se da ćete me onda sasvim razumeti.

Posle ovih reči, ustao je od stola. Bio je visok i snažan. Tragovi borbe bili su vidljivi. Videlo se po njemu da je bio čovek od karaktera. Nije se lako predavao, niti je odstupao kada bi osetio da je u pravu.

— Da, možda ćete mi jednoga dana sve ispričati... ako budem ovde. Ne mislite možda da ću celoga života čekati na povratak Stiva Kvedasa i da ću voditi radnju?

— Radnju?

— Pored one šupe nalazi se radnjica. Veliki broj mušterija dolazi da se snabde. Kanjon Siti je čitavih deset milja udaljen odavde. Zbog sitnica ljudi ne žele da idu tako daleko.

Belindžer je klimnuo glavom. Posle kraćeg razmišljanja, rekao je:

— Hoćete da vodite radnju za mene? Sami recite koji mesečni iznos želite. Da li je to moguće ili nije?

— Zašto ne!? Ipak je najbolje da malo razmislim.

– Zovite me Met, Seli!

*

Kada je ostala sama, shvatila je šta ju je zadesilo. Stiv Kvedas ju je tek tako napustio i pobe-gao.

Uzela je šolju čaja i osećajući se tako bespomoćnom, sela je za sto da razmisli o svojoj bu-dućnosti.

Dve krupne suze slile su se niz njeno lice. Drhtala je celim telom. Konačno, osećajući se dovoljno hrabrom rekla je glasno:

– No, dobro Stive Kvedasu! To je bilo dovoljno o tebi! Zau-vek zatvaram tu stranicu svog života.

Više nije plakala. Mada razo-čarana, osetila je neku novu snagu u sebi.

Tišinu je prekinuo topot konjskih kopita.

Seli je ustala i odmah se našla na vratima verande. Približa-vala se velika grupa jahača. Zau-stavili su se ispred kuće. Jedan iz grupe je viknuo:

– Hej, draga, zar nisi usam-ljena ovde? Gde je dobri Stiv? Da li bi želela da ti pravim društvo, ili da te povedem u Ka-njon Siti? Daću ti sve što želiš!

Seli nije odgovorila ni reč. Nemo je stajala i gledala u ja-hače. Znala je da ovako dalje ne ide. Ovi divlji momci postajace svakim danom sve oholiji i grub-lji. Sjahaće i možda će želeti da uđu u kuću. Ali, kada primete da Stiva više nema...

Prekinula je svoja razmišlja-nja jer kauboj koji je govorio sjahao je i približio joj se.

– Hej, draga, gde je Stiv?

– Otišao je! Pobegao je!

Čovek je zanemio. Svi u sed-lima su se takode primirili.

Iznenada, dolinom se prolo-mio smeh. Kauboji su se udarali po nogama dok su se neobuz-dano smejali. Kada je smeh utih-nuo, čuo se glas Meta Belindžera:

– Seli, da li i mi treba da se smejemo?

– Ne, Mete! Za taj smeh je po-trebna veselost ovih ljudi.

Jahači su ćutali. Oglasio se onaj kauboj koji je sjahao sa konja:

– Koga to imamo pred so-bom? Čiji se to glasić čuje?

Belindžer se polako prima-kao govorniku.

– Zdravo, Džeremi, još uvek si tako pričljiv?

Čovek je zanemio. Nije mo-gao da se mrdne, niti da rea-guje. Bio je iznenađen. Jedva je nekako uspeo da procedi:

– Valjda nisi Belindžer? To ne može biti!

– Šta je, Džeremi Logane, vo-leo bi da to nisam ja, zar ne? Možda i nisam, možda je to moj duh... Znam, tebi bi to više odgo-varalo. Odgovori!

Čovek koji se do malopre po-našao bahato, sada je drhtao ce-lim telom. Instinktivno je stavio ruku na revolver ali nije smeo ništa da preduzme.

– Džeremi, reci mi gde je Sloun Ešland? Gde se skriva?

Džeremi Logan delovao je uplašeno i bedno. Mucajući je odgovorio:

– Sloun Ešland... Sloun Eš-land... on...

– Znači, još uvek se krije u ovoj oblasti. To je dobro. Recite mu da sam ovde! Znam da biste to rado učinili.

Džeremiju je pokazao rukom da može da krene.

— Vratite se. Ne dolazite više ni blizu mosta. Od danas je to moj most. Od vas niko više ovaj most neće preći. Fajv-Finger-Kanjon za vas je zabranjen.

— Ti nam ne možeš... — počeo je jedan od jahača bezobrazno da se prsi. Jedan drugi koji je bio do njega, šapnuo mu je:

— Horhe, drži jezik za zubima. To je Belindžer, ti još ne znaš ko je on.

Uto je i Džeremi Logan došao k sebi, tako da je smirenim glasom rekao:

— Da, Sloun Ešland je na teritoriji Fajv-Finger-Kanjona. Ali, to je velika teritorija, postoje pet kanjona. Moraćeš dugo da ga tražiš. Ja ti neću odati gde ga možeš naći. Nijedan od nas ti neće otkriti tajnu.

— Idite odavde! Što pre, da vas moje oči ne vide! — viknuo je Belindžer. Prišao je jahačima da ih bolje osmotri. Poznavao ih je sve osim jednoga. Bio je to Horhe koji je malopre onako istupio.

Jedva da je izgovorio poslednje reči, kada je video da se Horhe hvata za revolver. Ovaj nije uspeo da puca jer je Belindžerov pištolj već opalio. Pogodio je Horhea u ruku; ovaj pade sa konja.

Jedan od jahača besno je gundao:

— Pusti to, Belindžere! Bio je to Horhe. On te ne poznaje, a inače je veoma nagao. Mi se u to ne bismo upuštali. On je pogrešio.

Belindžer više ni reč nije rekao. Čuteći je gledao kako ranje-

nika stavljaju u sedlo. Odmah zatim su i krenuli.

Kada je ponovo nastupila tišina, Belindžer se okrenuo prema vratima kuće.

Seli, koja je stajala na pragu, odmah mu je prišla. Pogledala ga je i ozbiljnim glasom upitala:

— Ko ste vi, Mete? Taj razbojnik se uplašio kada vas je video, a i ostali su bili kao oduzeti.

— Ne tako davno, svi oni su bili na mom platnom spisku. Znaju da bih ih ja ubio da su pokušali da urade nešto. Nekad sam bio njihov gazda za koga su jahali.

— A, Sloun Ešland? Ko je on?

— zainteresovala se mlada žena.

— On je bio moj prijatelj i predradnik!

Već je svitalo kada je Belindžer otišao da legne. Spavao je gotovo do ručka.

Obrijao se i okupao. Tako osvežen, došao je do verande. Tamo je Seli upravo postavljala sto. Mirisalo je na kafu i na sveže pečena jaja i slaninu.

Kada su im se pogledi sreli, bolje su se zagledali jedno u drugo, kao da su želeli da se uvere u ono što su sinoć videli.

— Zar lopovi ne krađu živinu? — upitao je Belindžer da bi prekinuo tišinu.

— Ja je dobro čuvam, a i Stiv je... — ugrizavši se za usnu, prestala je da govori. Ipak, videvši da nema razloga da išta taj, rekla je:

— Stiv je već ubio nekoliko lisica i kojota. Preko noći živinu držim u staji.

Posle ovih reči napravila je malu pauzu. Sela je za sto, a rukom je pokazala Belindžeru da uradi isto.

— Tog Slouna Ešlanda poznajem i ja. Poneki put dode do mosta. Deluje kao lav, zar ne?

— Da, to je dobro poređenje. Kada ga čovek vidi, pomisli na lava. Kod pryog susreta čoveku deluje pošteno, ponosito... Ali, od svega toga on nije ništa.

Dok je pričao, gledao je duž kanjona u pravcu grada. Dva jahača su se približavala. Jednog je odmah prepoznao. Bio je to Bek Šamokin, revolveraš. Spadao je među najokrutnije koje je Belindžer ikada upoznao.

Seli je takođe gledala u tom pravcu.

— Evo dolazi Džon Mek Klaski sa svojim telohraniteljem — drhtavim glasom rekla je Seli.

Belindžer nije prestajao da jede, nastavio je kao da se sve to njega ne tiče. Delovao je mirno, mada je razmišljao o pridošlicama. Pitao se čemu Mek Klaskiju telohranitelj? Delovao je dovoljno snažno i otresito da se sam o sebi brine.

Oba jahača su stigla pred verandu kuće. Mek Klaski je sjahao i prišao bliže mestu gde je sedeo Belindžer.

— Seli, svakim danom ste sve lepši. Da li vas je Belindžer preuzeo zajedno sa kućom i mostom? — upitao je ironičnim glasom.

— Dragi moj, ako budete drski, može nešto i da vam se dogodi — sa iznenađujućom mirnoćom rekao je Belindžer.

— Oho, pravi vitez! — cereći se rekao je Mek Klaski, dok je sedao za sto. — Mogu da doručujem? Plaćiću kao u gostionici.

Molim, slaninu i jaja.

Seli je ustala od stola i upitala ga:

— Čime ste zaplašili Stiva Kvedasa? Zašto je pobeгаo? Recite mi!

Mek Klaski je prestao da se smeje.

— Ništa, Stivu sam nešto predložio. Prethodno sam ga upozorio da vas ostavlja samu. Ništa ga nije zaustavilo. Prihvatio je ponudu bez reči. Ja sam se pokazao veoma zabrinut za vas. To smem, zar ne?

Seli nije ništa odgovorila. Pogledala je u Belindžera. Mek Klaski je uradio isto.

— Znam, sredili ste trojicu. Ja nisam za tuču. Nudim vam novac za most, deset hiljada dolara!

— Ne pristajem — bez razmišljanja rekao je Belindžer.

— Most ste zaradili na pokeru. On vam ionako ništa ne predstavlja. Deset hiljada dolara je fer ponuda.

— Zadržaću most. Možda će se Stiv Kvedas vratiti. Pružiću mu priliku da otkupi od mene most. Ovde nema za vas ništa! Ako još jedanput pošaljete svoje momke, ja ću lično doći do vas.

Mek Klaski ga je nezadovoljno posmatrao. Klimnuo je glavom i rekao:

— Sigurno je jedno, a to je da sam vas potcenio. Tek kada mi je Bek Šamokin rekao ko ste vi, postalo mi je jasno da treba da okrenem list. Stiv Kvedas se više nikada neće vratiti. Kočija kojom je krenuo nosila je transport zlata. Banditi su ih napali i Kvedas je u samoodbrani stradao.

Dok je govorio, posmatrao je Seli. Ova se zaljuljala, ali uspela je da se osloni na zid.

— Da, šta da se radi... Na žalost, teritorija je puna bandita — dodao je Mek Klaski i okrenuo se Belindžeru:

— Znači, most ste zaradili na pokeru? Koliki je vaš ponos? Ne znam da li ste dovoljno fer da omogućite i drugom čoveku da pokuša da dobije most na pokeru? Hoćete da igramo? Razmislite malo. Nećete se valjda sakriti u mišiju rupu?

Belindžer je još uvek ćutao. Sada je jeo samo viljuškom. Levica mu je bila na nozi, nedaleko od mesta gde drži revolver.

Bek Šamokin je stajao na stepenicama verande i bezizražajno je gledao u Belindžera.

Belindžer je dobro poznavao tu vrstu ljudi. Bili su veoma opasni.

— Ja neću da se borim, hoću samo da igramo fer. Mogao bih da se borim, mogao bih...

— Dobro! Nemojte mi pretiti, to ničemu ne vodi.

— To nije pretnja, već činjenica. Hteo sam samo da kažem kako postoje i drugi načini da dodem do onoga što želim. To da se vi ne bojite, meni je potpuno jasno. Da li ćemo da se igramo ili da se borimo? — završio je Mek Klaski.

— Mete, pazi! Ti ćeš izgubiti! Prevariće te! — vikala je Seli.

Belindžer nije obraćao pažnju na njene reči. Zagledao se u Mek Klaskijeve oči i u njima video što hiljadu reči ne bi moglo da izrazi.

Znao je da Mek Klaski ozbiljno misli sve što je rekao.

Ako mu uskrati kartanje i mogućnost na pobedu, sigurno će poslati sve svoje kauboje da se obračunaju sa njim.

Iznenada, Belindžer je klimnuo glavom, i sam iznenađen svojim postupkom. Čuo je sebe kako pita:

— Mek Klaski, koliko ste spremni da uložite?

— Deset hiljada dolara — odmah je rekao. — Most je vredan deset hiljada dolara. Daću vam čipove iz jednog od svojih saluna. Ako te čipove dobijem, pripada mi most. Ako vi zaradite deset hiljada dolara, znači da sam izgubio. Onda, nikada više neću pokušavati da dodem do mosta. To treba da bude duga igra sa ulogom od pedeset dolara. Da li se slažete?

Belindžer je klimnuo glavom.

— Dobro, znači, igramo u most! Igraćemo sve dok ne svane. Da li samo nas dvojica...

— Ne. Jedan od suigrača biće Bek Šamokin. Četvrti će se već naći. Neutralan, naravno. I Bek Šamokin je neutralan, zar ne, Bek?

— Vi ste poludeli! — čuo se glas Seli Karpenter. — Ti si lud! Kakav je to ponos? Stiv nije izgubio most na pokeru da bi ga sada ti prokockao, i dao ga Mek Klaskiju. Zar ti nije jasno, oni su ubili Stiva!

Belindžer je nije udostojio nijednog pogleda. Nije imao vremena da je ubeđuje i da se raspravlja.

— Hajde da počnemo da igramo. U slučaju da se ne ponašate fer i na neki nečastan način pokušate da dodete do mosta, vaš revolveraš neće uspeti da vas spase. Želeo bih da rašči-

stite sa sobom pre nego što poč-
nemo da igramo.

— Ja stojim iza onoga što
sam rekao. Biću fer, nema pre-
vare. Onaj ko izgubi treba da
bude pošten. Ja sam već jedan-
put rekao, a sada ponavljam:
ako izgubim, nikada više neću
ni pokušati da dođem do mosta
— završio je Mek Klaski.

Igra je mogla da počne!

Na verandi su gorele dve sve-
tiljke. Jedna je bila tačno iznad
stola.

Džon Mek Klaski se pojavio
sa svojim revolverašem Bekom
Šamokinom i još jednim stari-
jim, prosedim čovekom koji se
predstavio kao Oliver Bakit. On
je trebalo da bude četvrti part-
ner u igri.

— Poker se najbolje igra učet-
voro. Doneo sam i nekoliko no-
vih špilova karata. Svi paketi su
neotvoreni. Ovde su vaši čipovi,
Belindžere! Ima ih u vrednosti
od deset hiljada dolara. Ako ih
izgubite, most pripada meni.
Ovi ljudi će biti svedoci. Između
ostalog, Oliver Bakit je sudija u
Kanjon Sitiju. Belindžere, da li
imate nekih pitanja?

Belindžer se nasmejao ne re-
kavši ni reč.

Iako mu niko ništa nije rekao,
bio je svestan da će igra biti
naporna. Mek Klaski je doveo
dvojicu svojih ljudi.

Belindžer je bio sam. Jedino
je Seli bila na njegovoj strani.

Ali, kakvu pomoć može očeki-
vati od Seli?

Ona će se pobrinuti za piće i
hranu. Povremeno će gledati
most. Tamo je takođe postav-
ljena jedna svetiljka da bi sva-

kog ko dođe mogli odmah pre-
poznati.

Belindžer je seo tako, da je
ispred sebe video most. Bilo je
oko hiljadu koraka od mosta do
stola za kojim je sedeo.

Igra je počela sasvim mirno i
obično. Mek Klaski je podelio
karte. Belindžer ih je uzeo. Bile
su dobre tako da ih nije morao
menjati. Pošto je sedeo levo od
Klaskija, morao je prvi da ih ot-
vori, a za to je platio dvadeset
dolara.

Svi su nastavili da igraju, s
tom razlikom što su morali da
menjaju po dve karte. Kada je
Belindžer došao na red, pove-
ćao je ulog na pedeset dolara.
Jasno mu je bilo da nijedan od
trojice nije imao dobre karte.

Kada su se otkrili, ispostavilo
se da Belindžer ima najbolje
karte. Na uloženih pedeset do-
bio je dve stotine dolara.

To je bio samo početak. Proći
će još mnogo vremena dok se
igrači raskusuraju.

Mek Klaski se smeškao, a ost-
ala dvojica su delovala dosta
bezizražajno. Svi osim Klaskija
igrali su sa čipovima.

Upravo kada je Belindžer bio
na redu da podeli karte, pogle-
dao je prema mostu. Dolazilo je
nekoliko jahača, a za njima
troja kola.

Belindžer ih je posmatrao. I
Seli je istrčala iz kuće. Trčeći je
sišla sa verande i uputila se ka
mostu. Stajala je na ivici mosta
i gledala u ljude i kola. Vratila
se tek kada su jahači odmakli
prema Kanjon Sitiju.

Nije ni reč progovorila, samo
je sa Belindžerom izmenjala

pogleda. To je bilo dovoljno, jer oni su se dobro razumeli.

Belindžer je podelio karte. Pogledavši svoje, nije baš bio zadovoljan. Imao je dva para, devetke i desetke. To mu ipak nije smetalo da nastavi igru. U drugom krugu povećao je i ulog. Nijedan nije hteo da istupi. Ulog se stalno povećavao. Svima je bilo jasno da je ovo runda blefiranja. Kad-tad, moraće da ispi-taju jedan drugog.

Sada mu je bilo svejedno da li će dobiti ili izgubiti. Ostao je u igri, stalno je povećavao ulog, a nije ni znao zašto. Bio je hladnokrvan, čak je delovao pomalo nezainteresovano.

Bek Šamokin više nije mogao da izdrži. Bacio je karte na sto.

— Ne mogu više! — rekao je.

— Ni ja! — odmah za njim je rekao Oliver Bakit. Nešto pažljivije, spustio je karte na sto.

Mek Klaski se okrenuo prema Belindžeru i rekao:

— Belindžere, prestajemo da blefiramo?

— Ko kaže da ja blefiram? — odvrati Belindžer i pritom pogleda Meka Klaskija pravo u oči.

— U redu, videćemo! — cereći se cinično, rekao je Mek Klaski i otkrio svoje karte.

Nije imao ništa osim par kraljeva. Belindžer je bio jači.

— Znam ja, i vi ste blefirali. Igrajući poker, čovek može da sazna mnoge stvari. Siguran sam da ću vas kroz igru dobro upoznati.

Belindžer se samo nasmejavao.

Na redu da deli bio je Bek Šamokin. Dok je ovaj mešao karte, iz mraka je izronio jedan

jahač. Jahač je polako. Silueta se dobro ocrtavala, ali lik jahača nije se mogao videti. Jahač je pogledao prema verandi. Belindžer se istog trenutka neprijetno spustio u stolici i malo je namakao šešir. Jahač ga sada nije mogao prepoznati.

Ispod obrva, Belindžer je gledao u pridošlicu. Tek tada je prepoznao čoveka. Bio je to Sloun Ešland. Nosio je bradu i nije bio uočljiv. Verovatno je bio na putu za Kanjon Siti. Njegovi ljudi se nisu vratili, i Sloun je pošao da vidi gde su.

Sloun Ešland je imao istančane reflekske i dobar instinkt. Osetio je da nešto nije u redu.

Sada je bio sasvim blizu. Ne pokrenuvši se sa mesta, Belindžer je čekao. Čak je prestao da diše. Veoma je želeo da Sloun Ešland siđe sa mosta i krene prema verandi.

Ostala trojica su ga ljutito posmatrala. Već duže vreme su osetili da Belindžer ne misli na igru već je koncentrisan na nešto drugo.

Pojavila se i Seli. Gledala je u pridošlicu.

— Šta se to dešava? Ko je to? — nervozno je upitao Mek Klaski.

— Mi igramo poker! Zašto tako gledate u tog jahača, Belindžere? Poznajete ga? — ljutitim glasom je upitao Mek Klaski.

Belindžer nije odgovorio. Čekao je. Bio je napet kao struna.

Kada se jahač našao u njegovoj blizini, odmerenim glasom je rekao:

— Sloun Ešland!

— Belindžer! — viknuo je Sloun Ešland. U glasu mu se ose-

tio primetan strah. Iznenadenje je bilo preveliko. Ešland je nekoliko trenutaka bio ukočen. Iznenada se trgao, podbo konja i, jašući, vratio se u Fajv-Finger-Kanjon.

Belindžer je odmah reagovao. Skočio je sa stolice, izvukavši revolver. Pucao je. Izgleda da ga nije pogodio. Ešland je suviše brzo odmicao. Kada je Ešland nestao u mraku, Belindžer se okrenuo partnerima. Sva trojica su stajala. Čuteći su ga gledali. Verovatno su čekali objašnjenje.

Ali, Belindžer nije osećao obavezu da svojim suigračima išta objašnjava.

Seli se vratila u kuću.

Laganim korakom vratio se svojoj stolici i uz put je rekao:

— Igrajmo dalje. Još noćas hoću da zaradim deset hiljada dolara!

Mek Klaski je klimnuo glavom. Prvo je razmišljao, a onda više nije mogao da izdrži a da ne upita:

— Znači, onaj čovek se zove Sloun Ešland! Sada mi je jasno zašto tako žarko želite ovaj most. Ali, u tom slučaju mi možemo zajedno...

— Ne! — presekao ga je Belindžer. — Ne sa vama, Mek Klaski! Dao sam vam šansu da mi oduzmete most. Ako izgubite, šansu više nećete imati.

— To ćemo još videti! — rekao je Mek Klaski. — Već ćemo videti, moj prijatelju! Sada, igraymo dalje!

Tako je i bilo.

Igra je postajala sve oštija. Bek Samokin i Oliver Bakit bili su samo statisti.

*

Met Belindžer je znao mnogo o pokeru. Bilo je to davno kada ga je jedan starac učio toj igri. Putovali su zajedno tri dana i tri noći. Za to vreme starac mu je otkrio sve tajne. Onda mu je rekao da je kod pokera najvažnija kontrola. U pravom pokeru postoji samo jedan igrač koji stvarno gubi. Na njega se treba koncentrisati. Tek sada Belindžer je video da je starac bio u pravu.

Mek Klaski je bio čovek koji je sve gubio! Možda prevelika želja za pobedom učini da čovek stalno gubi.

Belindžer je igrao dobro. Svaki potez bio mu je ispravan. Belindžer i nije mogao tako dobro da se koncentriše. Stalno je mislio na Slouna Ešlanda. Bilo mu je krivo što mu je pobegao.

Ešland je nešto nanjušio. Bio je oprezan. Izgleda da ga ni ovoga puta instinkt nije napustio. Pitao se da li je Stela još uvek kod Slouna. Ako je sa njim, sada će joj javiti da ga onomad nisu uspeli ubiti.

Morao je da prekine svoja razmišljanja, jer trebalo je da se koncentriše na igru.

Bek Samokin i Oliver Bakit nekoliko puta su uspeli da dobiju male iznose. Mek Klaski im je novac istog trenutka zamenjivao čipovima jer je želeo da zna koliko Belindžer nosi.

Kada je Belindžer u novom krugu uzeo karte i pogledao ih bio je miran. Njegovo lice ništa nije otkrivalo.

Mek Klaski ga je stalno i ne-tremice posmatrao. Mislio je da će se Belindžer kad — tad otkriti.

Karte u njegovim rukama bile su veoma loše. Trebalo ih je menjati. Pre nego što je to uradio pogledao je u Klaskija. Ovaj nije mogao da sakrije svoju radost. Imao je sigurno dobre karte! Kada je došao na red uzeo je tri nove karte. Dve su odgovarale a jednu je trebalo zameniti. Trebao mu je pik as. Reskirao je! Uložio je novac i uzeo novu kartu. Nije je podigao.

Mek Klaski ga je posmatrao cereći se zadovoljno. Nije mogao da izdrži a da ne kaže:

— Ne možete da me izblefirate! Recite koja vam je gornja granica?

— Idem do kraja! Kako vam nije jasno da me u pokeru nećete pobediti. Imam pola vašeg novca i još dosta čipova.

Mek Klaski je gurnuo hiljadu dolara na sredinu stola.

— Ako hoćete da ostanete u igri, platite! — rekao je Mek Klaski.

Bez reči Belindžer je stavio hiljadu dolara na sredinu i dodao još hiljadu.

— Prilažem sve! Ova partija će odlučiti! Dosta je bilo blefiranja! — zaključio je Mek Klaski.

Bek Šamokin i Oliver Bakit sedeli su čuteći.

Belindžer je izbrojao svoj novac i sve stavio na sredinu stola. Znao je da će izgubiti ako mu peta karta nije pik as! I pored svega, panika ga nije uhvatila.

Konačno je Mek Klaski otkrio svoje karte.

U rukama je imao četiri devetke.

Na redu je bio Belindžer. Polako je otvarao karte. Pik deset, pik pub, pik dama, pik kralj. Tre-

balo je još samo da prevrne petu kartu. Od nje je sve zavisilo.

Napetost je rasla.

— Do đavola! — viknuo je Mek Klaski. Bio je nestrpljiv. Uzeo je i okrenuo kartu. Bio je to pik as!

Belindžeru je laknulo. U rukama je imao fleš rojal!

Mek Klaski je netremice gledao u kartu. Nije mogao da veruje. Prevrtao je u rukama tražeći neki znak. Bilo je to sve uzalud. Ljutitim glasom upitao je Belindžera.

— Kako ste znali da je pik as? Zašto niste okrenuli kartu? Zato što ste bili sigurni?

— Da, u pravu ste! — mirnim glasom odgovorio je Belindžer.

— Znači, igra je završena! Išlo je brže nego što sam mislio. Ovih dana doći ću u grad da u vašem salunu zamenim čipove. Izgubili ste i deset hiljada dolara. Sve je to sudbina. Kasno je, treba da krenete kući.

Još dok je govorio Belindžer je ustao od stola i naslonio se na zid. Čekao je. Posebnu pažnju obratio je na Beka Šamokina.

Prošlo je nekoliko sekundi.

Mek Klaski je još uvek sedeo. Pogled nije mogao da odvoji od karata, novca i čipova rasutih po stolu.

Oliver Bakit je ustao, pokupio svoje zaradene čipove i napustivši verandu krenuo je do svog konja.

Bek Šamokin je ustao pogledavši u svog gazdu.

Da li je čekao znak? Možda je bio samo radoznao i želeo da vidi da li i Mek Klaski ume da prizna poraz.

Izenada, Mek Klaski je ustao od stola i nikoga ne pogledavši krenuo je do svog konja.

Seli se takođe pojavila u vratima. Na licu joj se odražavala napetost. Svi su čekali.

Uzjahavši konja Mek Klaski je pogledao prema Belindžeru i Seli. Da je pogled mogao da ubije, verovatno bi oboje bili mrtvi.

Bek Šamokin je još uvek čekao. Povlačio se prema Meku držeći Belindžera na oku. Čekao je gazdin mig pa da opali. Napetost je bila neizdrživa. Belindžer je prvi prekinuo tišinu:

— Na žalost, danas vam nije srećan dan!

— Da! Hajde, skači na konja, idemo! — odgovorio je Mek Klaski pogledavši u Šamokina.

U prvom trenutku Šamokin nije ništa čuo. Nije se pomerio. Tek kada su mu gazdine reči doprle do svesti, krenuo je.

— Belindžere, biće još prilike!

— Da, Šamokine! U svako doba, i na svakom mestu! Biće mi čast da se borim sa tobom.

Sva trojica su podboli konje i krenuli.

Seli je duboko udahнула vazduh. Bilo joj je lakše. Prvi sukob je prošao.

*

Kada su ostali sami, Belindžer je prišao Seli. Zagrlio ju je i ljuljuškao levo, desno.

Posle izvesnog vremena puštio ju je iz zagrljaja.

— Hvala, Mete! — rekla je ganutljivim glasom. — Dobro si se držao. Bio si hladnokrvan. Svim silama se trudio da te pobedi ali mu nije uspeo. Mek Klaski ovo neće nikada zaboraviti, nikada!

Sada si stekao velikog neprijatelja. Mek Klaski neće sve to tako ostaviti. Mislím da će pokušati da te napadne jer si mu sada stvorio komplekse kojih se nikada neće osloboditi. On mora da te pobedi da bi se ponovo dokazao.

Belindžer je klimnuo glavom.

— Imaš pravo, Seli! I ja sve to tako vidim. Osetio sam to. Videćemo šta će iz ovoga proizaći. Hajde, Seli, skloni taj novac sa stola. Stavićemo ga na stranu. Već će nam trebati. To je i tvoj novac jer mi smo partneri. Još pre no što svane, ja moram da krenem. Odjahaću prekomu Fajv — Finger Kanjon. Spremi mi nešto hrane za put. Otići ću u radnju da izaberem stvari koje mi trebaju. Odmah se vraćam.

Seli je ostala sama na verandi. Gledala je za Belindžerom. Bila je i srećna i tužna. Puno joj se toga dogodilo za ovo kratko vreme.

*

Šupe koje su pripadale radnji bile su prepune robe. Uzeo je kutiju municije i nešto dinamita.

Sa napunjenim torbama seo je na konja, spreman da krene.

— Čuvaj se Seli! Sada ću podići most u vazduh. Za deset hiljada dolara možeš novi da izgradiš, ili možeš taj novac da potrošiš na nekom drugom mestu. Izaberi šta ti više odgovara. Srećno, Seli! Videćemo se!

— Belindžer je mahnuo rukom i brzo se udaljio.

Ona je stajala u vratima i gledala u most. Belindžer je postavljao dinamit. Više nije mogla da izdrži, viknula je:

– Mete, vrati se! Nemoj to da radiš! Povredićeš se! Ludo je srušiti most! Mete, vrati se! Ako si razočaran u svoga prijatelja i jednu ženu, ja te nikada neću razočarati. Vrati se! Mržnja ne vodi ničemu.

Belindžer nije odgovorio.

Kada je pokušala da se približi mostu viknuo je ljutitim glasom:

– Seli, ne približavaj se! Drvo će leteti na sve strane! Skloni se od mosta! Nemoj me čekati! Ti si poštena ali ja nijednoj ženi više ne mogu da verujem! Nijednoj!

Pognula je glavu i polako pošla nazad u kuću. Znala je da bi je Met silom ugurao u kuću, možda čak i vezao. Nije vredelo da ga odvraća jer on je već sve unapred isplanirao.

Belindžer je završio posao. U ovo vreme niko se nije vraćao iz Kanjon Sitija. Brzo je upalio sve fitilje. Još jedanput je viknuo:

– Lepo živi, Seli!

Posle ovih reči potrčao je sa mosta, uzjahao konja i udaljio se čekajući ishod.

Eksplozije su sledile jedna za drugom. Posle kratkog vremena sve je bilo gotovo.

Fajv – Finger Kanjon bio je odsečen.

Met Belindžer mogao je sada mirno da traži svog bivšeg prijatelja Slouna Ešlanda. Put je bio presečen tako da mu Sloun nije mogao pobeći. Drugog izbora nije imao. Pošto čekanje na mostu nije urodilo plodom ovo je bio jedini način da se dočepa svog bivšeg prijatelja.

Pre nego što je krenuo u po-tragu još jedanput je pogledao u pravcu Seli. Ona je još uvek stajala kraj vrata verande i gledala u mrak.

Videvši da kuća nije oštećena Belindžer je viknuo:

– Seli, uzmi novac i idi! Idi u neku lepu i slobodnu zemlju i počni život ispočetka.

U prvom trenutku pomislio je da mu neće odgovoriti. Baš kada je hteo da podbode konja, čuo ju je kako viče:

– Ne, neću otići odavde! Sagradiću novi most! Ako ja to ne uradim, uradiće Mek Klaski. Pronaći ću ljude koji će mi sagraditi most. Čekaću tebe da se vratiš. Kada završiš sve svoje poslove, dođi opet nazad! Čekaću te!

On nije ništa odgovorio. Nepomično je sedeo u sedlu i osećao je da treba nešto da kaže ali, reči nisu prelazile preko njenih usana.

Bio je siguran da će ga Seli čekati.

Radovalo ga je što će Seli ponovo sagraditi most. To je pokazivalo da je čvrsta i odlučna žena. Kada bude sredio svoje poslove, moći će da se vrati.

Posle takvog, kraćeg razmišljanja Belindžer je podbo konja i krenuo u noć.

Pred Belindžerom je bio obiman zadatak. Trebalo je pretražiti svih pet kanjona da bi pro-našao Slouna Ešlanda.

Već je uveliko svanulo kada se našao na platou odakle su se račvali putevi koji su vodili u pet kanjona. Zastao je pred njihovim ulazima. Nije znao oda-

kle da počne, u koji kanjon da uđe. Na putu je bilo mnogo konjskih tragova. Mada je Sloun tuda projahao, od mnoštva tragova, pravi se nije mogao uočiti.

U tih pet kanjona živelo je oko hiljadu ljudi. Tu je bilo dosta rudnika, nekih malih nalazišta zlata.

Gde da traži Slouna Ešlanda?

Sa desne strane prilazio mu je čovek sa desetak magaraca. Bili su spremni da prime tovar. Čovek koji je jahao magarca bio je bradati starac crvenog nosa.

Met Belindžer je strpljivo čekao da mu se starac približi. Klimnuo je glavom u znak pozdrava i započeo razgovor:

— Komšija, danas će biti lep dan, zar ne? Ako ste pošli na most moraćete odustati. Mosta više nema. Sigurno će proći više od dve nedelje dok ga ponovo osposobe.

Starac je stavio šešir na potiljak i počeo se po glavi. Tek onda se trgnuo kao da ga je ubola igla.

— Most? Nema ga više? Dragi moj prijatelju, vi se šalite sa mnom! Hoćete da me uplašite, ali to nije lepo prema jednom starcu. Recite mi brzo da ste se šalili!

Belindžer je odmahnuo glavom.

— Most je srušen. Za dve nedelje ponovo će biti na svome mestu. Neko vreme je neupotrebljiv.

Starčeve velike okrugle oči postale su još veće.

— Alkohol! Šta ću ja bez alkohola? Osušiću se kao biljka bez alkohola. Možda vi imate neku

malu flašicu za mene? Znate, moj dragi prijatelju, alkohol je za mene lek. Vidite ovde, tu mi je zaboden vrh strele. Ako ne pijem alkohol, vrh počinje da rda a to je kraj za mene. Razumeli ste? Pomozite zato bolesniku! — glas mu je bio sve tiši i žalosniji, samo što nije zaplakao. Lice mu je izražavalo bol.

Belindžer nije reagovao na starčeve reči. Čovek je bio pijanica.

— Gde ste pošli sa ovim magarcima?

— Gde? Naravno, preko mosta. Tamo ima drva. Ja sam Džub Piks, snabdevač. Snabdevam svih pet kanjona drvetom. Svi kuvaju na drvetu koje ja nabavljam. Gde ću sada naći drvo? Bez drveta nema novca a bez novca nema viskija. Zašto je taj prokleti most srušen? Bio je to lep, čvrst i dobar most. U radnjici kod mosta uvek sam kupovao piće.

— Tražim jednog starog prijatelja. Ako mi vi budete rekli gde ga mogu naći, dobićete svoju flašu viskija.

— Oho, brzo mi recite ime svog prijatelja! Brzo! Poznajem skoro sve ljude u ovim kanjonima. Sve ih snabdevam drvetom. Nemaju vremena da traže drva, moraju da rade, da traže zlato. Ovde, u kanjonima ima sve manje drva. Ogolili su okolinu. Prošle zime su se smrzavali. Sledeće zime drvo će biti na ceni kao meso. Konačno, recite mi, kako se zove vaš prijatelj?

— Čovek se zove Sloun Ešland. Verovatno je i jedna lepa žena sa njim. Ima rđu kosu i zelene oči. Reci mi, gde mogu da

nađem tog čoveka i njegovu lepu ženu?

Starac se u trenutku potpuno izmenio. Do sada okrugle oči postale su dva proreza. Gledao je u Belindžera kao da je nešto želeo da pita. Jedno vreme je razmišljao a onda je samo odmahnuo glavom.

— Takvog čoveka i ženu ja ne poznajem — rekao je na kraju.

Belindžer se nasmejao.

Otvorio je torbu i izvukao flašu viskija. Odvrnuo je čep i otpio gutljaj. Starcu su se oči raširile a grlo steglo. Nije mogao više da izdrži već je prišao Belindžeru i pružio mu ruku.

— Dajte mi samo jedan gutljaj! Dobri prijatelju, daj mi samo jedan gutljajčić. Potrebno je bolesnom čoveku.

Belindžer je odmahnuo glavom.

— Gde ih mogu naći? — Ponovo je upitao. Imena ovoga puta više nije pominjao.

— U ovoj zemlji niko ti neće dati obaveštenje o tome. Ni ja.

Belindžer je bućkao viski u flašu. Starac je gutao knedle. Belindžer ga je pažljivo posmatrao. Starčeve oči su uznemireno gledale prema kanjonima. Uočio je gde se starčev pogled najviše zadržava. Bio je to drugi kanjon sa desne strane.

Konačno, starac se sam odlučio.

— U redu! Oni se nalaze u kanjonu koji zovemo palčevitim kanjonom. Tamo vode jedan mali rudnik. Nalaze se na kraju tog kanjona.

Posle ovih reči nastupila je tišina. Starac više nije mogao da izdrži a da ne zatraži flašu:

— Da li ću sada dobiti flašu viskija. Potrebna mi je kao lek. Koliko se nisko moram spuštati da bih dobio alkohol. Neki put se gadim i samog sebe...

Belindžer mu je dodao flašu. Starac ju je spretno uhvatio.

Belindžer je nastavio put. Imao je određen put. Ipak nije odmah skrenuo u određeni kanjon već u susedni.

Starac koji ga je pratio pogledom viknuo mu je:

— Palac desne ruke ide u levu stranu! Tamo je kanjon.

Belindžer se pravio kao da ga nije čuo. Polako je nastavio da jaše. Verovao je više starčevim pogledima nego rečima.

Kada je došao do ulaza u kanjon, pojavilo se sunce.

Belindžer se zaustavio na samom ulazu i posmatrao ga. Krenuo je dalje uz rečicu. Tu se mogao videti po koji radnik kako ispira zlato. Nije znao šta da radi. Pitao se da li da se uputi dublje u kanjon ili da se vrati. Problem je bio jednostavan. Bilo je pitanje da li je Sloun Ešland baš u tom kanjonu. Ako nije, biće upozoren i samim tim Belindžeru će biti otežano traganje.

Još uvek nije bio siguran u pijanca. Ako mu je on ipak rekao istinu, postoji mogućnost da se ovde nađe u zasedi.

Šta mu kaže instinkt? To je kao igra pokera, samo što ovoga puta nije bila važna karta, već mesto.

Kanjon je bio prepun ljudi. Bili su tu šatori, barake i rudnici. Svako je nešto radio. Belindžer se ipak odlučio da uđe

dublje u kanjon. Zadatak koji je sebi postavio bio je veoma težak. Da bi pronašao Slouna Ešlanda, bilo je potrebno da vidi svaki šator, svaku baraku da pita svakog čoveka i zaviri u svaki rudnik. Sloun Ešland je bio u boljem položaju. Mogao je da se sakrije u svaki kutak kanjona i njega da posmatra.

Bio je svestan situacije u kojoj se nalazio. Sve to ipak ga nije sprečavalo da pokuša da pronađe ljude koji su hteli da ga ubiju. Možda je pijanac ipak govorio istinu. Trebalo je da se spusti niz kanjon, jer po njegovim rečima oni su se nalazili na samom kraju, u jednom rudniku.

Odlučio je da krene!

Uz put je mogao svašta da vidi. Kanjon je ličio na pećinu. Strane kanjona bile su strme i čovek je teško mogao da se popne uz njih. Belindžer nije verovao da bi se Sloun Ešland usudio, sa Stelom, da krene uz te strmine.

Ljudi, na koje je nailazio, gledali su ga. Neki su ga i pozdravljali.

Pokušao je da postavlja pitanja. Upozorili su ga da to ne radi. Tu, u zemlji u kojoj se našao, niko ništa ne pita. Belindžer je bio siguran da tu živi puno progonjenih ljudi. Svi oni koji su bežali od zakona tu su našli poslednje utočište.

Kanjon je bio ogoljen. Zelenilo je bilo sasečeno. Posao je bio težak.

Tek sada je Belindžer shvatio šta je uradio rušenjem mosta. Svi ti jadnici bili su odsečeni od

spoljnog sveta. Kada ljudi budu doznali da je most srušen i shvate da je to on uradio, steći će mnoge neprijatelje.

Među ovim ljudima bilo je i žena. One su se bavile kuvanjem i bile su u blizini baraka.

Njih je Belindžer posebno posmatrao. Pitao se da li će među njima moći da prepozna Stelu. Kada je pomislio da će možda još danas biti pred njom, ljutio se.

Polako je jahao. Sve je želeo da zapamti. Nikada se ne zna da li će mu to trebati. Kada je zašao iza jedne krivine, video je kraj kanjona. Tačno na njegovom kraju bio je rudnik. Pored rudnika bile su tri kolibe i nekoliko kola. Iz jedne kolibe izlazio je dim. Videlo se da tu neko živi. U obližnjem koralu bilo je nekoliko konja i mazgi.

Belindžer je skrenuo sa puta da ne bi odmah bio primećen. Približavao se kolibama sa zadnje strane. Kada je bio dovoljno blizu, sjahao je, i nastavio peške. Dalje je sve bilo jednostavno. Prišunjavao se kući i polako ušao u kuhinju, kao da tu i pripada.

Stela je stajala za stolom i flašom razvlačila testo za biskvite. Čula je da neko dolazi ali na to nije obraćala pažnju. Upitala je ne dižući glavu:

— Zašto si došao tako rano iz rudnika, Sloune? Još je rano za...

Tek se onda trgla i naglo podigla glavu. Iza nje stajao je Met Belindžer.

Čas osvete je došao!

Stela se nije uplašila onoliko koliko je Belindžer očekivao.

Polako se okrenula ne ispuštajući ga iz vida.

— Ipak si nas pronašao. Brzo se to desilo zar ne? Pucaćeš u mene, kao što sam ja onda pucala u tebe da bih spasla Slouna koga sam više volela. Hajde, što ne pucaš? Svrši sa mnom pa pođi u rudnik. Tamo ćeš naći Slouna. Osveta će biti potpuna. Oduvek si bio čvrst momak koji nikome ništa ne oprašta.

Belindžer je ćutao. Ništa nije mogao da odgovori. Gledao ju je. Morao je sebi da prizna da je još uvek lepa. I u ovoj staroj kólibi, u staroj haljini i brašnom uprljanim rukama. Oči su joj još uvek bile tako zelene, kosa tako rida. Sve je bilo kao ranije.

Ali, onu sliku od ranije nikada neće moći izbrisati iz sećanja. Nosila je dva revolvera a jednim je pucala u njega. Drugi metak dobio je od Slouna. Onako teško ranjen nije mogao ništa da preduzme. Oni su mu uzeli novac, konja i sve što je imao.

Ostavili su ga jer su mislili da su ga dotukli.

Bili su ubice!

— Tebi baš ne ide dobro? Ču-dim se. Uzeli ste mi trideset hiljada dolara! Zar ste taj novac tako brzo potrošili? Možda ste novac morali da delite sa grupom? Verovatno niste imali drugog izbora. Džeremi Logan i još njih nekoliko prešli su most. Zašto ste svi bili zajedno?

Nezainteresovano ga je gledala. Ipak, obratila mu se rečima:

— Bio si veoma strog gazda. Gonio si krdo za Kanzas i nisi imao nikakve milosti prema ljudima koji su za tebe radili. Bio

si suviše strog prema njima. Želeli su Slouna. I bez para prešli bi na našu stranu. Istovremeno su te mrzeli i bojali su te se. Za tebe je bilo važno samo krdo. Ljudi te nisu interesovali. Do cilja je trebalo doći bez obzira na žrtve.

Belindžer je klimnuo glavom.

Tog trenutka svega se ponovo setio. Sećanja su mu navirala. Počeo je da priča:

— Da, cilj mi je bio da krdo oteram do Kanzasa. Bilo je oko tri hiljade grla. Imao sam dobro krdo, ali loše goniče. Tokom putovanja želeli su da me ostave. Kakvi su to ljudi? Bilo je nemoguće da sam tera krdo. Da je to bilo izvodljivo, već bih ih sve poslao do đavola! Sve to bilo je nemoguće. Bez obzira na toplotu ili hladnoću, bez obzira na sva nevremena, Indijance i bandite ja sam krdo želeo da doteram do cilja. Šta je u tome bilo tako loše?

Iznenadeno ga je pogledala.

— Da, volela sam te, nekad! Ili, možda sam mislila da si ti čovek sa kojim bih bila srećna. Ali na tom putu od Teksasa do Kanzasa sve se promenilo. Ti nisi znao za milost. Tvoje želje bile su stravične. I tvoj prijatelj Sloun Ešland mogao je to da oseti. Kasnije se stideo što je izgubio svoj porođos. Ti si ga maltretirao. Da li se sećaš kako je bilo na Simaronu? Onda Sloun nije smeo da potera krdo u bujicu. Niko od nas nije mislio da će krdo uspeti da pređe reku. Ti si onda prisilio ljude da urade ono što si naredio. Svi su se posle stideli. Iznenada sam shvatila da sam zavolela Slouna. Bio je čovek a ne đavo! Zašto se čudiš što

je sve tako ispalo? To je moralo tako biti! — glas joj je pomalo podrhtavao ali oči su joj i dalje bile uperene u Belindžera.

— Seti se kako je onda bilo. Seti se svega! Posle prodaje krda u Kanzasu ljudima si dao plate bez i dolara premije. Sloun Ešland im je od svoga dela dao. Nije želeo da ljudi budu nezadovoljni, ipak su se trudili. To je bilo poslednje što je uticalo na moju odluku da se opredelim za Slouna Ešlanda. Kada sam ti to onda rekla, imala sam utisak da ćeš ga ubiti. Možda sam se i prevarila. Samo zato sam pucala, samo zato. Mada si već bio pogođen, pokušao si da pucaš u Slouna. On je morao da se brani i da puca u tebe ako je mislio da ostane u životu.

Posle ovih reči Stela je napravila pauzu. Približila se prozoru i gledala napolje.

— Mislili smo da si mrtav. Bilo je to sedam milja od Dodž Sitija, na putu za Teksas. Novac smo izgubili u Simaronu, u toj proklesnoj reci. Ovoga puta nije bilo ni bujice i visoke vode. Reka je delovala mirno i pitomo. Ja sam svemu kriva. Kada smo zagazili u reku, krenula sam prema jednom peščanom sprudu. Učinio mi se najsigurnijim pa i najboljim putem preko reke. Nismo išli uobičajenim putem, jer smo čuli da postoji dosta bandi koje napadaju svakog. To je i bila greška. Ostali deo reke i puta nismo poznavali. Upala sam u živi pesak. Moj konj i mazga sa teretom su potonuli. Sloun me je jedva izvukao. Veći deo novca bio je na mazgi. Negde oko tri hiljade dolara imao je Sloun kod sebe.

Napravila je ponovo pauzu. Vratila se stolu i nastavila da razvlači testo. Radila je to mehanički, misli su joj bile zaokupljene drugim stvarima.

Met je gledao u njena leđa. Pitao se kako je imala hrabrosti da puca u njega.

Da, seća se on svega! Onda je bio strog gazda. Neke od svojih jahača morao je da vraća. Nestali su jedne noći. Belindžer ih je pronašao i razoružane vratio.

Sloun se takođe neodgovorno ponašao i na tom putu je raskinuto njihovo prijateljstvo. Končno, ostala mu je samo Stela. Zbog nje je sve i započeo. Hteo je da stvori kraljevstvo da bi ona uživala. Taj put za Kanzas je trebalo da bude početak, osnova za sve!

Još uvek je gledao u Stelina leđa kada je rekao:

— Stela, da si pošla sa mnom, novac sigurno ne bismo izgubili. Ne bih ti dozvolio da zalutaš u živi pesak. Zašto bar onda, u onoj situaciji, nisi shvatila da sam morao biti takav ako sam želeo da krdo dovedem do cilja? Kako nisi shvatila da sam i prema Slounu morao biti strog jer ni on nije savršen.

Stela se naglo okrenula i pogledala ga pravo u oči:

— On ima nedostataka... ali, to je ljudski. Ti si mislio da si nepogrešiv i svemoćan...

— Ja sam bio kao kapetan broda koji je dragocen teret morao da dopremi do cilja — prekinuo ju je Belindžer. — No, dobro. Sve to i nije više važno. Znači, on te izvukao iz živog peška, a onda, šta je dalje bilo?

— Otišli smo u Kolorado. Tamo smo sreli Džeremija Lo-

gana i još neke goniče. Ostali su sa nama. Sloun Ešland je za njih bio gazda. Prepustili su se njemu. Ovde u ovom kanjonu naišli smo na rudnik zlata. U početku nije se mogao eksploatirati a sada već...

Zastala je u pola rečenica, bolje ga pogledala i molećivim glasom rekla:

— Mete, molim te idi odavde! Nemoj nam se svetiti. Zaboravi sve! Idi dalje od nas. Idi iz našeg života! Molim te! Da li treba da kleknem, ili šta treba da uradim da bi...

— Stela, ti ne treba da ga moliš — rekao je jedan glas. — Uperio sam pušku u njega. Dovoljno si ga dugo zadržala... Sada je moj... — glas je klicao od zadovoljstva. Bio je to glas Slouna Ešlanda.

Met Belindžer je taj glas dobro poznavao.

Kako se to moglo desiti, da ga Ešland drži na nišanu? Nije mu sve bilo jasno.

U jednom trenutku Stela je bila kod prozora. Belindžer je bio opsednut prošlošću tako da nije video šta Stela radi kod prozora. Bio je jedan korak iza nje ali ništa nije ni video ni čuo.

Belindžer je okrenuo glavu i pogledao u Slouna Ešlanda.

U očima Slouna Ešlanda odražavala se odlučnost. Ona je proizilazila iz velikog straha koji je još uvek osećao.

Belindžer je znao da je to dovoljno da opali bez dvoumljenja.

— Znao sam da ćeš doći! — obratio mu se Ešland. — Ali, došao si mnogo ranije nego što sam mislio. Nadao sam se da će

imati još nekoliko dana vremena. Dobro, sve to nije važno. Otkopčaj opasač i baci ga dole pored sebe.

Met Belindžer je za trenutak bio duboko rezigniran. Trebalo mu je nekoliko meseci da se oporavi i ponovo dođe k sebi i postane sposoban da traga za svojim neprijateljima. Bili su okrenuti prema njemu. Bez milosti su hteli da ga ubiju.

U trenucima trijunfa poneo se kao glupak. Njegovi postupci nisu bili postupci iskusnog lovca.

— Hajde, napred, gazda! Hoću tvoj revolver. Otkopčaj opasač i baci ga ovamo! Neću dugo da čekam. Dajem ti pet sekundi.

Sloun ga je još uvek zvao gazda. To je pokazivalo koliko se on Belindžera plašio.

Bez reči, Belindžer je otkopčao opasač i nonšalantno ga uhvativši za jedan kraj, pokušao da ga odbaci od sebe. To je on samo pokušao, u nadi da će zavarati protivnika. Trik je uspeo. U trenutku neopreznosti, kada Ešlandova puška nije bila uperena u Meta, ovaj je munjevito ispružio ruku i odgurnuo cev od sebe. Metak je opalio. Zabio se u zid. Belindžer je zatim pojurio za Ešlandom, koji se našao u dvorištu. Ešland je nasrnuo na Belindžera mada mu nije dorastao. Ovaj je bio brži, spretniji i sigurniji. Belindžer je bio rođeni borac.

Od siline udarca Ešland se skoro onesvestio.

Belindžer nije bio sentimental. Udario je Ešlanda još jedanput. Više nije mogao to da izdrži već je od siline udarca pao na kolena i zajecao. Belindžer se

izmakao u stranu jer je znao da i Stela zna dobro da se bori. Već je jedanput pucala u njega.

Još dok se pomerao da bi izbegao Stelin udarac, puklo je nešto. Flaša kojom je Stela razvlačila testo rasprsla se o njegovo rame. Udarac je bio snažan. Zatateturao se. Pao je na kolena. Znao je da će biti gotov ako Stela uspe još nečim da ga pogodi. Crnelo mu se pred očima. Mislio je da će izgubiti svest. Borba je trajala nekoliko trenutaka. Uspeo je da savlada slabost. Ali, bilo je kasno. Sloun Ešland je uspeo nekoliko trenutaka pre njega da se pridigne. Prvo je Met dobio udarac u stomak a onda u glavu.

Licem je pao na zemlju. Izgubio je svest.

*

Buđenje iz nesvesti bilo je bolno. Imao je utisak da će mu se glava raspasti. Prošla je čitava večnost dok je došao k sebi i shvatio šta mu se dogodilo.

Sedeo je ispred kolibe naslonjen na nju. Stela i Ešland su stajali ispred njega i gledali ga.

— Ti sa nama nemaš sreće! — rekao je Ešland.

Belindžer ga je ćuteći gledao. Konačno je ipak rekao:

— Ovoga puta ćete morati da me ubijete! Najbolje je da mi presećete grkljan. Tako rade Indijanci na severu. Hajde, počnite!

Oni su i dalje mirno stajali. Neodlučnost se ocrtavala na njihovim licima.

— Šta je? Zar nemate više hrabrosti da ubijete čoveka?

Posle ovih reči pogledao je u Stelu.

Stela je obliznula svoje suve usne. Konačno je skupila snage da kaže:

— U međuvremenu smo razmislili šta ćemo sa tobom. Ako nam obećaš da ćeš nas ostaviti na miru i da nas nećeš više tražiti, mi ćemo te...

Stela više nije mogla da govori. Sloun Ešland je nastavio gde je ona stala:

— Mi ćemo verovati tvojoj reči. Za tebe je ponos iznad svega. Mislim da si zbog povređenog ponosa pošao za nama. Reci, da li ćeš dati reč i živeti, ili ćeš biti ponosan i umreti?

Belindžer je zatvorio oči. U glavi mu je bučalo. Bol je još uvek bio jak. Najradije bi samo tako sedeo i odmarao se. Ali, morao je da se odluči.

— Idite do đavola! Obećanje vam ne mogu dati. Ubijte me, i da smo već jedanput gotovi!

Oboje su bili iznenađeni. Znali su da je hrabar i neustrašiv. Znali su da ovoga puta ne blefira. Treba ga ubiti! Ali, to nije bilo lako. Ovoga puta to neće biti u borbi. Ovoga puta bi to bilo pravo ubistvo.

Stela i Sloun Ešland su se pogledali. Shvatili su da to ne mogu da urade. Šta dalje?

Stela se obratila Slounu Ešlandu:

— Nema druge mogućnosti! Moraš ga poslati u rudnik kod rudara.

Sloun Ešland je klimnuo glavom.

— Hajde, ustaj! Pravac u rudnik! — ljutitim glasom viknuo je Ešland.

Met Belindžer se vrlo loše osećao. Kada je nekako uspeo da ustane, pred očima mu je bilo

crno. Kao iz daljine čuo je Ešlandov preteći glas:

— Hajde već jedanput! Kreni! Nemoj da nas provociraš! Za šaku dolara svaki u ovoj dolini rado bi te ubio!

Belindžer je krenuo. Jedva je stajao na nogama. Udarci koje je primio neke ljude bi i ubili.

Put do rudnika je bio kratak.

Kada su ušli, gorelo je nekoliko svetiljki. Jedva se videlo. Nešto dalje čekao ih je jedan čovek. Stajao je pored dizalice.

— Stani tu! — viknuo je Sloun Ešland.

Čovek koji je tu stajao, iznenada je rekao:

— Znači, to je gazda... To je Belindžer!

— Da, to je on! On više nije gazda, Barni! Spusti ga dole da pomaže drugima.

Barni je klimnuo glavom. Ipak, onda se usudio da upita:

— Šta je sa Loganom? Zar se još nije vratio iz Kanjon Sitijs? Hteo bih zamenu. Dosta mi je u ovoj rupi. Oni uživaju a ja...

— Ne sekiraj se, Barni! Uskoro će doći. Za jedan sat si slobodan.

Belindžer je znao da je dole u jami izgubljen. Ovako bolestan nikada više neće ugledati svetlost dana. Sada nije imao nikakve šanse. Pogledao je dole u jamu. Tamo je bilo svetlo. Bilo je još ljudi. To mu je davalo nadu da će se možda iščupati. Nešto odlučnije stao je u dizalicu. Metar po metar spuštali su ga dole. U podnožju jame dočekao ga je čovek. Bio je ogroman. Dva puta krupniji od Belindžera.

— Očito, nije ti dobro — dočekao ga je rečima.

— Da, u pravu si! — promrm-ljao je Belindžer. — Kako bi se ti osećao da je neko pokušao da te ubije, da te dotuče. To su ovi gore pokušali. Skoro im je uspelo. Šta je sa vama? Koliko vas ima? Da li ste tu dobrovoljno? Da li vas posle obavljenog posla puštaju napolje? Ili...

— Belindžer je prekinuo, nije imao snage da stoji. Seo je na jedan kamen.

U tom trenutku oglasio se Sloun Ešland:

— Hej, Grine, da li me čuješ?

— Da, čujem te, psino jedna!

— Ovaj novi smę da se od-mara dva dana. Posle mora da radi. U glavi mu nije nešto u redu.

Grin je opsovao i prišao bliže Belindžeru. Pogledao mu je potiljak.

— Mora da ti je tvrda glava!

Posle ovih reči udaljio se da bi doneo mokru krpu i stavio je na Belindžerov potiljak i vrat.

— Biće bolje. Sa tobom, ovde nas je pet. Svakih dvadeset i četiri časa puštaju jednoga gore da se nadiše svežeg vazduha i da...

Grin je učutao jer su se čuli koraci. Pojavila su se dvojica. Prišli su otvoru i viknuli:

— Hej vi gore! Pošaljite nam ručak i nekoliko čebaci. Ovde je hladno.

Tek kada je završio primetio je Belindžera.

— Novi? Zašto su te poslali?

— Zato što sam ih pratio. Imao sam nesredene odnose sa njima. Vidiš, bio sam glup.

— Skoro su mu glavu razneli. Dođi, nešto ću ti pokazati! Kada ovo vidiš, nešto će ti biti jasno!

— pozvao ga je Grin.

Polako je ustao i prišao kolima.

— Zlato!

Belindžer je iznenađeno gledao u grumenje. Stela i Sloun Ešland su naišli na zlatnu žilu. To je bilo tako nestvarno. Polako se okrenuo i vratio na svoje mesto. Sva trojica su ga nemo posmatrala. Konačno, jedan od njih je rekao:

— Sada ćemo napraviti malu pauzu. Ja sam Džes Stounmark. Ovaj ovde je Bil Foks a ovaj matorni je Ejb Grin. U jami je ostao Robert Longfelou. Ali, šta znače imena kada se čovek nalazi u ovakvoj situaciji. Uostalom, važnije je kako momci izgledaju a ne kako se zovu.

— U pravu si! Ja sam Met Belindžer.

Ljudi su klimnuli glavama.

Odmah posle toga bacili su se na posao. Trebalo je zlatnu ruđaču prebaciti u dizalicu. Na zvižduk Džesa Stounmarka dizalica je bila povučena gore. Uto se pojavio četvrti čovek. Psovao je i ljutito govorio.

— Zar ručak još nije stigao? Za ovo trebali bismo da ga dobijemo u srebrnim tanjirima. A ko je ovo? — upitao je ugledavši Belindžera.

— Belindžer, siromah kao i mi! — rekao je Grin.

— Ko to zna! — neodređeno je rekao Robert Longfelou. — On pripada više vašoj sorti. I on je jahač kao i vi. Zašto su kauboja poslali? Možda je i njihov i treba da...

— Ne, to sigurno nije tačno. Skoro su mu glavu smrskali.

Belindžer se loše osećao. Jedino je Stounmark to primetio.

Pokazao je na jednu malu prostoriju i rekao:

— Hajde drugar, treba da se odmoriš. Tamo su naši kreveti. Seno i ćebad...

Bez reči je ustao i nestao u prostoriji. Tu je takođe gorela slaba svetiljka. Spustio se na ležaj i pre nego što je zaspao pokušao je da razmišlja o situaciji u kojoj se nalazio. Pitao se ko su ti ljudi tu u rudniku? Zašto ih ima samo četvorica? Zašto ih drže kao robove i ne puštaju napolje?...

Umor i bolest su ga savladali.

U to isto vreme stigao je Džon Mek Klaski sa svojim ljudima do razrušenog mosta. Svi su sjahali i prišli ruševini da je bolje vide.

Pojavila se i Seli Karpenter i prišla im. Džon Mek Klaski je skinuo šešir u znak pozdrava. Smeškao se. Oči su mu se sijale od zadovoljstva.

— Pošto ga nema, znači, to je on uradio. Porušivši most otišao je u Fajv-Finger-Konjon. Sada sve shvatam. Tamo preko traži nekoga. Sada verujem da...

U pola rečenice prekinula ga je Seli Karpenter:

— Sve to ste već mnogo ranije znali. Poznajete i Džeremija Logana kao i Slouna Ešlanda. Ljudi Džeremija Logana su vas o svemu ovom i obavestili. Belindžer ih je poslao do đavola a jednom je smrskao rame. Garantujem da su došli do vas da bi...

— U pravu ste! — prekinuo ju je Džon Mek Klaski. — Da bi svog druga doveli kod lekara,

došli su u Kanjon Siti. Ubrzo sam doznao sve što se ovde na mostu dogodilo. Znao sam da je most stekao novog vlasnika. Prvo sam poslao Beka Šamekina. Naišavši na prepreku, odlučio sam da pokušam igrom da dodem do mosta. Apelujući na Belindžerov ponos doveo sam ga do toga da igra poker u most. Pobedio je i...

— ... I vi ste mu obećali da ćete most ostaviti! — odvršila je Seli Karperter ljutito.

Mek Klaski se glasno nasmejao i rekao:

— Moja draga Seli, situacija se izmenula. Mora se misliti na druge ljude. Belindžer ne može to tako. Most ne može biti njegov monopol. Ja ću ponovo podići taj most, a onda će ga čuvati moji ljudi.

Posle ovih reči okrenuo se Oliveru Bakitu. Ovaj je ćutao.

— Šta kažete, sudijo?

Oliver Bakit je polako skinuo šešir i prošavši rukom kroz kosu pokušao je da smisli odgovor.

— Gospodice Seli, ovaj most je razrušen a služio je celoj okolini. Naravno, vi možete ostati u ovoj kući ali most ćemo sagrađiti mi, i mi ćemo ga čuvati. Da li ste razumeli?

— U redu! — mirnim je glasom odgovorila. Znala je da bi svaka druga reč bila pogrešno protumačena. Nije želela da ode odavde jer je čekala Belindžerov povratak.

Džon Mek Klaski obratio se jednom svom čoveku.

— Bene Vude, poslaću ti dovoljno momaka da bi most što u kraćem roku završio. Bene, ti svakako znaš zašto mi to sada

radimo i šta tražimo! Negde u Fajf-Finger-Kanjonu postoji zlatna žila. Mi ćemo je pronaći. Sve ćemo pregledati. Tražićemo i Meta Belindžera. Verovatno je odjahao do Slouna Ešlanda koga je još tu hteo da ubije. Hoću da tog Meta Belindžera...

— U redu, gazda! — prekinuo ga je u pola rečenice revolveraš Ben Vud.

U međuvremenu Sloun Ešland se pripremao da zameni Barnija na straži u rudniku. Pre nego što je krenuo, pogledao je u Stelu i potištenim glasom joj rekao:

— Da most nije porušen, pokušio bih sve što smo do sada skupili i otišli bismo odavde. Imam neki loš predosećaj Džeremi Logan i ostali momci ne mogu da se vrate. Belindžer je porušio most i oni ne mogu nazad. Belindžer je naš zarobljenik i to me ne brine. Razmišljam o nečem drugom. Brine me gazda Kanjon Siti, Džon Mek Klaski. Sigurno se sećaš kako smo isplaćivali svoje radnike. Da me Džeremi Logan nije upozorio, ti ljudi bi otišli u Kanjon Siti i sada naša zlatna žila ne bi više bila tajna. Na vreme je pohvatao te ljude i zato oni sada ispaštaju dole u jami.

— U pravu si, Sloune. Sve ćemo mi to prebroditi. Čim most bude ponovo gotov, natovarimo svoje zlato u kola i otići odavde. Poćemo iz početka u jednoj novoj državi. Da li se slažeš?

Oboje je na neki način opterećivao Belindžer. Znali su da će ih i dalje goniti ako uspe da se

izvuče. Uz pomoć drugih ljudi, zatočenih u jami, to nije bilo nemoguće.

Kada se Met Belindžer probudio, nije znao da li je dan ili noć. Bio je sav ukočen od dugog ležanja. Glava ga je još samo neznatno bolela. Osećao se mnogo bolje. Bilo je očito da je onako snažan udarac preboleo bez težih posledica.

Tako ležeći posmatrao je proštoriju. Bila je to mala sobica sa nekoliko kreveta. Voda i hrana visili su sa plafona. To je jedino mesto gde miševi nisu mogli da dođu.

Bez imalo problema Belindžer je ustao iz kreveta i uputio se napolje. Tamo je, kod dizalice, naleteo na Grina. On je čekao hranu koju mu je Ešland spuštao.

— Pomozi mi! — obratio se Grin Belindžeru. — Ponesi sve u našu sobu i stavi na sto. Ja idem po ostale. Znaš da nam kuva jedna žena. U tome je besprekorna. Na jelo se ne možemo potužiti.

Belindžer je ćutao. Uzeo je šerpe i odneo ih u sobu. Sve je bilo pripremljeno kada su ostala četvorica došla. Bili su prljavi i smrdeli su na znoj. Ne progovorivši ni reči seli su za sto. Tek posle izvesnog vremena Robert Longfelou je rekao:

— Danas sam ja na redu da me izvuku na vazduh. Imam utisak da nisam video nebo već čitavih godinu dana.

Jedino se Bil Foks nadovezao na Longfelouove reči:

— Da li će nas ikada pustiti odavde? Da li će nas pustiti na

slobodu kada ispraznimo ovaj rudnik? Za četiri nedelje posao bi trebalo da bude gotov. Onda će nas pustiti ili...

Svi su ćutali. Grin je prvi završio sa jelom i tek onda je promrmljao:

— Sami smo krivi za ovu nesreću. Sa zlatom nismo smeli da se uputimo u Kanjon Siti. Morali smo znati da će oni...

— Ćutite! Prestanite da jadicujete! Sami smo krivi i dosta o tome. Ruku na srce i sami smo nepošteni, bar što se tiče zlata. Možda vi ne mislite tako? — ljutitim glasom rekao je Džes Stunmark.

Niko nije odgovorio na postavljeno pitanje. Pognutih glava gledali su u prazne tanjire.

Met Belindžer ih je posmatrao.

Osećao je na šta misle. I on je razmišljao o istom. Da li će biti pušteni na slobodu? Možda su ti ljudi i imali šansu ali on, on je nije imao. Njega sigurno neće pustiti.

Robertu Longfelou se nije ispunila želja da izađe iz jame. Met Belindžer je znao zašto je to tako. Džeremi Logan i njegovi ljudi se nisu vratili a Sloun Ešland se nije usudio da bilo koga pusti napolje. Umesto da čuju dizalicu javio se jedan glas:

— Hej, vi dole! Zar niste ništa iskopali? Šta vi radite?

— Idi do đavola. Spusti dizalicu, hoću gore. Sada je na mene red da udahnem svež vazduh.

— A... to ne ide. Strpite se. Ako ne želite da izgladnite onda pošaljite ono što tražimo. Zar vam nije dosta! Ne želite da

završite posao i postanete konačno slobodni? Baš ste budale!

*

Te iste noći Bek Šamokin je sa nekoliko ljudi prešao preko razorenog mosta u Fajv-Fingre-Kanjon. Morali su pešačiti jer je bilo nemoguće da pređu na konjima.

Posle izvesnog vremena naišli su na jedan kamp. Videvši desetak konja, odlučili su da se raspitaju o njima. Bek Šamokin je upitao:

– Momci, nama trebaju konji. Pozajmićemo vaše na nekoliko sati. Prešli smo preko razrušenog mosta, ali konje nismo mogli da povedemo. U redu?

Svi su ćutali. Niko od prisutnih baš nije želeo da pozajmi svoga konja.

Mnogi od njih već su bili u Kanjon Siti. Poznavali su pri-došlice, ili su čuli o njima. Bila je dovoljna njihova pojava da se uplaše.

Jedan od prisutnih je posle kraćeg vremena upitao:

– Šta će vam konji?

– Hoćemo da uhvatimo momka koji je podigao most u vazduh. Ubuduće, mi ćemo paziti na most. Ljudi iz Fajv-Finger-Kanjona su za most veoma zainteresovani, jer žele da dođu u Kanjon Siti. Hoćete da nam date konje?

– Uzmite ih! Momku koji je to uradio pošaljite nekoliko pozdrava sa naše strane.

– Ne brinite. Već ćemo ga naći.

*

Upravo u trenutku kada je Sloun Ešland hteo da izađe iz

kuće i krene prema rudniku, njegovoj sreći je došao kraj.

Šamokin ga je dočekao na vratima i uperio mu revolver u stomak. Druga dvojica su uhvatila Stelu. Nije uspela ni da vikne. Jedno vreme se samo opirala te je onda popustila. Videla je da je svemu kraj.

Šamokin je ugurao Ešlanda u kuću. Dvojicu svojih ljudi ostavio je napolju ispred kuće.

Zatvorivši za sobom vrata skoro prijateljskim glasom je upitao:

– Gde je Belindžer? Dobro razmislite. Neću laži. Reći ću vam šta sve znam. Ešlande, Belindžer je pošao za tobom. Prethodno se oslobodio tvojih ljudi i porušio most. Sreli ste se. Sada mi reci gde je on? Da li je mrtav? Pokaži mi njegov grob. Razmisli o svemu, i odgovori!

Sloun Ešland je gledao Šamokina pravo u oči. Njegov prijateljski glas nije ga mogao previriti. Šamokin nije blefirao. Spoznavši sve to zadržtao je celim telom. Obliznuvši usne počeo je da priča:

– Met Belindžer je u rudniku, u jednoj od jama. To što mi imamo među sobom, to je naša privatna stvar. Sve je počelo zbog Stele. On veruje da sam mu je ja oteo. Nekada smo bili prijatelji. Ali, kao što to biva, prijatelji mogu postati i najljući neprijatelji. Dobro je došao za rudnik. Važno nam je da imamo jeftinu radnu snagu. Garantujem vam da vam više neće smetati. Most je vaš!

Šamokin je zadovoljno klimnuo glavom. Ipak, onda je grubim glasom rekao:

—, Dragi moj prijatelju, pokaži mi onda svog Belindžera u toj jami. Hajde, idemo! Pokaži mi ga, veoma sam znatiželjan.

Sloun Ešland je pogledao u Stelu koja je stajala pored štednjaka. Izmenjali su nekoliko signala.

Bek Šamokin je takođe pogledao u Stelu. Počeo je da se smeje. Ništa nije moglo da mu promakne. Obratio joj se:

— Sestro, vrlo si lepa. Pravo je čudo da u ovoj zemlji postoje dve tako lepe žene. Jedna si ti a druga živi nedaleko oдавде, na mostu. Nadam se da si i pametna, osim što si lepa. Nadam se da si dovoljno pametna i da možeš o svemu dobro da razmisliš. Ali, to ćemo videti.

Posle ovih reči Šamokin se okrenuo svom prijatelju Lariju:

— Ostani sa njom. Ne ispuštaj je iz vida. Veoma je opasna. Vraćam se odmah.

Klimnuo je glavom u pravcu Slouna Ešlanda. Oni su krenuli. Putem je Šamokin pretio Ešlandu:

— U slučaju da nešto nepromišljeno uradiš brzo ću te srediti. Pronaći ću Belindžera i bez tvoje pomoći ako je to potrebno ili neophodno. Ali onda, ti si gotov.

Sloun Ešland se lomio ali onda je video da drugog izlaza nema.

Krenuli su prema rudniku.

No je bila svetla. Mesec i zvezde su sjali. Oдавде, sa ivice kanjona sve se dobro videlo. Dole su gorela svetla i ljudi su još uvek radili.

Sloun Ešland je razmišljao o svojoj šansi. Nadao se da će u jami Barni nešto osetiti i od-

mah nešto i preduzeti. Nadao se da će Barni upotrebiti svoju pušku. Ešland se setio kako je onda na reci Simeron izgubio novac. Sada se radilo o većoj sumi i o zlatu. Pitao se šta će se sada desiti? Osećao je da je njegovoj sreći došao kraj.

Kada su ušli u rudnik, čekao ih je Barni. Ešlandovog pratioca on nije prepoznao. Tek kada je Šamokin stao pred njega, Barni se trgao. Prepoznao ga je. Bilo je već kasno.

Prvi je progovorio Ešland:

— On hoće da vidi Belindžera. Dovedi ga gore.

Barni je i dalje stajao u čudu. Nije mogao da se pokrene. Kao opčinjen, gledao je u Šamokina i njegov revolver.

Šamokin je prekinuo nastalu tišinu rekavši:

— Barni baci pušku i revolver. Baci ih ispred mene. Hajde, šta gledaš! Hoćeš da umreš?

Barni se odjedanput skupio. Strah ga je obuzeo.

— Ne, ne! — mucao je. — Ja sam ovde mala riba koja zarađuje svoj hleb... Poslušaću vas. Sve što budete rekli, ja ću uraditi. To će za mene biti zakon.

Posle ovih reči Barni je odložio pušku. Šamokin je stavio Barnija pored Slouna Ešlanda.

— Sada mi zovite Belindžera. Hoću da vidim da li je on stvarno tamo dole. Ko je još sa njim? — upitao je Šamokin.

— Ukupno ih ima petorica. Sada ću ih pozvati. Hej, vi dole! Treba mi Belindžer. Treba da stane tako da ga mi oдавде vidimo. Da li ste me razumeli?

Prvi se javio Stounmark:

— Ti, tlačitelju robova, dokle ćemo ovde sedeti? Da li ćeš nas

pustiti iz ove jame? Dođi sam dole po Belindžera. Hoću nešto da ti kažem. Od sada ti više ne šaljem zlatu. Ako nam ne dozvoliš da izađemo, sa zlatom je svršeno. Da li si me dobro razumeo? Neću da kasnije bude nekih nejasnoća.

Sloun Ešland je pogledao u Šamokina. Ovaj je stajao na ivici platforme i gledao dole u jamu. Kada je Džed Stounmark završio, Šamokin se okrenuo prema Ešlandu i rekao:

– Zlato? Ja samo slušam o zlatu. To zvuči tako kao da dole ima mnogo zlata. Da, da, znači, tu je ta zlatna žila. Jednom su se u gradu pojavili neki sa grumenjem zlata. Naš čovek je to grumenje ispitao i onda smo zaključili da ovde postoji zlatna žila. Da li je ona ovde? Odgovori!

Sloun Ešland je ćutao. Gorčina ga je obuzela. Bio je duboko nesrećan. Nije imao snage bilo šta da kaže. Osećao se kao onda kada je u reci izgubio torbu sa novcem.

Barni, koji je stajao pored Ešlanda, osećao je da je kraj blizu te se odlučio da kaže:

– Da, u pravu ste! Tamo dole se nalazi jedna debela zlatna žila. Oko nje se protežu još neke manje. Video sam to. To je najveća zlatna žila koja...

Naglo je začutao. Nije imao više ništa da kaže.

Šamokin se samo smeškao. Bio je zadovoljan. Posle duže tišine, viknuo je:

– Ulazite u dizalicu. Spustiću vas dole. Recite Belindžeru da ga čekam ovde gore. Pitajte ga da li ima hrabrosti da se popne i suoči sa mnom.

Ešland je odmahnuo glavom.

– Kada stignemo dole, oni će nas razneti pijucima. Bolje nas ubi ovde.

– U redu! Imate pet sekundi!

– Ali, ja sam vam rekao da je dole zlatna žila!

– Za to sam ti mnogo zahvalan! – odgovorio mu je Šamokin cereći se.

Tek sada se Barni osvestio. Milosti neće biti. Sada se radilo o zlatu. Bez reči je stao u dizalicu pored Slouna Ešlanda. Šamokin ih je spustio dole.

Kada se dizalica zaustavila, Šamokin je viknuo:

– Ako se međusobno ne poubijate, pomozite jedan drugom pri vađenju zlata. To je jedini način da izađete.

*

Kada se dizalica zaustavila, Sloun Ešland i Barni su takođe postali zarobljenici. Njihovo oslobođenje zavisilo je od dobre volje ljudi iz Kanjon Sitija.

Grin, Džed Stounmark, Bil Foks, Robert Longfelou i Met Belindžer su opkolili dizalicu sa pridošlicama.

– Pa, ko nam je to došao? – upitao je Džed Stounmark. – Ko nam je to došao u posetu? Hajde, izađite iz te dizalice. Gde su vam revolveri? Zar niste poneli svoje puške? Kako to da nijedan ništa ne kaže? Šta je, izgubili ste moć govora? Sada ste se našli u istoj situaciji kao i mi. Kako se osećate?

Sloun Ešland i Barni su ćutali. Tek posle dužeg vremena Sloun Ešland je rekao:

– Samo trenutak! Sačekajte, nije sve u tome. Bolje saslušajte šta ću vam reći.

Dozvolili su mu da kaže šta

ima. Robert Longfelou je samo dodao:

— Brzo reci, jer posle nećeš biti sposoban bilo šta da kažeš.

Sloun Ešland je izašao iz dizalice. Sledio ga je Barni.

Obojica su pogledala gore. Šamokin je stajao nagnut nad jamom. Želeo je što više da vidi. Da je Met Belindžer imao revolver Šamokin bi već davno bio pogoden.

Sloun Ešland je počeo:

— Došla je divlja horda iz Kanjon Sitijs i preuzela komandu. Vođa je Šamokin. On je jedan od najbržih revolveraša u okolini. Sa njim, ti Belindžeru, ne bi imao nikakve šanse.

Belindžer je ćutao.

Ešland je pogledao u dizalicu a onda gore. Pogledavši Belindžera rekao je:

— Treba da ideš gore. Šamokin će te povući. Pitao je da li si dovoljno hrabar da tako nešto uradiš?

Belindžer je klimnuo glavom i stao u dizalicu.

— Zar čovek treba da bude posebno hrabar da bi se suočio sa običnim revolverašem Šamokinom?

Džed Stounmark je viknuo kada je video da Met ulazi u dizalicu:

— Zar ideš? Nećeš da vidiš šta radimo sa ovom dvojicom?

— Bolje da to i ne pokušavate da učinite. Pustiće nas kada se rudnik potpuno iskoristi. Ako nas ubijete, moraćete da radite i za nas. Mržnju ostavite za posle. Izaći ćemo i napolje. Ne zaboravite da je Stela ostala gore. Ona će sve učiniti da me izvuče, i da mi pomogne. To će i vama pomoći. Bolje razmislite!

Svi su uglas nezadovoljno gundali. Postali su svesni značaja Ešlandovih reči.

Belindžer, koji je već stajao u dizalici, dodao je:

— Umirite se! Moramo da se držimo na okupu i treba da budemo složni. Kada izađemo odavde, on pripada meni. Zbog njega sam došao u ovu zemlju. Most sam srušio da mi ne bi pobjegao. Čujte me dobro! Ja ću ga ubiti, on je moj!

Šamokin, koji je stajao gore, povukao je dizalicu.

Ljudi, koji su ostali u jami, gledali su. Grin je tihim glasom rekao:

— Taj će te svakako ubiti. Čini mi se da ima veća prava na to od nas. Već ćemo videti. Momci, moraćete se strpiti. Ovog Barnija ćemo dobro zaposliti. Nek oseti šta znači raditi. Ovoga puta je imao sreću pa će mu se pružiti prilika da se iskaže.

Dok su ljudi dole razgovarali, Šamokin je vukao Belindžera, koji je sasvim pribrano stajao u dizalici.

Prostor kojim se kretala dizalica bio je veoma mračan. Jedino su dole u jami, i gore na ulazu u rudnik, gorele svetiljke.

Šamokin se nije žurio. Belindžerovo dizanje išlo je sporo. Šamokin ga nije podigao do kraja. Hteo je da se obezbedi, i ostavio ga da visi u vazduhu. Belindžer nije mogao da iskoči iz dizalice. To je Šamokinu i odgovaralo. Posebno mu se dopalo što Belindžer mora da podigne glavu da bi ga video.

Gledajući jedno vreme u Be-

lindžera želeo je da ostavi što snažniji utisak na njega. Tek posle izvesnog vremena rekao je tihim ali pretećim glasom:

— Ono sa mostom ti baš nije bilo pametno. Mi smo ga preuzeli. Sada je u našim rukama. Smešno je što sam te ovde pro-našao. Nisam mogao da verujem da su te već uhvatili. Prešao sam preko porušenog mosta u želji da te nađem i ubijem. Mek Klaski smatra da si veoma opasan. Izgleda da smo se svi prevarili. Očito, nisi onaj za koga smo te smatrali jer je Ešland uspeo da te uhvati.

— Očito da to nisam! — sa osmehom na licu rekao je Belindžer. — Da li imaš još nešto da kažeš? Možda nameravaš da me pustiš i da mi daš jedan revolver te da se odmah na licu mesta obračunamo. Da li si za to dovoljno hrabar?

Šamokin se malo pognuo i skupio. Bilo je to skoro nepri-metno ali Belindžerovo oštro oko ništa nije moglo da propusti. Belindžerovo ponašanje i ponos koji mu je izbijao iz glasa povredili su revolveraša.

Šamokin je uspeo da se savlada. Nasmejao se i rekao:

— Zanima me da li mogu da te savladam. Daću ti priliku, ali ne sada. Treba prvo da radite. Ti preuzmi komandu tamo dole. Ako nam budete slali dovoljno zlata, bolje ćemo postupati sa vama.

Posle ovih reči Šamokin je vratio Belindžera nazad u jamu. Dok ga je spuštao glasno se cerio i vikao:

— Možda si se uplašio da te ne ubijem u dizalici?

— Ne, nisam se uplašio — odgovorio mu je Belindžer. — Ne zaboravi moje reči. Ti si jedno veliko ništa. Da nemaš malo ponosa, svi bi te šutali, jer si kukavica.

*

Stela je sedela na maloj šam-lici pored štednjaka kada je Šamokin ušao unutra. Čovek koji je do sada čuvao Stelu bio je slobodan.

— Brzo se vrati u Kanjon Siti. Javi gazdi da odmah dođe. Hajde, brzo! — odlučnim glasom rekao je Šamokin.

Čovek nije ni reč progovorio. Brzo je napustio prostoriju.

Šamokin je nonšalantno prišao štednjaku i usuo sebi šolju kafe. Dok je pio, netremice je gledao u Stelu.

— Ti si lepa! — počeo je da priča. — Da li tollko voliš Ešlanda da bi ga pratila i u nes-reću? Možda bi promenila miš-ljenje. Čekaj, nemoj još ništa da kažeš, ima vremena! Nešto ću ti reći. Za mene su žene manje više bezvredni objekti. Imam zato i razumevanja prema ženama koje traže boljeg muškarca, i bogatijeg. Ne znam da li si me shvatila? To je privilegija žena. Kada je žena lepa, može da bira. A kada muškarac više ne pruža ono što bi morao žena treba da ga ostavi. Da li me razumeš?

— Da, razmišljate kao vuk. A ja nisam vučica. Ne biram najboljeg u grupi. Ja nisam vučica!

Šamokin je klimnuo glavom.

— Lepo! Gde je zlato koje je do sada iskopano iz rudnika?

Stela je odugovlačila. Pogledala ga je pravo u oči. U njego-

vim očima je mogla da vidi šta će joj se dogoditi u slučaju da sve ne kaže i ne preda mu zlato. Iznenada je shvatila da ćutanje neće izvući ni nju niti Slouna. Ešlanda iz zamke u kojoj su se našli. Volela je Slouna Ešlanda baš zato što je imao i grešaka i nije bio nepobediv. Sada je uvidela da je svemu došao kraj. Sloun Ešland je izgubio svoju bitku.

— Hajde draga, pokaži mi zlato. Nemam više vremena niti strpljenja. Uvek sam bio kavaljer prema ženama. Neke nisu dobro prošle, jer nisu bile dovoljno pametne.

Stela ga je ćutke slušala i gledala. Kada je završio, Stela je rekla:

— Tamo, ispod onog tepiha se nalaze vrata, i unutra je zlato.

Šamokin je bio lud za zlatom to je ona znala. Polako je sklonio sto u stranu i nogom gurnuo tepih.

Stajala je po strani i gledala. Postojalo je tu još nešto za što su samo ona i Sloun znali. Jezikom je obliznula suve usne a srce joj je kucalo kao ludo.

Šamokin je stajao nad odignutim vratima. Dole su bile stepenice. Podrum je bio mali.

— Da li dole postoji svetiljka?

— Da, sa leve strane stepenica ima jedna.

Šamokin je krenuo. U trenutku kada je bio na pola puta Stela mu je brzo rekla:

— Pazite, pri kraju stepeništa napravljena je zamka.

Šamokin se ukočio. Pogledao je u Stelu. Postao je svestan reči koje mu je uputila. Da je pao u zamku slomio bi noge i ona bi imala vremena da ga poklopi

vratima. Ipak, ona ga je upozorila! Bila je pametna, a ne jedna od onih glupača. Šamokinu je bilo jasno da je Stela shvatila njegove reči i da je uvidela da Slounu Ešlandu više ne treba da bude verna.

Trgla se, ali onda je klimnula glavom u potvrdu onoga što je rekla. Nije imala zašto da štiti Slouna. Sve je izgubljeno i sve je otišlo u nepovrat. Već je bila u sličnoj situaciji kada su morali da počnu život ispočetka. Drugi put, bilo bi već suviše.

Iz razmišljanja trgao ju je glas Šamokina. Zahvaljivao joj se da bi nastavio:

— Ovako se bolje razumemo. Vidim da ste pametna žena. Sviđate mi se. Bićemo lep par.

Stela se pomirila sa tim. Sada joj je jedini cilj bio da se što više dopadne Šamokinu te da na taj način pomogne Slounu. Želela je da od Šamokina izmoli Slounov život.

Šamokin se dalje spuštao u podrum. Onesposobio je zamku i uspeo da pronađe svetiljku. Svetlo je obasjalo podrum.

U jednom uglu su se nalazile kožne vreće. Nisu bile velike ali su bile pune. Svaka je vagala sto funti zlata.

Šamokin je bio uzbuđen. Otvorio je jednu vreću i izvukao nekoliko grumena.

— Da, to je to! Upravo su se takvi komadi pojavili u Kanjon Sitiju.

Stela je mogla da vidi sjaj u njegovim očima. Pogledao ju je i rekao:

— Ovo pripada meni! Dragaa, ako budeš pažljiva prema meni, to će biti i tvoje!

Šamokin se vratio. Stela se

uplašila da će je poljubiti. Srećom, nije ni pokušao.

Polako, kao da se ništa nije desilo, Šamokin je sve vratio na svoje mesto. Dok je vraćao sto na predašnje mesto, rekao je tihim glasom:

— Sada bi trebalo isključiti Džona Mek Klaskija iz ove igre. Ako nisi znala to je veliki gazda Kanjon Sitija. Ako želimo zlato da sačuvamo za sebe moramo...

Kada se Belindžer vratio u jamu svi su ga opkolili sa nadom u očima. Čekali su da nešto kaže.

— Za nas se ništa nije promenulo — tiho je rekao. — Verovatno ćemo dobiti šansu. I dalje treba da radimo i zlato da liferujemo njima gore. Ako prestanemo da radimo, neće nam dati da jedemo. Oni nas smatraju svojim robovima. Boje nas se. Boje se da se kanjonom ne pročuje o postojanju zlatne žile. Ešlandu pripada rudnik, on je njegov vlasnik. Ljudi iz grada su lopovi. Meni se čini da nas oni nikada više neće pustiti napolje.

Kada je Belindžer začutao, svi su se zgledali i niko ni reč nije morao da progovori. Svi su oni bili snažni i hrabri ljudi, ali sada nisu videli izlaz.

— U ovoj situaciji čoveku dode da plače — procedio je Bil Foks rezignirano kroz zube.

Svi su gledali u Meta Belindžera. Smatrali su da je on pravi čovek koji im može pomoći. Belindžerova pojava ulivala je poverenje i sigurnost. Čak je i Sloun Ešland gledao u njega. U ovoj bezizlaznoj situaciji uhva-

tili su se za njega kao da će ih on spasti. Osetivši njihove poglede na sebi, Belindžer je podigao glavu i pogledao ih.

— Čini mi se da mi je nešto palo na pamet — rekao je prekinuvši tišinu. — Mislim da imamo još jednu šansu. Vi ćete da radite a ja ću se baviti drugim poslom. Oni gore ne smeju ništa da posumnjaju.

Svi su ga kao opčinjeni gledali.

— Šta ćeš ti da radiš dok mi vadimo zlato? — upitao je Stounmark. Oči su mu bleštale kao u deteta koje očekuje poklon.

— Dozvolite da vas iznenadim! — sa osmehom na licu rekao je Belindžer. Iz sare je izvuкао nož.

Svi su se pitali šta sa jednim nožem može da napravi. Svi su ukočeno stajali i posmatrali Belindžera.

U jednom uglu jame našao je lopatu sa dugačkom drškom. Bila je to drška od kakvih Indijanci prave svoja koplja. Belindžer je odvojio dršku od metalnog dela. Prisutnima je tek sada postalo jasno čemu nož treba da služi.

Svi su se zgledali. Bili su iznenađeni. Grin više nije mogao da izdrži već je morao da kaže:

— To treba da bude naša šansa? To ti nazivaš šansom? Čoveče, smatrao sam te realinom koji u teškim trenucima ne veruje u čuda. Kako misliš tim kopljem da nas izvučeš iz ove zamke? Kako? Da li ti možeš da pogodiš čoveka koji stoji četrdeset jardi iznad tebe? Kažimo da i uspeš, šta onda?

— Nemoj navaljivati. Dozvoli

da vas sve iznenadim! — sinč-
kao se Belindžer. Pogledao je u
Slouna Ešlanda i dodao:

— Pitajte njega kako rukujem
kopljem. On zna. Možda niste ni
znali da imam Indijanske krvi u
sebi. Verovatno sam to nasledio.
Da vas umirim reći ću vam da
ću ovo koplje montirati na još
jednu dužu šipku. Ko god stane
na platformu i dovoljno se
nagne biće pogođen. Možete
imati poverenja u moje sposob-
nosti.

*

Bek Šamokin je poslao čoveka u Kanjon Siti da obavesti Meka Klaskia o zlatu. Sada su sa njim ostala još trojica. Ostavio ih je napolju da čuvaju stražu. Ljudi u rudniku su bili na sigurnom mestu i to mu je olakšavalo stvar. Jednog svog čoveka ostavio je da u rudniku čuva stražu. Posle razgovora sa njima vratio se u kolibu kod Stele.

Ona je sedela za stolom i mešala nešto u činiji. Oči su joj bile velike i premorene. Na štednjaku se kuvala voda za kafu. Pokušavala je da se održi budnom.

Videvši je takvu Šamokin se nasmejao i rekao:

— Hajde, dodi! Možemo da se odmorimo nekoliko sati. Da li je tamo spavaća soba?

Stela se nije ni pomerila. Samo je potvrdno klimnula glavom. Znala je da ovim gestom definitivno napušta Slouna Ešlanda. Pitala se da li je to zbilja privilegija lepih žena da se priklone onom koji više da? Ostala je pored Slouna Ešlanda mada nije bio pobednik. Sada se pri-

klonila Beku Šamokinu samo zbog zlata. Pitala se da li je dobro postupila? Znala je da još uvek to ne može da definiše. Uskoro će doći vreme kada će se ili pokajati ili shvatiti da je dobro uradila. U ovim trenucima nije mogla da pronađe pravi odgovor za svoje ponašanje.

*

Već sledećeg jutra Džon Mek Klaski je stigao u Fajv — Finger — Kanjon. Znao je da ga Bek Šamokin ne bi zvao da nije u pitanju nešto važno. Poznavali su se godinama i smeli su jedan na drugog da se oslone. Mek Klaski je bio siguran u Šamokinovu vernost. On je dojahao sam. Njegovi ljudi su radili na izgradnji mesta a Šamokin je poveo trojicu da bi mu pomogli pri traganju.

U trenutku kada je Džon Mek Klaski dojahao do kolibe, video je Šamokina koji se upravo teglio na vratima kolibe. Mek Klaski je ostao u sedlu i posmatrao. Instinkt mu je govorio da se nešto promenilo. Ta promena je izbijala iz njegovog predradnika.

— Šta je bilo? — upitao je napetim glasom.

— Sjaši, gazda! Hoću nešto da ti pokažem. Pronašli smo zlatnu žilu. Nalazi se tamo preko u rudniku. Hajde, idemo da vidiš. U međuvremenu moja draga će nam spremi doručak. Stela, da li si čula? Dobili smo posetu. Spremi nam dobar doručak.

Posle ovih reči Šamokin je ponovo pogledao u Meka. Nastavio je da govori nešto brže nego obično:

– Gazda, to je prava zlatna žila. Već imamo šest vreća. Do sada je to naš najveći uspeh.

Mek Klaski je još uvek sedeo u sedlu. Gledao je u svog predradnika ozbiljnim i ispitivčkim pogledom. Reći ne misli su mu prolazile glavom. Šamokin nije delovao kao čovek koga je uhvatila zlatna groznica. Mek Klaski je još uvek bio u dilemi da li da sjaše ili ne. Ipak je preovladao trijumf da je zlatna žila u njihovim rukama. Odlučio je da sjaše.

– Hajde, idemo! Pokaži mi taj rudnik.

– Svakako, pokazaću ti! – odgovorio je Šamokin i krenuo napred da pokaže put.

Ušavši u rudnik naišli su na stražara. Bio je već premoren i malo otegnutim glasom je upitao:

– Napolju je već dan, zar ne?

– Jeste, Pekose. Idi napolje i doručkuj. Slobodan si.

Dok je Šamokin razgovarao sa svojim čovekom, Mek Klaski je nestrpljivo prišao jami i pogledao dole. Svetlo je bilo toliko slabo da se ništa nije moglo videti.

– Hteo si da mi pokažeš tu zlatnu žilu? – glasno je rekao Mek Klaski i pokazao na dizalicu. – Da li se ovim spušta dole? Šta se dole nalazi? Da li ima ljudi?

– Da, da... Oni ti ništa neće uraditi. Obradovaće se kada te ugledaju. Dobiće bolje društvo. Hajde, stani na dizalicu. Pre toga mi daj svoj revolver. Da li si razumeo?

Mek Klaski je klimnuo glavom. Potpuno ga je dobro razumeo. Ali, to što je čuo bilo je za

njegove uši nestvarno. Nadao se da je pogrešio ili da Šamokina nije dobro razumeo.

Šamokin se nije šalio. Izvukao je svoj revolver i još jedanput zapretio Meku. Reči više nisu bile potrebne, jer je Mek Klaski sve shvatio. Gledao je u Šamokina ne verujući. Morao je ipak da ga upita:

– Zašto? Zašto, Bek? Zar nismo uvek dobro sarađivali? Zar nije bilo dobro kada ja nešto smislim a ti to ostvariš? Sada sam želeo da te imenujem svojim partnerom. Šta ovo treba da znači?

– Ah, ti suviše mnogo pričaš. Kako ne možeš da shvatiš da mi je već dosta da radim za gazdu? Tamo u onoj kolibi imam zlata u vrednosti pola miliona dolara. Ljudi koji dole rade moraće još zlata da iskupaju ako misle da žive. Ti im takode možeš pomoći. Kada se zadovoljim, ostaće i za sve vas. Ja ću nestati a vi se tucite oko zlata. Džone, nema svrhe niti smisla da mi sada ugađaš. Ništa se više ne može promeniti. Nemam više obaveza prema tebi. Dovoljno sam prljavih poslova obavljao umesto tebe. Sada smo završili. Ulazi u dizalicu ili ću ja...

Šamokin je začutao uperivši revolver u Mekova leđa. Zavladala je tišina. Šamokin je izgubio strpljenje i nervoznim glasom rekao:

– Daj mi svoj revolver. Znam da ga uvek носиš. Ništa ne pokušavaj da učiniš jer nemaš šanse.

Mekovo grlo se steglo. Znao je da je sa njim svršeno ako napravi pogrešan pokret. Izvukao je mali revolver i pružio ga Šamokinu. Šamokin je bio dobar

revolveraš i sa njim ne bi imao nikakve šanse. Teško dišući stao je na dizalicu. Dok ga je Šamokin spuštao, netremice su se gledali. Šamokinu je bilo jasno da će ga Mek Klaski ubiti ako uspe da se izvuče iz jame.

Društvo je ćuteći dočekalo Meka Klaskija. Met Belindžer mu je klimnuo glavom u znak pozdrava i rekao:

– Dobro došao! Ovoga puta si više izgubio nego onda u onoj igri. Ovog puta...

– U redu, u redu... Znam da sam budala što sam sebi dozvolio da poverujem čoveku. Ali, i ti si ovde dole, Belindžere! Čini mi se da smo obojica grešili.

Sada je Mek Klaski imao vremena da pogleda ljude oko sebe. Osim Ešlanda nijednog nije poznavao. Ali, njega su svi znali. On je bio veliki gazda Kanjon Sitija.

Od sada će biti zajedno sa njima u jami i radiće sve dok Belindžer ne usavrši svoja koplja. Belindžer je imao još mnogo posla, jer je sve radio nožem.

Posle obavljenog posla Šamokin se vratio u kolibu. Njegova tri čoveka su sedela na verandi i doručkovala.

Stela je stajala u vratima i gledala kako se Šamokin približava. Kada je ugledala da je sam, njene zelene oči su zasjale. Šamokin ju je pogledao pravo u oči. I bez reči dobro su se razumeli. Kada se popeo na verandu obratio se svojim ljudima:

– Nadam se da ćete ceniti to što vam ova dama priprema doručak. Da li ste se zahvalili?

Nadam se da nećete uobraziti da je ona vaša kuvarica, zar ne?

U Šamokinovom glasu je bilo nešto što je svu trojicu upozoravalo. Osećali su da se nešto promenilo ali nisu smeli ništa da pitaju. Jedan od ljudi se pridigao sa stolice i promrmljav:

– Izvinite, mi smo zaboravili da vam se zahvalimo. Mi smo neobrazovani momci. Obećavamo da ćemo se popraviti. Ako imate neku želju koju bismo vam mogli ispuniti, vi nam samo recite.

Bilo je to sasvim dovoljno. Stela je bila zadovoljna. Tek je sada imala osećaj da je neko poštuje i drži do nje. Htela je da uđe u kuhinju kada je drugi kauboj pitao:

– Gde je gazda? Nije valjda da on čuva stražu umesto nas? To još nisam video.

Svi su uperili svoje poglede u Šamokina.

Ovaj je seo za sto ništa ne govoreći. Tek kada je prošlo izvesno vreme, rekao je:

– On ne čuva stražu u rudniku. Spustio sam ga dole kod naših radnika. Mek Klaski im od sada pomaže da kopaju zlato.

Svi su prvo pomislili da se Šamokin šali. Kada su videli blešak u njegovim očima, shvatili su da nema šale. Zabezegnuto i bez reči su ga gledali.

Videvši iznenađenje kod sve trojice Šamokin je brzo nastavio:

– Dok ste radili kod Meka Klaskija, dobijali ste tu i tamo po koju premiju. Sada postajete moji partneri i dobijate deo od zlata.

Sva trojica su i dalje ćutala.

Razmišljali su. Momci nisu bili glupi. Kada je polazio na ovaj put, izabrao je trojicu u koju je imao najviše poverenja. Sada su još uvek čekali. Jedan je upitao:

– Ima li tu mnogo zlata?

– Lefti, ima! Negde oko sto hiljada dolara za tebe. Za svakog od nas i više od po sto hiljada dolara. Činjenica je da bi od Meka Klaskija dobili samo kojih hiljadu dolara. Ovo je bolje, zar ne mislite tako? Recite mi šta da radimo sa Mekom Klaskijem, da ga ostavimo dole u jami?

Sva trojica su klimnula glavama.

– A kada ćemo nestati sa zlatom? – upitao je jedan.

– Čim se most osposobi. Onda ćemo dopremiti jedna kola i natovariti ih zlatom. Jedan od vas treba svakog dana da jaše do mosta i da nas obaveštava kako napreduje izgradnja. Čim most bude dovoljno čvrst da izdrži kola sa zlatom, mi prelazimo. U slučaju da ostane još zlata za kopanje, ostavićemo ga pa neka se oni dole u jami potuku oko njega. Sada sam se setio, ne moramo da dovlačimo kola, imamo jedna ispred kolibe. To su bila Ešlandova. Izdržaće oko šest stotina funti zlata. Zlato koje je već pripremljeno u vrećama još danas tovarimo u kola. Treba da budu spremna za svaki slučaj. Nikada se ne zna šta donosi dan a šta noć.

Kauboji su samo klimali glavama. Bili su zadovoljni. Šamokinu nisu imali šta da zamere. On je već sve isplanirao i smislio za njih.

*

Prošla su dva dana od kada je Mek Klaski dospeo u jamu. Za to vreme Belindžer je završio svoje oružje. Oružje je trebalo pravilno montirati. Samo se iz jednog ugla moglo gađati.

Belindžer je bio prezadovoljan. Ostali su bili skeptični. Nisu verovali u čuda. Gledali su u Belindžerovo delo i nisu verovali u uspeh. Belindžer se samo smeškao. Objasnio im je da je potreban i pravi trenutak da se sve izvede. To je bila njihova poslednja šansa, i nije se smela ispustiti.

Najbolje vreme za akciju bila je večera. Trebalo je čekati da čovek spusti hranu dizalicom. Dok je dizalica dole, čovek mora da se nagne nad jamu da bi zategao sajlu. Te trenutke je trebalo iskoristiti i pogoditi ga kopljem.

Sve je teklo po planu. Koplje koje je Belindžer uputio na čoveka prošlo mu je kroz vrat. Bez glasa, telo je palo u jamu pored dizalice.

U međuvremenu svi su izašli iz zaklona i gledali u Belindžera. Nisu mogli verovati svojim očima. Bil Foks je mucajući jedva procedio:

– To... to što si napravio je đavolska stvar.

Sloun Ešland je takode odmah dodao:

– Da, ono što on napravi je uvek ono pravo. Ja ću se prvi popeti, zar ne?

– Ne, ti sigurno nećeš prvi ići. Samo posle mene, ako hoćeš? – mirnim glasom rekao je Met Belindžer.

Bil Foks je podigao ruku:

– Ja se dobro penjem uz ko-

nopac i sajlu. Ranije sam bio igrač na sajli. Na istoku sam imao uspeha.

— Hajde onda, gore! — rekao je Belindžer. — Bolje da čuvam svoje ruke, da bih mogao da držim revolvere.

Čovek koji je tu mrtav ležao imao je i revolvere u držačima. Belindžer ih je proverio. Bili su ispravni.

Posle uspešno obavljenog prvog dela posla, šansa je bila na njihovoj strani.

Mnogo je zavisilo od Belindžera. Pitali su se da li će moći da se suprotstavi Šamokinu? Da li mu je dorastao? Ipak, verovali su u njega. Tek sada su shvatili kakav je on čovek. Bio je hladnokrvan i sasvim pribran, čovek koji je mogao da oceni situaciju.

Sloun Ešland im je pričao o Belindžeru. Pričao im je o krdu koje je terao iz Teksasa za Kanzas.

Dok su slušali Slouna Ešlanda s vremena na vreme bi bacali poglede na Bila Foksa koji se penjao uz sajlu. Da li će uspeti? Samo da ne posustane!

Svako ko se penjao uz sajlu zna da posle pređenih deset jardi postaje sve teže i teže. Čovek se bori ali nema više snage u rukama. Pred Bilom Foksom takode je bio veoma težak zadatak. Kada je prošao dvadeset jardi slabo su ga mogli videti. Svima se činilo da su mu pokreti postali sporiji.

— Nadaймо se da će izgurati! — tiho je rekao Ejo Grin. — Ja to ne bih uspeo, sigurno ne bih.

— I ja ne bih-dodao je Stounmark. — Delujem kao majmun

ali ne ume da se penjem kao on.

Sloun Ešland i Met Belindžer su se gledali. U očima Slouna Ešlanda bila je nada, a Belindžerove oči ostale su bezizražajne. Bio je nedokučiv. Ešland je već nekoliko puta pokušao nešto da kaže. Oblizivao je usne ali reči nišu izlazile. Neprijateljstvo koje je zračilo iz Belindžera bilo je prejako.

Ešland je izgubio strpljenje i više nije mogao da sedi. Šetao je prostorijom kao lav u kavezu.

Belindžer nije pokazivao nestrljenje. Umeo je da se savlada i deluje hladnokrvno.

Bil Foks je polako napredovao. S vremena na vreme je zastajkiavao. Odmarao se i skupljao novu snagu. Prošao je tamni deo šanta. Svetlo se ponovo probijalo. Nije bio daleko od izlaza. Ponovo su ga mogli videti.

— Haj, on će uspeti! On će uspeti! — radovao se Robert Longfelou. — Taj vrag će uspeti! — dodao je još jedanput razdragano. Nije mogao da se obuzda. Radost je bila prevelika da bi je mogao savladati.

Svi su kao opčinjeni gledali gore. Stenjali su jer su znali da se Bil Foks poslednjim snagama hvata za platformu. Izdigao se rukama i povukao gore. Uspeo je! Bio je na platformi.

Za trenutak su ga svi izgubili iz vida. Znali su da mora da se odmori.

Met Belindžer je pogledao u Ešlanda i klimnuo mu glavom.

— Mi ćemo se prvi popeti.

Gore je još sigurno jedna puška – rekao je Belindžer.

Okrenuo se drugim ljudima i upitao:

– Da li vam je pravo da ja sa njim prvi odem gore?

Redom ih je pogledao da bi video kako će reagovati. Pogled mu se zaustavio na Meku Klas-kiju.

Ovaj je klimnuo glavom i do-dao:

– Ubijte Šamokina! Pošaljite ga do đavola! Ne upuštajte se u dvoboj sa njim kao što je običaj kod vas revolveraša. Belindžere, ne mislite na svoj ponos već na nas dole. Ne dajte Šamokinu nikakve šanse.

Glas mu se utišao. Mržnja je izbijala iz svake njegove pore.

Belindžer mu ništa nije odgo-vorio. Ušao je u dizalicu. Sloun Ešland ga je sledio. Odozgo se čuo zvižduk. I oni su se javili. Bil Foks se nagnuo nad šahtom i pogledao dole.

Dizalica se pokrenula. Sloun Ešland i Met Belindžer, neprija-telji, stajali su jedan do drugoga.

– Možda će Šamokin tebe ubiti – konačno je Ešland preki-nuo tišinu. – Onda sam ja slobodan, zar ne? Možda ćeš i...

– Mnogo pričaš! – prekinuo ga je Belindžer. – Drži jezik za zubima! Ti si najveća ništarija koju ja poznajem. Do sada si imao uvek sreće. I ovoga puta si je imao.

Više nisu ni reč progovorili.

Kada su se pojavili na plat-formi, Bil Foks ih je dočekao re-čima:

– Dobro došli, prijatelji! Do-bro došli na bolje mesto! Sada je potrebno samo pravo da idemo i opet ćemo videti sunce.

Da li će nam se oči privići na svetlo? Žmirkaćemo jedno vreme. Mislim da je već noć.

Bil Foks je pričao još neko vreme. Ešland i Belindžer su izišli iz dizalice a Bil ju je onda ponovo spustio dole da pokupi drugu dvojicu. Radost nije mo-gao da prikrije. Glasno je go-vorio i smejaio se.

Iznenada, njegovoj sreći je došao kraj.

U rudnik je ušao neko, neko ko je razumeo smeh i reči. Bio je to jedan od Šamokinovih ljudi. Došao je da zameni svog druga koji je trebalo da večera.

Bil Foks je dobio metak u leđa. Zateturaio se i kriknuo. U tom krikku osećala se sva gorčina njegovog bitisanja. Svojim telom je za trenutak zaklonio vidik Belindžeru. Ovaj nije mo-gao odmah da puca. Meci su praštali na sve strane. Kauboj je gađao puškom. Belindžer je po-tražio zaklon. Pored njega se stvorio Ešland.

– Uzmi pušku. Tamo je! Po-krivaj me – šapnuo je Belindžer. – Držaću se leve strane tako da ti možeš pucati. Ako u toku sledećih nekoliko minuta ne izađemo iz ovog tunela, iz-gubljeni smo.

Ešland je uzeo pušku koja je pripadala kauboju kojeg je Be-lindžer ubio kopljem.

– Mislim da je otprilike tride-set koraka udaljen od nas. Da li si spreman? – dalje je šaputao Belindžer.

– Da, spreman sam! – proša-putao je Ešland. – Ali, dragi moj izmenjaćemo uloge. Sada sam ja na redu da izvlačim vruće krompire iz vatre.

Samo što je to rekao već je skočio. Pušku je nosio ispod pazuha. Imao je na raspolaganju sedam metaka. Pojurio je.

Kauboj mu je dozvolio da mu se primakne. Dva puta je opalio i Ešland je pao na zemlju.

Belindžer je takođe odmah krenuo. Brojao je ispaljene metke. Znao je da čovek nema više ni metka u cevi. Nadao se da sa revolverom nije tako spretn.

Kada je Belindžer primetio senku, postalo mu je jasno da je kauboj uspeo da pobegne iz tunela. Sledio ga je. Nekoliko puta je opalio i čovek se zateturao. Bio je ranjen. Pao je na zemlju.

Šta sada? Da li da nastavi dalje? Da li da rizikuje da ga drugi uhvate i da ostali ostanu bez šanse?

Tri sekunde su mu bile dovoljne da odluči. Možda je to bila greška. Drugačije nije mogao. Morao je da se vrati i da spusti dizalicu. Trebalo je bar još dvojicu da podigne.

Čovek koga je Belindžer ranio, uspeo je da dopuza napola puta do kolibe. Ispalio je tri metka. Nije dugo čekao. Šamokin i još jedan preostali kauboj odmah su se našli kod njega.

– Uspeli su da izađu! Dvojicu sam pogodio ali ostali su izašli. Pekos je nestao. Mora da je pao u jamu u trenutku kada je dizalica bila spuštena. Ja...

Čovek ništa više nije mogao da kaže. Umro je.

Šamokin je potrčao prema rudniku. Onda se trgao. Instinkt mu je nalagao suprotno. Obratio se svom čoveku:

– Lefti, skloni se u zaklon. Gledaj da ti niko ne pride. Srećom, danas smo čuli da će most u toku dana biti osposobljen. Upregnuću konje u kola i spremiti još jednog konja za tebe. Gledaćemo da što pre nestanemo odavde. Na mostu se nalazi Ben Vud sa nekoliko momaka. Ako dodemo do njega, mi smo spaseni. Ovde nemamo nikakve šanse. Samo smo dvojica. Mislim da je najbolje da se sakriješ u zaklon i s vremena na vreme da pripucaš. Dovoljno je da znaju da napolju ima nekoga. Čekaj me dok dodem po tebe.

Šamokin je požurio nazad u kolibu da javi Steli šta se dogodilo. Čuo je da Lefti puca. Potrčao je. Bilo je potrebno što pre pobeći iz kanjona. Pucnjava će privući susede i svima će postati sumnjivo to što se u rudniku događa.

Šamokin se plašio i metka. Čemu sve to zlato ako pogine? Želeo je da počne novi život.

Stela ga je čekala na ulazu u kolibu. Nešto je predosećala.

– Moramo odmah da krenemo. Spakuj vreće sa zlatom. U međuvremenu ja ću upregnuti konje. Dobro je što nismo totalno nespremni. Moramo odmah preko mosta!

Mirno ga je saslušala i samo klimnula glavom.

Dok se spremala, mislila je na Slouna Ešlanda. Još nije saznala da je Ešland mrtav. Nije znala da je Ešland jedini i prvi put u životu bio hrabar. Da li je hteo da zaštiti Belindžera ili je osećao da to mora da uradi radi sebe?

Met Belindžer se vratio do jame. Radio je svim snagama. Dizalica se sporo spuštala. Bio je nestrpljiv. Ništa nije bilo dovoljno brzo. Minuti su bili u pitanju.

Kada se dizalica spustila na zemlju, ušli su Stounmark i Džon Mek Klaski. Dobivši signal, svom silinom je motao sajlu.

Teško dišući rekao je oboma:

— Ešland je mrtav. Jedan od vas treba da uzme pušku, ima još tri metka u njoj. Drugi treba da podigne ostale iz jame.

Posle ovih uputstava Belindžer je trčeći krenuo ka izlazu iz tunela. Nikome ništa nije objašnjavao.

Došunjabo se do Ešlanda i proverio da li je mrtav. Ostavio ga je i sa otkočenim revolverom krenuo dalje. Stigavši do mesta gde je trebalo da leži pogođen kauboj, Belindžer je zastao. Osim puške ničega više nije bilo. Nije smeo da se zadržava. Krenuo je prema izlazu. Noć je bila svetla. Izašavši iz mraka, morao je da požuri. Iznenada, čuo je fijuk metka pored svoje glave. Nije se zaustavio. Trčao je bez ikakvog plana. Nadao se da ga metak neće pogoditi. Još uvek nije mogao da odredi odakle su dopirali pucnji.

Kada se našao napolju, bilo mu je lakše. Mogao je bolje da diše. Za trenutak je zastao. Čuo je psovanje i pokušao je da odredi odakle dopire. Šamokinov čovek bio je blizu njega, u jednom zaklonu. Belindžer je čuo repetiranje. Upravo kada je hteo da ispali metak u Belind-

žera, ovaj je brže reagovao tako da je kauboj pao pogođen.

Iz pravca kolibe čuo se glas:

— Lefti, da li si ga uhvatio?

— Šamokine, dolazim! Sad ćemo da izravnamo račune!

Bio je to Belindžerov odlučan glas.

Belindžer je uspeo da se došunjna nadomak kolibe. Video je upregnute konje i kola. Stela i Šamokin su se spremali da sednu i krenu. Posle nekoliko trenutaka kola su krenula. Belindžer je potrčao ali nije bio dovoljno brz. Razmišljao je šta da uradi. Šamokina je morao da uhvati. Pogledao je oko sebe. Tražio je konja. Pre mosta ga mora stići.

Kada je Šamokin stigao do mosta, mislio je da je spasen.

Most je bio osvetljen. Još uvek se radilo.

Ugledavši ih, Ben Vud je prišao kolima. Podigao je ruke i rekao:

— Ne možete dalje! Most nije gotov.

— Oslobodi mi put, moram da prodem. Pokupi svoje ljude i zadrži moje gonitelje. Ja moram da predem, da li si razumeo?

Beni Vud se trgao. Šamokinov glas je bio oštar i pomalo je podrhtavao. Beni Vud je osetio neku promenu u njemu. Nečega se plašio.

Dok je Beni Vud prišao lepoj ženi koja je sedela pored Šamokina, ovaj se okrenuo i ugledao jahača koji se približavao mostu.

— Sigurno je to Belindžer — tiho je rekao.

Instinktivno je zgrabio uzde i poterao konje.

Shvativši Šamokinovu nameru Beni Vud je viknuo:

— Kola su teška za ovaj most. On nije gotov. Neće izdržati toliki teret.

Šamokin ga nije čuo. Kola su jurila. Beni Vud je ućutao i čekao da vidi šta će se dogoditi.

U trenutku kada su kola bila na sredini mosta, daske su počele da pucaju. Stela je pokušala da iskoči, ali bilo je kasno, nije uspela.

Kola, konji i putnici nestajali su u dubini. Poslednjim delićima snage Šamokin se uhvatio za daske koje su visile prema provaliji. Sada je mogao da bira. Mogao je da se okrene prema Kanjon Sitiju ili prema Fajv — Finger — Kanjonu.

Belindžer je takođe stigao. Stajao je iznad Šamokina i čekao da vidi šta će on preduzeti.

Šamokin je sada ostao bez zlata, bez budućnosti. Odlučio je da se bori.

Belindžer je čekao da se Šamokin popne. Stajali su jedan naspram drugog. Gledali su se.

Svi koji su se nalazili na mostu prekinuli su posao i okupivši se oko njih, čekali su.

Šamokin je prvi potegao, ali je i prvi bio pogođen. Nekoliko trenutaka posle njega i Met Belindžer je pao mrtav.

Preko, na drugoj strani mosta stajala je Seli Karpenter i suznih očiju gledala u mrtvog Belindžera.

Shvatila je da mora napustiti ovaj most, jer sada nije imala koga da čeka.

KRAJ

Prevela: E. Pravica

BELI BIZON

Besmrtna Trava je sedela pred pećinom i posmatrala dvojicu Indijanaca koji su dojahali na mustan-zima. Zajedno sa njenim kao nebo plavim očima, u pridošlice je gledao i vrh oštrem strele, na starom, napetom luku, koji je usamljena starica držala u košćatim šakama. Njena košulja od jelenske kože je bila pri levom ramenu potamnela od usirene krvi.

— Neka sestra iz našeg plemena spusti luk i odloži strelu — obrati joj se krupniji od dvojice jahača. — Jednom strelom ionako ne može pogoditi nas obojicu.

— Onda će moja strela da pogodi tebe, Oštra Ruko — odvrtila je ranjena Indijanka. — Besmrtna Trava vam kaže da odmah okrenete svoje konje i odjašite od njene pećine!

Oštra Ruka i njegov pratilac su posmatrali staru Indijanku. Odmah su primetili da je ranjena, što je značilo da je istina, da je odmetnik Brzi Vuk napao najstarijeg člana velikog plemena. Zapazili su da je starica slomila strelu kojom je ranjena, ali da nije izvadila iz tela vrh strele da ne bi iskrvarila. Ali, zato je postojala druga opasnost: da se od vrha strele zatruje rana, i da staro telo ne dočeka sledeći izlazak sunca, pogotovo ako je vrh strele bio premazan otrovom.

Indijanka, čije je ime govorilo o njenoj izdržljivosti, nije htela pomoć od dvojice pridošlica. Bila je nepoverljiva prema svima posle susreta sa odmetničkom grupom

Brzog Vuka. Zaista je bila spremna da odapne strelu. Zbog toga je mladi Indijanac, koji je imao pero u gustoj crnoj kosi, pogledao u Oštru Ruku i rekao:

— Hajdemo odavde, brate. Sestra naše majke ne želi našu pomoć.

Starici se mutio pogled, a bledilo se širilo izmučenim licem:

— Nikada nikome neću odati plemensku svetu tajnu o koži Belog Bizona. Ako i vi uz svirepog Brzog Vuka, idite što pre da mu to kažete...

Mladi Indijanac je okrenuo svog mustanga. Oštra Ruka je oklevao, videvši da je starica na izmaku snage, i da će se uskoro onesvestiti.

Baš kada je i Oštra Ruka hteo da krene, iz onemoćalih ruku sedokose Indijanke ispadoše strela i luk, glava joj klonu, i telo se presavi i pade.

Indijanci su odmah sjahali i prišli onesvešćenoj starici.

— Prenesimo je u pećinu, Sokolovo Oko — reče Oštra Ruka svome bratu.

Sokolovo Oko je klimnuo glavom i prihvatio Indijanku ispod pazuha.

Pećina je bila uska i dugačka. U levom delu nalazio se niski ležaj, zastrt životinjskim kožama, iznad kojeg su visila velika i prelepa pera orlova krstaša sa Modrog Gorja, nepreglednog venca planina koji se protezao daleko na sever. Na sredini pećine bilo je nisko ognjište od kamena i gline. Pored njega su ležale razne posude i druga oprema za veliku ceremoniju prizivanja

dobrih duhova. U desnom uglu pećine s motkama učvršćenim u zidove pećine, visili su komadi suvog mesa, a u dnu pećine bio je stub, totem plemena Probušenih Noseva, identičan totemskom stubu u centralnom naselju plemena, u dolini Valove.

Indijanci su pažljivo položili staru Indijanku na ležaj. Sokolovo Oko je prišao ognjištu, i bacio na vatru nekoliko suvih grana. Iskre su naglo odskočile, i isto tako brzo se ugasile, padajući naokolo.

Za to je vreme Oštra Ruka, visoki i snažni Indijanac, nožem rasparao naramenicu jelenske košulje na telu onesvešćene starice, i ugledao ranu na ramenu. Zašto Besmrtna Trava nije htela da pomogne sebi? Sigurno je znala da leći takve rane.

Oštra Ruka je shvatio da mora odmah da izvadi vrh strele iz staričinog ramena.

Ležaju je prišao i Sokolovo Oko, i zabrinuto zavrteo glavom.

— Vrh strele je sigurno bio pre-mazan otrovom, a mi nemamo ovde lekovite trave — rekao je tiho Oštroj Ruci.

— Istina je, Sokolovo Oko, da je sestra naše majke blizu večnih lovišta — odgovorio je Oštra Ruka gledajući u staricu. — Ali, važno je da je njen duh još ovde. Naspi vode u posudu i stavi je na vatru da se ugrije...

Sat kasnije Besmrtna Trava je začela na ležaju, a onda je stisla beskrvne usne, gledajući u dvojicu ratnika koji su sedeli pored vatre. Shvatila je šta se dogodilo u međuvremenu.

— Ko vas je poslao ovamo? — upitala je, pogledavši u svoje previjeno rame.

— Plemenski savet nas je poslao — odgovorio joj je Sokolovo Oko.

Oštra Ruka je sedeo pored vatre, držeći u krilu pušku.

— Čuli smo za Brzog Vuka — rekao je dubokim, grlenim glasom.

— Pogani odmetnik! — jetko je rekla starica, s izrazom gađenja na

licu. Pokušala je da se osloni na laktove, ali nije uspela. Šumno dišući, opustila se na ležaju, i rekla:

— Brzi Vuk je prekršio sveti zakon plemena Probušenih Noseva.

Sokolovo Oko je uzeo komad suvog mesa od bizona i stavio ga u posudu s ključalom vodom. Seo je pored vatre i pogledao u staricu.

— Nije sad vreme da govorite o Brzom Vuku. Bolje je da mislite o svome ozdravljenju.

Starica ga je pogledala.

— Manitu nikoga ne pita kada će i koga da odvede u večna lovišta, mladi ratniče.

Oštra Ruka se blago osmehnuo.

— Ali, možete se potruditi da odložite svoj odlazak tamo.

Starica nije ništa odgovorila. Zaklopila je oči, dišući sve napornije, isprekidano.

Sokolovo Oko je naglo ustao, gledajući čas u staricu, čas u svog brata, koji je i dalje nepomično sedeo.

Oštra Ruka kao da je pročitao njegove misli. Rekao je:

— Učinio sam što sam mogao. Ti si bio u pravu. Vrh strele je bio zatravan, a mi nemamo lekovitih trava, a ja ne shvatam zašto ona nije sama sebi odmah pomogla.

Na te reči starica je otvorila oči i kazala:

— Nema nikakvih lekovitih trava, Oštra Ruko, za veliko zlo koje slutim za naše pleme.

Starica je začutala na tren, a onda nastavila:

— Od svog rođenja nisam upamtila veću sramotu za Probušene Noseve. Čuvar totema našeg plemena i čuvar tajne o Belom Bizonu nikada nije bio napadnut. Brzi Vuk se drznuo da to učini. Verovatno je hteo od mene da sazna gde se nalazi sveta koža belog bizona, da bi on postao ratni poglavica našeg plemena...

Besmrtna Trava je htela još nešto da kaže, ali je naglo zastala i neprirodno raširila oči. Zatim se njeno telo neživotno opustilo na ležaju, a

oči se staklasto zagledale u kameni svod pećine.

Oštra Ruka je, sedeći prekrštenih nogu, podigao ruke više glave, i, gledajući gore, zapevao Pesmu smrti.

Sokolovo Oko mu se pridružio u jednoličnom i otužnom zapevanju.

Žuta Lisica je sedeo najbliže vatri. Ostali ratnici su sedeli okolo, obrazujući pravilan krug. Gledao je u vatru, namrštenog izraza lica.

— Žuta Lisica je napravio najveću glupost — glasno je govorio Brzi Vuk, dok mu je pogled smeđih očiju opasno sijao. — Pogodio je Besmrtnu Travu ratnom strelom, i ona je sad već sigurno mrtva, a plemensku tajnu nam nije rekla.

Izgledalo je kao da Žuta Lisica tek shvata svoju grešku. Međutim, nešto mu, ipak, nije bilo jasno. Zašto je, uopšte, Brzi Vuk vodio njih, svoje ratnike, do staričine pećine? Zašto sam nije otišao do usamljene starice i pokušao da sazna plemensku tajnu?

— Brzi Vuk nije rekao ništa u vezi sa Besmrtnom Travom — pravdao se. Ona je zategla svoj luk, i meni nije preostalo ništa drugo do ono što sam uradio.

Brzi Vuk je bio ljut.

— Žuta Lisica ima dugačak jezik! — viknuo je. — Besmrtna Trava nije zategla luk da bi odapela strelu, već da bi nas opomenula da se udaljimo od svetog mesta našeg plemena. Žuta Lisica je želeo da opljačka pećinu, i bio bi presrećan da sam ja naredio da se to uradi. Ali, ja sam bio protiv toga. Kada bi ostali plemenski ratnici čuli za pljačku, digli bi se svi protiv nas.

Ratnici su sedeli oko vatre i ćutke slušali. Svi su bili snažni i čvrsti, obojeni ratničkim bojama, a iz crne i dugačke kose virila su im pera. Najniži, kome je bilo ime Mali Jastreb, naizmenice je posmatrao u Žutu Lisicu i Brzog Vuka, dok su ost-

ali slušali gledajući ispred sebe, u zemlju.

Pored Malog Jastreba sedeli su Belo Oko i Jednoruki Orao. Belo Oko je imao u kosi dva orlova pera. To je bio znak da je bio smrtno ranjen u borbi, ali da je ipak uspeo da savlada neprijatelja, i da je ozdravio, zahvaljujući svojoj čvrstoj volji i snazi.

Jednoruki Orao je imao u kosi četiri jastrebova pera. Kod Probušenih Noseva to je bio znak da je ratnik više puta ranjavan i da je učesnik mnogobrojnih bitaka.

Žuta Lisica se uporno pravdao:

— Brzi Vuk nije rekao ono što je najvažnije. Ja sam mogao da ubijem Besmrtnu Travu, ali sam je samo pogodio strelom u rame. Ona je vešt vrač, i sigurno ima lekovitih trava. Ako je želela da se izleči, to je sigurno znala. Ja ću otići da vidim da li je živa.

Na te reči, Brzi Vuk je skočio na noge i viknuo:

— U Žute Lisice je mozak manji, od mozga pustinskog guštera!

Žuta Lisica se trgao, stegnuo usne i skupio obrve. Gledao je u Brzog Vuka, čije su oči plamtele od besa, a u rukama stezao karabin.

Ko zna šta bi se dogodilo da se nije začuo tihi, ali odlučni glas Jednorukog Orla:

— Nije vreme za svađu.

Jednorukog Orla su svi poštovali. On nije imao desnu šaku. Izgubio ju je u jednom okršaju.

Brzi Vuk je spustio pušku i začuao. Uvaženom Jednorukom Orlu nije hteo da se usprotivi, ali mu nije bilo po volji što se on umešao u raspravu.

A onda se oglasio i Belo Oko, inače ćutljiv:

— Ako je to hteo, Manitu je već odveo Besmrtnu Travu u večna lovišta. Tu se više ništa ne može. Moramo pokušati na drugi način da nađemo kožu belog bizona. Bez nje Brzi Vuk neće biti prihvaćen u plemenu.

Brzi Vuk je položio karabin preko prekrštenih nogu. Onda je podigao ruku, isturivši dlan napred. To je bio znak da hoće da saopšti odluku.

Rekao je:

Belo Oko je dobro govorio. Suri Medved takođe zna gde je koža belog bizona, kojom treba da se ogrne ratni poglavica Probušenih Noseva, da bi ujedinio celo pleme. Samo ujedinjeni možemo protiv Dugih Noževa. Zato ja moram imati svetu kožu. Moramo naći Surog Medveda, i saznati od njega, što pre, sve o beloj koži, kojom Manitu štiti onoga ko je nosi, i vodi ga iz pobeđe u pobeđu. A pobeđe će biti naša!

Ratnici su poskočili, mašući puškama i noževima. Brzi Vuk je bio zadovoljan.

Mršavi i sedi general Hauard, pedesetogodišnjak, sa sjajnim širitima na besprekorno zategnutoj uniformi, pogladio je svoje duge zulufe i grohotom se nasmejavao. Udobnije se smestio u kožnu fotelju, pa rekao:

— Dragi moj Milse, tebi je, izgleda, tako jednostavno uraditi to kao što je meni popiti čašicu dobrog viskija.

Mils zatvori hrastova vrata na ormariću iz kojeg je izvadio bocu viskija, pa pride stolu, i nasu piće u čašice. Nasmešio se zatim, uveren u ono što je maločas rekao.

— Da, Hauarde. Probušeni Nosevi moraju što pre u lovišta koja su im dekretom određena, i tu nema šta da se priča. Vreme misionara je prošlo, a Oregon nam treba.

General Hauard uze čašicu s viskijem. Zagledavši se u nju, upita Milsa:

— I kako bi ti to izveo?

Dežmekasti Mils, proćelav, sa monoklom na desnom oku, odgovori bez razmišljanja, nadmeno:

— Sa njihovim poglavicom Džozefom više ne treba pregovarati, iako

ga neki belci nazivaju »Plemeniti«. Ili će Probušeni Nosevi napustiti Oregon, da doseljenici napokon odahnu, ili...

Mils je još nešto hteo da kaže, ali ga je general Hauard prekinuo:

— Očekivao sam takav odgovor. Moram ti reći da nam je plemeniti Džozef ovih godina pomogao da sačuvamo mir. Uostalom, u ovim predelima se zna da su Probušeni Nosevi među prvima miroljubivo prihvatili doseljenike i misionare. Kako nam javljaju izviđači, tek ove godine su se pojavili problemi. Džozef je prestareo, a njegov brat Ogleđalo još nije prošao ratničke igre, pa ne može biti izabran za poglavicu Probušenih Noseva. Saznao sam da se najbolji Džozefov ratnik, Brzi Vuk, odmetnuo sa grupom ratnika, i hoće, po svaku cenu, da postane ratni poglavica.

Pukovnik je pažljivo slušao razgovor svojih starešina; kao svi oficiri nižeg ranga u takvim slučajevima, nije se mešao u dijalog generala, koji su sedeli pored njega. General Mils je, iz poštovanja, slušao svog starog poznanika generala Hauarda, ali nije mogao da sakrije da je nezadovoljan. Nije odmah odgovorio, već se zamislio na trenutak, pa je onda, samouvereno, rekao:

— Dragi Hauarde, čemu toliko moralnih pitanja zbog gomile Indijanaca? Već smo u 1877. godini, i vreme je da i Oregon bude sigurnije područje. Sreća je da si ti određen da vodiš ekspediciju.

Hauard se nasmešio na te reči.

— Sreća za Indijance, misliš. Da si ti određen, loše bi im se pisalo.

Mils je hitro odgovorio:

— Pa, da se ja pitam, ne bismo se toliko dvoumili oko toga ko je ubio trgovca Flaka Krelja i zapalio njegovu brvnaru. Očito je da su mu skalp skinuli Indijanci.

Hauard se osmehnuo.

— Dragi Milse, bandita ima među pripadnicima svih boja kože. Ali, za tebe su uvek krivi Indijanci!

I pukovnik i general Mils se nasmejaše. Mils je podigao čašu i rekao:

– Samo ti čekaj da Brzi Vuk povede Indijance i napadne ti neko utvrđenje ili naselje, pa će te oni iz Vašingtona dobro potprašiti! Moj ti je prijateljski savet da što pre kreneš, dok Brzi Vuk ne postane poglavica.

Hauard je podigao čašu, a to je učinio i ćutljivi pukovnik. Kad su sva trojica iskapili viski, Hauard reče:

– Sve u svoje vreme, Milse. Ja ću raditi po svom uverenju.

General Mils se nasmešio, i ponovo napunio čaše viskijem. A onda je otvorio veliku tabakeru i ponudio svoje goste cigaretama. Pušeci, nastavili su razgovor, pri-sećajući se svojih dana svoga školovanja.

*

Sokolovo Oko je prvi ugledao mrtvog mustanga, a zatim i Surog Medveda najstarijeg pripadnika plemena Probušenih Noseva, kojeg je mustang pritisnuo ispod sebe.

Suri Medved je imao dugu sedu kosu, a lice mu je bilo izbrazdano borama. Njegove oči posmatrale su dvojicu jahača koji su mu prilazili.

Oštra Ruka je sjahao sa velikog belca i prišao Surom Medvedu. Tek tada je primetio da je čelo starog Indijanca orošeno kapima znoja. Znao je da starac trpi užasne bolove. Kada je pored mrtvog mustanga primetio zmiju, raspolovljene glave, i tomahavk pored starčevog tela, shvatio je šta se dogodilo. Zmija je ugrizla starčevog mustanga, koji je poskočio, izgubio ravnotežu, i pri padu, pritisnuo jahača. Zmije su u sušno doba godine najopasnije, i otrov je odmah ubio mustanga. Starac je tomahavkom ubio zmiju, ali nije mogao da se izvuče ispod konja.

I Sokolovo Oko je sjahao sa svog mustanga, koji je više ličio na zebnu nego na konja.

Izvukli su Surog Medveda ispod mrtvog mustanga.

– Spasli ste mi život. Ostajem vam večiti dužnik – rekao je Suri Medved kad se malo pribrao.

Oštra Ruka se nasmešio, čučnuo pred starca i zagledao se u njegovu povređenu nogu.

Sokolovo Oko mu je dobacio:

– Ako nastaviš da lečiš kao danas, naš plemenski vrač će imati uskoro zamenika!

– Samo da ne bude kao što je bilo sa Besmrtnom Travom – progunda Oštra Ruka.

Na te reči Suri Medved se trgao, i upitao:

– Šta se dogodilo Besmrtnoj Travi?

Oštra Ruka je zabrinuto gledao otvoreni prelom na starčevoj levjoj nozi.

– Besmrtna Trava je u večnim lovištima – odgovorio je.

Na to je Sokolovo Oko dodao:

– Manitu je tako hteo.

Oštra Ruka je ljutito dobacio bratu:

– Tako je hteo Brzi Vuk, a ne veliki Manitu.

Starac je šumno disao. Vest o smrti Besmrtnog Trave duboko ga je pogodila, i nije mogao da sakrije svoju tugu.

Oštra Ruka je pogledao u Sokolovo Oko. Ovaj je shvatio šta treba da učini. Uzeo je starčev tomahavk, odsekao je nekoliko čvrstih grana, i, pomoću užeta od jelenske kože, napravio nosiljku, koju je jednim krajem pričvrstio za sedlo na svom konju.

Na improvizovanu ležaljku smestili su zatim Surog Medveda.

Oštra Ruka je zatim pružio starcu čaturicu s vodom. Suri Medved je žudno pio, a onda je zahvalio Oštroj Ruci dugim pogledom i uzdahom olakšanja.

Oštra Ruka se osmehnuo, i upitao:

– Šta te je nateralo da se sam uputiš ovamo?

Suri Medved je nekoliko trenuta razmišljao, a onda je rekao:

— Ti si, Oštra Ruko, hrabar ratnik, i nikada nisi imao jezik zvečarke. Takav je i vaš otac, Hitronogi. Ja znam da mogu verovati sinovima Hitronogog. Krenuo sam u pećinu. Jutros sam čuo zlu vest da je Brzi Vuk napao Besmrtnu Travu. Brzi Vuk hoće na silu da postane ratni poglavica Probušenih Noseva. Džozef je mudar poglavica, ali je ostareo i neodlučan je. A Ogledalo još nije ratnik. Plemenska legenda o belom bizonu je vrlo stara. U davno doba je u stadima bizona koja su ovde pasla bio i poneki beli bizon. Ostala je legenda da Manitu štiti onog ko se ogrne kožom belog bizona. Uz to, koža belog bizona podaruje mudrost. Brzi Vuk je zato odlučio da po svaku cenu dođe do svete kože belog bizona. Ja sam žurio prema pećini Besmrtne Trave...

Starac više nije mogao da govori. Oči su mu se sklopile. Bio je u dubokoj nesvestici.

Stari Džozef je bio poglavica Probušenih Noseva već godinama. Imao je pravilne crte lica, visoko čelo, dugačke i snažne ruke. Za šesirrom je imao desetak raznobojnih pera, što je govorilo o njegovom bogatom ratničkom iskustvu.

Sada je pažljivo slušao razgovor članova plemenskog saveta, u centralnom vigmamu u naselju.

Spori Dabar je duboko povukao dim iz dugačke ukrašene lule i rekao:

— Brzi Vuk nije sa nama. Naši ratnici su nam dimnim signalima javili loše vesti. Besmrtna Trava se preselila u večna lovišta. Među nama trenutno nije ni Suri Medved. Odjahao je prema pećini Besmrtne Trave. Ona je dimnim signalima javila da je napadnuta, i to su naši osmatrači приметili. Oštra Ruka i Sokolovo Oko otišli su da provere

zlu vest. Veliko zlo se desilo. Brzi Vuk mora biti kažnjen.

Košcati i sredovečni Spori Dabar je začutao, a ruku je podigao sedokosi, ali još uvek mišićavi Hitronogi, sa dva duboka ožiljka na licu.

Progovorio je grlenim glasom:

— Kažnjavanjem Brzog Vuka nećemo povratiti Besmrtnu Travu. O našim plemenskim nesuglasticama sigurno su već saznale Plave Bluze, i možda će to iskoristiti. Oštra Ruka i Sokolovo Oko su javili dimnim signalima da su telo Besmrtne Trave podigli na posmrtno kolje, bliže Manituu. Oni se još nisu vratili, i mi ne znamo gde su. Nije dobro što je otišao i Suri Medved. Biće velika nesreća ako i on strada. U dušu Probušenih Noseva uvući će se nemir. Treba ga što pre naći.

Hitronogi je začutao, i prihvatio lulu od Dobre Vode, koji je rukom dao znak da hoće da govori.

— Hitronogi je u pravu kad kaže da moramo što pre naći Surog Medveda. Ali, i Spori Dabar je u pravu kad kaže da moramo kazniti Brzog Vuka. Lukavost i odlučnost Brzog Vuka je svima poznata. Šta će biti ako mu je Besmrtna Trava odala tajnu o koži belog bizona? Možda ju je nemilosrdni Brzi Vuk prisilio na to. Ako odmetnik Brzi Vuk ujaše u naše naselje ogrnut svetom kožom belog bizona, svi će krenuti za njim, ratnom stazom. A Plave Bluze baš na to čekaju, da bi imali opravdanje da nas proteraju iz naših lovišta. Bledolikima ne treba mnogo da krenu putem odmazde i rata. Mislim da treba poslušati i reči Sporog Dabra i reči Hitronogog.

Ostali su ćutke odobravali, klimajući glavama.

Shvatajući da se svi prisutni slažu sa predlogom Dobre Vode, poglavica je rekao:

— Odredite ratnike koji će me pratiti u poteri za odmetničkom grupom Brzog Vuka. Odredite i grupu ratnika koji će tražiti Surog Medveda. Ali, pazite da naselje ne ostane bez zaštite.

— Našeg velikog poglavicu Džozefa pratiće sva četiri moja sina — rekao je na to Dobra Voda.

Članovi saveta pogledali su sa iskrenim divljenjem.

— Ništa nije svetlije od mira nad našim lovištima. Zato će i sinovi moga brata, koji se prošle zime preselio u večna lovišta, krenuti sa našim poglavicom — rekao je Jazavac Koji Stoji.

A onda se javio Hitronogi:

— Starim. Ako ovo propustim, možda nikada više neću nikuda poći sa ratničkim bojama na telu. Zato želim da pratim Džozefa. Hoću da osvetim sestru moje žene.

Džozef je sačekao nekoliko trenutaka, da vidi da li će još neko od prisutnih govoriti, a onda je ispružio ruke ispred sebe, i rekao:

— Veliki Tetreb će sa četvoricom ratnika krenuti tragom Surog Medveda. Sa mnom će krenuti i moj brat po ocu, Ogledalo. To će biti prilika da se pokaže, pa ćemo znati da li je dostojan mesta poglavice. Krenućemo pre nego što se pojavi sunce. Neka ratnici večeras igraju ples smrti, a vrač neka baci čin sreće.

Mišićavi i sredovečni poglavica je ustao, a za njim i ostali članovi plemenskog saveta.

*

Sunce se tek promolilo iza planinskih vrhova, belih od večitog snega, a iz naselja Probušenih Noseva izjahala je grupa ratnika, sa Džozefom na čelu. Uz poglavicu su jahali Hitronogi, četiri sina Dobre Vode, Ogledalo, i tri sinovca Jazavca Koji Stoji. Oprobani ratnici bili su samo poglavica Džozef i Hitronogi. Ostali, mladići, nisu bili dorasli ratnicima kakvi su bili Brzi Vuk, Žuta Lisica, Belo Oko, Mali Jastrebi i Jednoruki Orao.

Hitronogi se sve do polaska nadao da će njegovi sinovi stići u nasele, i krenuti s njim u poturu za Brzim Vukom. To se nije dogodilo, i

Hitronogi se brinuo da im se nije nešto desilo.

*

Oštra Ruka i Sokolovo Oko su se sporo kretali prema pećini Besmrtne Trave. Suri Medved je jedva podnosio drmusanje.

Kada su na prevoju ugledali grupu ratnika, zastali su, a onda se sklonili u senku ogromne stene.

— Vidim Velikog Tetreba. To su ratnici iz naselja — rekao je Sokolovo Oko, i hteo da izjaše iz zaklona, ali ga je zaustavio glas Surog Medveda:

— Sačekaj. Možda se i Veliki Tetreb pridružio Brzom Vuku. Pustite ih da prođu.

Oštra Ruka je klimnuo glavom Sokolovom Oku.

Jahači su prošli nekoliko stotina metara dalje od njihovog zaklona, a zatim su odjahali prema brdima.

Sokolovo Oko nije mogao da prikrije iznenađenje:

— Veliki Tetreb jaše prema pećini!

— Ja moram što pre u pećinu Besmrtne Trave — skoro je zavapio starac.

Sokolovo Oko je pogledao brata, a ovaj je slegnuo ramenima, držeći u levoj ruci pušku. Nastavili su polagano put prema brdima, poštujući želju Surog Medveda.

Mali kanjon ličio je na kamenito korito presahle reke.

Oštra Ruka je zaustavio konja, i dao rukom znak bratu da i on to učini. Onda je sjahao i hitro krenuo napred čvrsto držeći pušku obema rukama. Sokolovo Oko ga je pratio na konju, stalno pogledavajući starca na nosiljci, i istovremeno vodeći bratovog belca.

Oštra Ruka je dugačkim koricama odmicao kroz kanjon, a onda je nestao iza okuke, odakle se put naglo penjao. Do pećine nije bilo više od pedesetak metara. Krijući se vešto, Oštra Ruka se spretno približavao od zaklona do zaklona.

Desetak metara ispred ulaza u pećinu sedeli su, u krugu, ratnici. Konji su im bili u senci velike stene, levo od njih.

Oštra Ruka je za trenutak zastao, osmotrio situaciju, a onda je naglo iskočio iz zaklona, držeći pušku u rukama.

— Šta traži Veliki Tetreb sa svojim prijateljima ovde?

Veliki Tetreb se okrenu prema Oštroj Ruci, i odgovori:

— Veliki poglavica Džozef nas je poslao da nademo Surog Medveda. Evo, vidi, nosim amajliju, koju mi je dao vrač.

Oštra Ruka je spustio pušku, rekavši:

— Neka se moja braća ne ljute. Događaji koji su se odigrali ovih dana naterali su me na predostrožnost.

Ratnici su klimali glavama, a visoki i snažni sin Hitronogog je tri puta zviznuo. Ubrzo zatim, Veliki Tetreb i ostali Indijanci ugledali su Sokolovo Oko i Surog Medveda, na ležaljci.

Veliki Tetreb nije krio želju da što pre sazna šta se dogodilo Surog Medvedu.

Oštra Ruka je rekao samo:

— Zmija. Konj je pao preko Surog Medveda.

— Vratite se u selo i kažite svima da Suri Medved želi da umre pored totemske pećine našeg plemena — progovorio je starac kad su ga položili na mesto na kom je Besmrtna Trava palila vatru.

Svi su sa strahopoštovanjem slušali reči iznemoglog starca, diveći se njegovoj prisebnosti.

Sovin Let ustade i reče, raširivši ruke:

— A šta ako ovamo dođe Brzi Vuk?

Starac se s mukom nasmeši.

— Ne brini. Pored mene će biti Oštra Ruka i Sokolovo Oko. Samo vi idite u naselje.

Veliki Tetreb je bio nezadovoljan starčevom odlukom, ali se povinovao.

— Veliki Tetrebe, daj mi tu amajliju. Ispunio si zadatak koji ti je postavio naš poglavica — ponovo je progovorio Suri Medved.

Na te reči, lice Velikog Tetreba se smrklo. Malo se premišljao, a onda je skinuo amajliju, govoreći:

— Suri Medved ima pravo da zadrži amajliju i da odlučuje ko će da je nosi. Zato ću ga poslušati.

No, videlo se da Veliki Tetreb nerado sluša Surog Medveda. Amajlija mu je davala prednost nad ostalim ratnicima, i zato mu je teško palo da se rastane s njom.

Uzjahao je svog krupnog vranca i podbo ga. Ostali ratnici su ga sledili. Odjahali su.

Suri Medved je rukom dao znak Oštroj Ruci da mu pride, i progovorio je svečanim glasom:

— Ja, Suri Medved, najstariji Probušeni Nos u dolini Valove, određujem tebe, Oštra Ruko, za svog naslednika, čuvara tajne o koži belog bizona.

Starac je obesio amajliju oko čvrstog, bronzanog vrata Oštre Ruke, koji je kleknuo pored njega, i nastavio:

— Ako osetim dah smrti, tebi ću reći gde se nalazi sveta koža belog bizona. Ali, moraš mi dati reč da ćeš ispuniti moju poslednju želju.

Oštra Ruka je klimnuo glavom.

Suri Medved je nastavio:

— Kada saznaš plemensku tajnu, a moj duh odluta u večna lovišta, uzećeš moje telo i uneti ga u pećinu, i pored njega staviti i telo Besmrtnog Trave. Onda ćeš naša tela i sve što se nalazi u pećini zapaliti, da se sve pretvori u pepeo.

Starac je umorno sklopio očne kapke. Oštra Ruka je rekao pogнутe glave:

— Zahvaljujem ti na poverenju, Suri Medvede. Srce moje je ponosno i srećno što je izabrano da čuva plemensku tajnu.

Starac se nasmešio.

Sve vreme pored njih je stajao Sokolovo Oko. Sa ponosom je gledao svog brata.

Od devetorice Indijanaca koji su jahali uz poglavicu Džozefa, najmlađi je bio Duga Prepelica, najmlađi od četvorice sinova. Dobro Vode. Pored njega jahao je Ogledalo, koji je bio samo godinu dana stariji.

Na čelu grupe jahaše su poglavica Džozef i stari, iskusni ratnik Hitronogi, a iza njih su jahali tri sinovca. Jazavca Koji Stoji. To su bili Mala Senka, Kapa i Džoša. Iza njih su jahali Kratko Kopito, Jaki Nož i Tragač, trojica starijih sinova Dobro Vode.

Mladi Indijanac Ogledalo shvatao je da mu je to prva velika šansa da se pokaže kao ratnik. Slutio je kakvo značenje po njegov plemenski status može imati učešće u pohodu na odmetničku grupu Brzog Vuka. Na momente ga je podilazila jeza od pomisli da će se uskoro sresti oči u oči sa neustrašivim Jednorukim Orlom, lukavim Malim Jastrebovom, munjevitom Žutom Lisicom, bezosećajnim Belikom Okom ili nemilosrdnim Brzim Vukom.

Sunce je nemilosrdno peklo, i Ogledalo se mašio mešine s vodom, koja mu je visila o pojasu.

Primetio je da ga posmatra Mala Senka, i shvatio je da je pogrešio. Niko od jahača nije pio vode. Zar baš on, poglavičin brat, da prvi ožedni!

Stisnuo je zube, i poterao konja brže.

Džošin bledunjavi ten i mali, prćast nos odavali su njegovo melesko poreklo. Kada je otac Male Senke i Kape ostao zauvek u brdima, zatrpan snežnom lavinom, njihova majka se udala za starog traperu Džoa, koji je 1804. godine bio član čuvene ekspedicije Levisa i Klarka, niz reku Misuri. Večiti putnik, Džo je prokrstario nepregledna prostranstva, da bi se sticajem okolnosti, nastanio u brdima Modrog gorja, daleko od svih naselja. Stari čudak Džo pričao je svom sinu Džošu o sebi, o Probušenim

Nosevima, o njegovoj braći. Bilo je na mladom melezu da odluči da li će živeti i dalje u brvnari u planinama, ili među Indijancima.

Džoša je izabrao ovo drugo. Vratio se u pleme svoje majke, i živio sa svojom braćom po majci, Malom Senkom i Kapom. O njima trojici svesrdno se brinuo njihov stric Jazavac Koji Stoji.

Kada se pred jahačima ukazala retka borova šumica, Džozef je podigao ruku i zaustavio svog šarenog konja. Čutljivi i prašnjavi Indijanci sjahali su i povelili konje do prvih borova.

Ogledalo je sedeo prekrštenih nogu, i držao karabin u krilu.

Uzimajući mešinu s vodom, krivonogi Tragač se nasmešio i upitao:

— Ogledalo neće vode? Ogledalo je veoma izdržljiv!

Začuo se podrugljiv smeh Male Senke.

Vlažeći vodom nozdrve svoga konja, rekao je glasno, da svi čuju:

— Ogledalo je odavno ispraznio svoju mešinu.

Kratko Kopito i Kapa su se nasmešili na te reči Male Senke.

Džozef i Hitronogi su nepomično sedeli, i ničim nisu davali do znanja da ih interesuje razgovor mladića.

Samo je Jaki Nož ljutito dobacio:

— Nije izdržljivost u gutljaju vode, Mala Senko. A ti, brate moj, Kratko Kopito, bolje osmotri okolinu, da nas ne iznenade ratnici Brzog Vuka!

Hitronogi je klimnuo glavom, u znak da se slaže sa Jakim Nožem, koji je sedeo pet-šest koraka dalje od njega.

Kratko Kopito je bez reči poslušao bratov savet, i otišao do obližnje uzvišice.

Najednom je strela fijuknula kroz vazduh, pored poglavice Džozefa.

Hitronogi se bacio iza jednog velikog kamena. Učinio je to u pravom trenutku; samo trenutak kasnije metak se zabio u drvo uz koje je on do malčas sedeo.

Sledeća strela zabila se u bor iza kojeg se nalazio Kratko Kopito, a tomahavk bačen iz gustiša pred njima zario se u zemlju pored Ogledala.

Jaki Nož i Kapa su odmah odapeli po nekoliko strela u obližnji gustiš. Sa leve strane, iz šumice, začuo se pucanj. Metak je preleteo iznad opruženog Ogledala. Ogledalo je hitro otpuzao u stranu, odlučivši da zaobide boriće, i pride napadaču sa leđa. Hitro je menjao zaklone, dok su Jaki Nož, Kapa i Mala Senka slali ubojite strele u šipražje.

Hitronogi je otpuzao na drugu stranu.

Za Ogledalom je krenuo Tragač, a za Hitronogim, Džošua. Samo je Duga Prepelica nepomično čučao iza jednog bora.

Ogledalo se gotovo sledio kada su se ispred njega pojavila tri ratnika na mustanzima. Život mu je spasao dobroćudni Tragač, privukavši pažnju jahača na sebe.

Žuta Lisica je bacio oštri tomahavk, koji je prosto razneo čelo krivonogog Tragača. Mladi Ogledalo je podigao karabin i povukao obarač. Žuta Lisica se zaneo, i pao. Preostala dvojica napadača protutnjаше pored Ogledala, koji je čučnuo iza jednog debla.

Jednoruki Orao je spazio Ogledalo, i projurio, na mustangu, prema njemu.

Okrenuvši se u sedlu, jednoruki ratnik je zamahnuo oštrim tomahavkom, ali neprecizno, jer mu je mustang tog momenta poskočio. Tomahavk je zviznuo pored Ogledalove glave.

Videvši ratnike koji su izjurili iz šumice, Jaki Nož se uspravio u sedlu i pažljivo nanišanio.

Jednoruki Orao je to primetio, i glasno pomenuo Malog Jastreba. Ovaj je naglo zaustavio konja, koji se propeo na zadnje noge, i tako spasao život svome jahaču. Oda-peta strela se zabola konju u trbuh. Drugu strelu hrabri Jaki Nož nije uspeo da odapne. Narandžasti pla-

men je suknuo iz puške, i začuo se pobedonosni poklič iz grla Malog Jastreba. Jaki Nož je bio mrtav pre nego što je pao na zemlju.

Ubrzo su napadači nestali sa vidika.

Ogledalo je oprezno prilazio nepomičnom Indijancu koji je ležao ispred njega. Kada mu je prišao na desetak koraka, primetno se trgao, držeći karabin obema rukama. Prepoznao je čuvenog ratnika Žutu Lisicu.

Smrknute oči ranjenog odmetnika zurile su u mladog Ogledala.

Ogledalo je hteo da mu pride još bliže, kad začu korake sa strane.

Hitronogi i ostali mu prideše. Otac Oštre Ruke i Sokolovog Oka uhvatio ga je rukom za rame.

— Nemoj mu prići. Nikada nemoj da veruješ neprijatelju, Ogledalo.

Žuta Lisica se najednom podiže na laktove. Iz desne ruke, koju je maločas držao skrivenu iza leđa, ispade mu bodež. Izgubio je snagu, zbog smrtonosne rane.

Teško je disao, i povremeno škrgutao zubima. Oči su mu bile ispunjene mržnjom dok je gledao u mlade članove potere, okupljene oko njega. Ogledalo je zahvalno pogledao Hitronogog.

Stari ratnik je odmahnuo glavom, a onda je rekao:

— Tvoj brat po ocu, a naš poglavica, Džozef, ranjen je. Ako ga brzo ne odnesemo u naselje, do vrača, neće dočekati sledeći izlazak sunca.

Ogledalo je stisnuo zube.

Žuta Lisica je zakrkljao na zemlji, i na usnama mu se pojavila krv.

Hitronogi mu je prišao, i obratio mu se rečima:

— Žuta Lisice, bliži ti se smrt. Zato nam iskreno reci zašto si prišao Brzom Vuku, i ko je napao Besmrtnu Travu.

Žuta Lisica je pogledao Hitronogog i sa naporom prozborio:

— Besmrtnu Travu sam ja pogodio zatrovanom strelom. Prišao sam Brzom Vuku zato što je on hrabar ratnik, i on treba da bude pogla-

vica svih Probušenih. Noseva. Uskoro će se pojaviti Plave Bluze, i Probušeni Nosevi neće više živeti u miru. Džozef je bio dobar poglavica, ali njegovo vreme je prošlo. Samo će Brzi Vuk, ogrnut svetom kožom belog bizona moći da okupi sve ratnike i pobedi bledolike...

Žuta Lisica iskrenu glavu u stranu. Sledećeg trenutka njegovo beživotno telo se opusti na zemlji.

Jednoruki Orao je mrzovoljno jahao pored Malog Jastreba, ljut što nije uspeo da tomahavkom ubije Ogledalo, koji se drznuo da puca u Žutu Lisicu.

Pognuti na ledima mustanga, ratnici Brzog Vuka su jahali ćutke. Kada su dovoljno odmakli od mesta okršaja, Jednoruki Orao je zaustavio konja. To je činio i Mali Jastreb, upitno gledajući u jednorukog ratnika.

Jednoruki Orao je ljutito prozborio:

— Žuta Lisica je bio veliki ratnik. Njegova strela je pogodila Džozefa. Sada mu neće pomoći ni njegovi veliki prijatelji bledoliki, koji ga zovu Plemeniti Džozef.

Mali Jastreb je odmahnuo rukom i upitao:

— Zašto su veliki ratnici Džozef i Hitronogi povelili te neiskusne mladiće protiv Brzog Vuka?

Jednoruki Orao se zamislio.

— Verovatno zato da bi Prerijski Vetar, Kameni Prst, Sovin Let i drugi oprobani ratnici ostali u naselju. Sigurno su tačne priče da se Plave Bluze pripremaju za napad, posle pogibije trgovca Flaka Krelija, pa Džozef nije hteo ništa da rizikuje. A možda je poveo te mladiće da bi plemenu pokazao da se ne treba plašiti Brzog Vuka i nas.

Mali Jastreb je poterao svog konja brže. Učinio je to i Jednoruki Orao, glasno razmišljajući:

— Ostali smo bez Žute Lisice. Ali,

i Džozef je izbačen iz igre, i Brzi Vuk će biti prezadovoljan.

Mali Jastreb se lukavo nasmešio, rekavši:

— Da su sa nama bili Brzi Vuk i Belo Oko, pojeli bismo ih, kao što bizon pojede stručak prerijske trave.

Jednoruki Orao je naglo zaustavio konja. Mali Jastreb ga je iznenađeno pogledao. Jednoruki ratnik je besno prosiktao:

— Jednoruki Orao se nikada nije plašio gomile mladih prerijskih pasa! Ti jaši dalje, a ja ću se vratiti da osvetim Žutu Lisicu.

Mali Jastreb je odlučno zavrteo glavom, podigao pušku i viknuo:

— Haaajjjiii! I Mali Jastreb će sa tobom!

Okrenuli su konje i požurili nazad, spremni na osvetu.

Kada su se uverili da u borovoj šumici nema nikoga, prišli su mestu gde je pre nekoliko časova pao Žuta Lisica.

Gledajući naokolo, Jednoruki Orao je glasno rekao:

— Odneli su ga sa sobom.

Mali Jastreb je ćutao. Setio se naselja, široke doline u kojoj je odrastao. Dobrovoljno je pristao da jaše uz Brzog Vuka, željan ratničke slave.

Jednoruki Orao je prišao svom mustangu i iz torbice od jelenske kože izvadio komad suvog mesa. Seo je. Žvaćući tvrdo meso, rekao je:

— Stomak ne sme biti prepun, ali ne sme biti ni prazan. Ja sam gladan. Uzmi i ti nekoliko zalogaja. Tragovi su još vrlo sveži. Stići ćemo ih.

Mali Jastreb je poslušao.

Nakon sata odmora uzjahali su konje.

Jahali su pod okriljem mraka.

Članovi potere su neumorno jahali. Dva puta su se vraćali nekoliko milja nazad, da bi isprepleli tra-

gove, i tako prevarili eventualne goniocce.

Žurili su u kanjon, gde će sačekati Brzog Vuka. Pola milje istočno od kanjona bio je izvor pitke vode. Stenje u kanjonu bilo je dobar zaklon. Nisu smeli dozvoliti da ih odmetnici ponovo iznenade.

Odjednom je Ogledalo zaustavio konja i glasno rekao:

— Zašto jurimo kao da nas gone zli duhovi? Jesmo li mi krenuli za Brzim Vukom, ili bežimo od njega? Odmorićemo se ovde.

Duga Prepelica i Mala Senka odmah sjahaše sa svojih mustanga. Hitronogi je shvatio da ne treba ništa da kaže, pa je i on sjahao. To su učinili i ostali. Onda su Ogledalo i Hitronogi pažljivo spustili ranjenog Džozefa sa konja.

Začuo se zajedljivi glas Male Senke:

— Da me je Kratko Kopito poslusaao, ne bi sada Jaki Nož bio mrtav. Trebalo je da Kratko Kopito stržari u šumici, prema suprotnoj strani, koju nismo mogli da vidimo od borova Ali, Kratko Kopito je i neznalica, i kriv je za smrt svoje braće, Jakog Noža i Tragača.

Kratko Kopito je izvadio nož iz kanije i odlučno rekao:

— Mala Senka kaže da sam ja kriv što Jaki Nož i Tragač nisu više živi. A ja kažem da nisam kriv. Neka Manitu odluči koji je od nas dvojice u pravu!

Na to se začuo glas poglavice Džozefa:

— Neka mladi ratnici odlože oružje...

Ali, bilo je kasno. Ustijane mlade glave su htele sukob.

Mala Senka se pognuo, i duboko zario ratnu sekiru u grudi Kratkog Kopita. Ali, Kratko Kopito je već bio silovito zamahnuo nožem, i smrtonosno je zakačio Malu Senku po grlu.

Sve je bilo gotovo u nekoliko sekundi. Dva beživotna tela su se skljkala jedno pored drugog. Zavladala je jeziva tišina.

A onda se čuo glas poglavice Džozefa:

— Slušajte me dobro, mladi ratnici. Mnogo godina sam uspevao da očuvam mir sa bledolikima. Živeli smo dobro. Danas ste videli mnogo krvi, i mnogo mrtvih. Sad možete da zamislite kako bi strašno bilo ako bismo se sukobili sa Plavim Bluzama, kojih ima više nego trave u dolini. Zato sam se trudio da očuvam mir, i zato smo i krenuli protiv Brzog Vuka. On je hrabar i snažan, ali je neobuzdan. On želi rat do istrebljenja protiv belih doseljenika, i vidi samo ono što želi.

Džozef je malo počutao, da bi sakupio snage da nastavi:

— Onesite tela Kratkog Kopita i Male Senke do ostalih poginulih ratnika. Zatim se vratite. Nemojte paliti vatru. Odmorićemo se malo, pa ćemo da nastavimo prema kanjonu.

Ali, sreća nije pratila članove poretare. Samo što je poglavica izgovorio poslednju reč, metak je raspaprao mrak. Kapa se srušio pored Džozefa. Ogledalo je munjevito zalegao za oveći kamen, držeći pušku u rukama. Pogled mu je lutao kroz mrak, pokušavajući da utvrdi odakle je upućen metak. I ostali su napregnuto gledali u mraku, ne pomerajući se.

Plamen je ponovo zasvetlio, u deliću sekunde, i pucanj je proparao noć.

Ogledalo je povukao obarač. Jauk iz mraka je potvrdio da je metak pronašao cilj.

A onda se začuo topot konja kroz udolinu. Ogledalo je shvatio da neko želi da se što pre udalji. Naglo se uspravio i ispalio metak nasumice, u mrak, a zatim se opet spustio u zaklon.

Jednoruki Orao je, čuvši jauk Malog Jastreba i osetivši da njegovo beživotno telo pada pored njega, na zemlju, shvatio da im iznenadenje, s kojim su računali, nije uspelo. Hitro je pritrčao konjima, i uzjahao na svog velikog mustanga.

vodeći za sobom konja Malog Jastreba.

Opet je nastala kobna tišina. Preostali učesnici potere shvatili su koliko su uporni, bezobzirni i lukavi ratnici Brzog Vuka. Skoro čitav sat proveli su jahači poglavice Džozefa u zaklonima, ne govoreći i ne pomerajući se.

Kada su, napokon, shvatili da napadača nema pred njima, oprezno su prišli mestu odakle je smrtno pogoden mladi Kapa. Pri slaboj mesečini videli su Malog Jastreba, izvaljenog pored niskog grma. Ogdalo uze njegovu pušku i odlučnim glasom reče:

— Neka Duga Prepelica uzme pušku Malog Jastreba, i neka je nikada ne upotrebi protiv svojih saplemenika.

Duga Prepelica je bez reči prihvatio pušku. Svi su osetili naglu promenu u glasu mladog Ogdala. Shvatili su njegovu odlučnost. Džozef je mogao da bude zadovoljan.

Od deset članova potere živi su ostali samo Hitronogi, Ogdalo, Džošua, Duga Prepelica i smrtno ranjeni poglavica Džozef. Ogdalo se nadao da će Džozef pobediti tešku ranu i da će živ stići do naselja, i do vraća, koji je, po svojim lekovitim travama i uspešnosti u lečenju, bio poznat i u Bakeru, naselju belih doseljenika, udaljenim od naselja Probušenih Noseva dva dana jahanja.

Prišavši svome konju, Ogdalo je odlučnim glasom rekao:

— Jahaćemo odmah dalje. Kada se sunce pojavi na nebu, Džošua i Duga Prepelica će odvesti našeg poglavicu u selo. Hitronogi i ja ćemo nastaviti dalje. Neka nam Manitu bude u pomoći. Osvetićemo mrtve i kazniti Brzog Vuka.

Ledeni glas nasmejanog mladića parao je noć, i niko od prisutnih se nije usudio da protuslovi ratniku koji je ubio dvojicu odmetnika, poznate ratnike, Žutu Lisicu i Malog Jastreba.

Prebacivši mrtva tela Kape, Male Senke, Kratkog Kopita, Žute Lisice i Malog Jastreba preko leđa njihovih mustanga, desetkovana potera je odjahala kroz noć.

Jutro ih je zateklo ispred kanjona, gde su naumili da sačekaju grupu Brzog Vuka. Bez reči, po prethodnom dogovoru, Došua i Duga Prepelica su krenuli prema naselju. Džozefovo lice je bilo blede, be-skrvno.

Kapa, Mala Senka i Kratko Kopito nisu dočekali da njihova ratnička čast bude proslavljena u velikom naselju Probušenih Noseva.

Ogdalo se obratio Hitronogom:

— Sada ćemo da jašemo prema severu, odakle su došli Mali Jastreb i njegov pratilac, koji je napustio bojište. Nećemo čekati Brzog Vuka, naći ćemo ga.

Hitronogi ga je gledao sa čuđenjem, ali i divljenjem.

Odlučne reči, prisebnost i sjaj očiju mladog Ogdala zadivili su Hitronogog. Klimnuo je glavom i kazao:

— Mnogo leta sam jahao uz Džozefa. Sada ću jahati sa tobom.

Mladi poglavičin brat je poterao mustanga, a stari ratnik ga je sledio. Opresno su jahali. Jasno su videli tragove konja.

— To je Jednoruki Orao — reče Ogdalo.

Hitronogi i Ogdalo su čvrsto odlučili da stignu Jednorukog Orla, ali je njihov tempo, diktiran kamenitim predelom i težem očitavanju tragova, bio spor i postojala je opasnost da se razdaljina između gonilaca i gonjenog, poveća. Sunce je nemilosrdno pržilo. Zraci su se odbijali od kamenja, užareni vazduh je titrao.

*

Jednoruki Orao je sakrio konje iza velike stene, gde je bilo bujne trave, zaštićene stenom od prerijskih vetrova.

Jednoruki Orao je shvatio da je sve krenulo loše, kako oni, pobunjenici, nisu ni u snu pomislili da može biti.

Ali, povratka nije bilo.

Pred očima su mu stalno bili njegovi poginuli ortaci. Ogledalo je ustrelilo Žutu Lisicu i Malog Jastreba. Ogledalo će uskoro biti slavan u dolini Valove.

Čučnuo je kraj stene, i naslonio se na topli kamen.

Dugo je jahao uz velikog poglavica Džozefa. Džozef je bio lukav i hrabar ratnik, ali je znao i da pregovara sa neprijateljem. Već godinama uspevao je da sačuva lovišta sa južne strane Modrog gorja. Ali, sad je star. Jednoruki Orao se, zato, poveo za Brzim Vukom, smatrajući da je on najspremniji da se suprotstavi bledolikima.

Pred očima Indijanaca, beli vojnici su na sve strane gradili utvrđenja. Izviđači su sve češće donosili vesti o grupisanju Plavih Bluza, odnosno vojske, u utvrđenjima, i to je Brzi Vuk iskoristio da se pobuni, željan da bude poglavica plemena.

Mnogo šta se desilo. Jednoruki Orao je bio dobar ratnik, ali je i dobro sagledavao pravo stanje stvari.

Duboko je uzdahnuo. Oči su mu se skupile u tanke prореze. U daljini je ugledao dva jahača.

Jahači su najednom zaustavili konje.

*

Ogledalo je pokazao rukom napred i rekao:

— Stena je veoma povoljan zaklon za zasedu.

Hitronogi je klimnuo glavom, i istog časa primetio Jednorukog Orla, koji je izišao iz zaklona, i mahao visoko podignutom rukom.

Hitronogi je pažljivo pratio pokrete njegovih ruku, a zatim je rekao Ogledalu:

— Vidiš li ti što vidim ja? Jedno-

ruki Orao nam daje znake da hoće da govori sa nama.

Ogledalo je petama lako pritisnuo slabine svog mustanga. Hitronogi ga je pratio. Zaustavili su konje tridesetak metara ispred Jednorukog Orla, koji ih je mirno posmatrao.

— Da li si sam, ili se Brzi Vuk krije iza stene kao prerijska lisica?

— upitao je Ogledalo.

Jednoruki ratnik se prezirno nasmešio, i odgovorio:

— Brzi Vuk nije kukavica. On će biti poglavica Probušenih Noseva.

Hitronogi je na to rekao:

— Odmetnik Brzi Vuk neće dočeka ti da bude poglavica. Naš veliki i plemeniti poglavica Džozef je u naselju, i naš vrač Probušeni Nos će ga izlečiti. Po slavnim precima Probušenog Nosa i naše se pleme zove Probušeni Nosevi.

Jednoruki Orao je pozeleneo od besa. Smatrao je da je Džozef već mrtav. Vest da je poglavica spasen razjarila ga je.

Besno se obratio jahačima pred sobom:

— Hitronogi, pričaš koješta! Sjašite! Borićemo se, do kraja!

Zatim je stisnuo tomahavk u ruci, pognuo se malo, i napeto očekivao.

Hitronogi je brzo sjahao, pre nego što se Ogledalo i pomerio u sedlu, i uzviknuo:

— Jednoruki se rasipa hlabrošću, kao da zaboravlja zašto je dobio ime koje nosi!

Tim rečima iskusni Hitronogi je pogodio u pravo mesto. Znao je da je mišićavi ratnik pred njim u prednosti, jer je mlađi od njega petnaest godina, u punoj snazi. Zato ga je uvredio računajući da će Jednoruki Orao, kad se razljuti, biti manje oprezan.

Jednoruki Orao je zarežao od besa, a onda je napao brzinom grabljivice. Mada se Hitronogi brzo izmakao, tomahavk ga je zakačio po ramenu, i rasekao mu kožu.

Ogledalo je hteo da sjaše.

Hitronogi ga je glasno opomenuo, ne skidajući pogled sa Jednorukog Orla:

– Sačekaj mirno ishod borbe!

Jednoruki Orač je ponovno zamahnuo tomahavkom. Kad se Hitronogi izvio u stranu, odbacio je tomahavk i izvukao iza pojasa nož.

Hitronogi je podigao ruku, da odbije udarac tomahavka, i tako je otkrio grudi. Jednoruki Orač je to video, i zato se mašio noža. No, dok je on menjao oružje, Hitronogi je iskoristio trenutak, zabio mu tomahavk u pleća.

Jednoruki Orač je pao na zemlju.

Hitronogi je mirno stajao i nepomično gledao beživotno truplo nekadašnjeg saborca.

Tihim glasom je rekao:

– Uvek i svuda ima zlih ljudi, i uvek će se sukobljavati dobro i zlo. Brzi Vuk je kriv za veliko zlo među nama.

*

Modro gorje je severoistočno područje Oregona, ispresecano rečicama i bogatim dolinama. Zapadni deo Oregona je planinski, sa moćnim Kaskadskim planinama, koje se protežu daleko na sever. Modro gorje se širi od juga ka severu, i svojim istočnim delom zatvara jednu od najplodnijih dolina, koju su Probušeni Nosevi nazivali Valove dolina. Na zapadnom kraju doline uzdizali su se kameniti brežuljci. Prvi vrhu jednog od njih bila je i totemska pećina plemena.

Džoša, Duga Prepelica i ranjeni Džozef bili su primećeni sa isturenih osmatračnica.

Iscrpljeni, ujahali su u naselje na znojavim mustanzima. Za tili čas su ih okružili znatizeljni ratnici, žene, deca i starci. Sa nevericom su slušali reči Duge Prepelice, dok je ratnik Crvena Noga pomogao vraču da odnese ranjenog poglavicu u viggam.

Duga Prepelica je uzbuđeno priča:

– Kratko Kopito, Kapa, Tragač, Mala Senka i Jaki Nož su mrtvi. Našeg poglavicu je ranio Žuta Lisica. On je i ubio Tragača. Žutu Lisicu je ubio hrabri ratnik Ogledalo. Ogledalo je ubio i Malog Jastreba. Začuše se pohvale Ogledalu.

Duga Prepelica je mahnulo rukom.

– Hitronogi i Ogledalo su nastavili poturu za Brzim Vukom, Jednorukim Orlom i Belim Okom. Nas dvojicu je Ogledalo poslao sa ranjenim Džozefom.

Ratnici su počeli međusobno da razgovaraju. Ogromni Prerijski Vetar je uzviknuo:

– Zašto je naš poglavica poveo neiskusne mladiće protiv Brzog Vuka? Zašto smo mi ovde?

Glasno odobravanje je propratilo reči Prerijskog Vetra.

Crvena Noga, koji se vratio iz vračevog šatora, je na to rekao:

– Džozef je dobro mislio. Da smo svi krenuli u poturu, selo bi ostalo na milost i nemilost neprijateljima.

U naselje tog momenta stigao je i Sokolovo Oko, mladi sin Hitronogog.

Priterao je svog konja do mustanga Duge Prepelice i obratio se skupu rečima:

– Brzi Vuk i njegovi ratnici su napali Besmrtnu Travu. Ona je sad u večnim lovištima. Suri Medved je na samrti, i sluti da neće dočekati sledeći izlazak sunca. Zato poziva Džozefa, Hitronogog, Dobru Vodu, Jazavca Koji Stoji, Prerijskog Vetra, Crvenu Nogu, vrača Probušenog Nosa i Kameni Prst, da što pre odjašu do pećine, da im kaže svoje poslednje reči.

Prerijski Vetar, Crvena Noga i Kameni Prst su se odmah izdvojili i prišli starom Jazavcu Koji Stoji. Ovaj je klimnuo glavom i odgovorio Sokolovom Oku:

– Želja Surog Medveda će biti poštovana. Džozef i Hitronogi ne mogu sa nama, ali ćemo mi odmah poći, i prenećemo svim saplemen-

cima poslednje reči Surog Medveda.

*

Kada je general Mils široko otvorio velika hrastova vrata, i zatim ih zatvorio za sobom, general Hauard je razvukao usne u osmeh dobrodošlice, i odložio pero na pisaći sto.

Ustao je i raširio ruke.

Dežmekasti Mils je hitro prišao Hauardu i rukovao se s njim. Iz njihovih iskrenih pogleda i glasnog i srdačnog pozdrava sigurno se moglo zaključiti da su dugogodišnji prijatelji.

— Znači, ipak si dočekao? — rekao je Hauard Milsu.

Mils je klimnuo glavom.

— Šta ćeš, dragi prijatelju. Treba ići ukorak sa vremenom.

— Znam tvoju teoriju: sve, sve, ali dobrobit i napredak belih doseljenika na prvom mestu.

— Nije baš tako. I ja sam pre desetak godina razmišljao kao ti, i bio sam spreman da podržavam miroljubive odnose sa Probušenim Nosevima. Ali, naših je sve više, i oni traže, sa pravom, mesto pod suncem. Moramo da mislimo na svoju budućnost.

Hauard je prišao vitrini i uzeo iz nje bocu viskija i dve čaše. Upitno je pogledao u Milsa, koji se nasmejao, i odgovorio:

— Taj tvoj odlični viski dobro će mi doći posle dugog puta.

Hauard je nasuo viski u čaše, prišao stolu, i nazdravio:

— Pa neka bude srećna ta budućnost!

Mils je pogledao Hauarda u oči.

— Polako, dragi moj. Ja dolazim tek posle tebe i generala Džibona. Pravo da ti kažem, nikada mi se nije dopao taj naduveni Džibon, ali je on, srećno, s tobom.

Mils se nasmejao, a Hauard je rekao:

— E, tu se slažemo. Pričaju o njegovoj tvrdoglavosti.

— To sam i ja čuo za Džibona. No, u ratovanju sa Indijancima dobro

je ponekad poslušati savet iskrenog narednika koji je odrastao u sedlu.

— Žena ti je sada bolje? — upita Hauard svog gosta, želeći da promeni temu razgovora.

Mils je na to pitanje odgovorio sporo, mršteći se:

— Matori lekar joj je preporučio da ode na Zapad, prema obali. Kaže da joj je plućima potrebna primorska klima.

Hauard je nekoliko trenutaka ćutao, a onda je upitao:

— Zašto je ne pošalješ sestri, u Kreskent Siti? Severna Kalifornija je najpogodnija za plućne bolesti.

Mils je ćutao, očigledno zabrinut. Duboko uzdahnuvši, stavio je praznu čašu na pisaći sto, i iskreno priznao svom starom poznaniku:

— Pravo da ti kažem, sestru već godinama nisam video, pa mi je sada nezgodno da joj se obratim za pomoć.

Hauard je klimnuo glavom. Zatim je ponovo nasuo viskija u čaše.

— Jesu li potvrđene vesti u vezi sa Probušenim Nosevima? — upitao je Mils.

— Nisu još, ali će uhode verovatno stići za dan — dva. Poslao sam ih pre četiri dana.

Mils se osmehnu, pa reče:

— Dakle, imamo petog asa u rukavu! Zove se Brzi Vuk. Taj nepromišljeni pohlepni Indijanac je pokrenuo lavinu na svoje pleme.

— Izgleda da je tako. Brzi Vuk hoće po svaku cenu da postane ratni poglavica.

Mils je uzviknuo:

— To nam je šansa da napokon uradimo ono što je već odavno trebalo da učinimo!

Hauard je sumnjičavo zavrteo glavom.

— To će biti velika klanica, i ništa više.

— Hauarde, nikada se nećeš promeniti! Dokle ćeš smatrati da su Indijanci ravnopravni sa nama?

Hauard je popio gutljaj viskija.

Mils je nastavio da govori:

— Kada otpočne, nema više stajanja. Istočni Oregon mora biti siguran za doseljenike. Indijanci moraju biti potisnuti dalje.

Hauard je na to odgovorio:

— Znam, znam. Radi toga dovlačim i nove topove.

Mils je oduševljeno poskočio.

— Sve za pobjedu!

*

Brzi Vuk je bio oprezan. Bio je i robustan od najranijih godina. Uvek se nametao da bude vođa, isprva u dječijim igrama, kasnije na plemenskim takmičenjima.

Nije se nikada saznalo da je on opljačkao prvo skrovište Besmrtna Trave. To se desilo prošle zime, a prilika mu se ukazala sasvim slučajno. Brzi Vuk i Belo Oko su primetili, loveći u okolini, staru Indijanku kako vodi za sobom konja natovarenog krznima. Išla je prema Bivoljem prolazu, severno od naselja.

Belo Oko je nosio tri pera u kosi. Rano ga je u desno oko neki traper. On je uspeo da zarije nož u stomak tom lutalici, ali je ostao slep na desno oko. Zato je dobio nadimak Belo Oko.

Brzi Vuk je dao znak Belom Oku. Krijući se, pratili su stariću, želeći da saznaju gde će sa tovarom koža.

Besmrtina Trava je stigla najzad pred jednu ogromnu stenu, i nestala iza nje, zajedno sa pretovarenim mustangom.

Brzi Vuk je zinuo od iznenađenja, i pogledao Belo Oko.

Hitro su izbrisali svoje tragove, sve do zaravni s koje su i prvi put ugledali stariću. Krijući se, čekali su da se čuvarica totema vrati iz tajnog skrovišta.

Nisu dugo čekali. Dodir ruke Belog Oka bio je znak Brzom Vuku da se starića vraća. Pogledao je preko ruba stene. Stara Indijanka je, ništa ne sluteci, jahala na mustangu, bez tovara.

Brzi Vuk tiho prozbori:

— Sad je red na nas da posetimo to skrovište.

Besmrtina Trava je prejahala preko potoka i nastavila dolinom.

Dvojica ratnika su strpljivo čekali da starića odmakne, a onda su požurili prema steni.

Pažljivo su osmatrali. Belom Oku se najednom oteo uzvik iznenađenja. Brzi Vuk se u skoku našao pored njega.

Gledali su u uski hodnik, koji je vodio u prostranu špilju.

U špilji su primetili dve duboke rupe u jednom kamenom zidu.

Brzi Vuk im je prišao, i opipao kamenito tlo. Na dnu leve rupe osetio je vlagu pod prstima. Desna rupa bila je suva. Zavukao se u nju. Bila je duboka dva-tri metra.

Kad se, minut kasnije, izvukao, uzviknuo je:

— Puna je krzna!

Belo Oko je zadovoljno klimao glavom.

Već sutradan su, zajedno sa Malim Jastrebom, kome su poverili šta su otkrili, otišli u naselje belih ljudi, do trgovca Flaka Krelija, zvanog Prerijski Miš.

Flak je već mesecima trgovao sa Indijancima. Naučio je i njihov jezik. Često se u njegovoj trgovini moglo kupiti i viskija, krišom.

— Šta žele Probušeni Nosevi? — upitao je trojicu mladića koji su ušli u njegovu radnju.

Brzi Vuk je raširio ruke, govoreći:

— Ja sam Brzi Vuk, a ovo su Belo Oko i Mali Jastreb. Mi smo poznati ratnici i lovci sa ove strane Modrih planina. Imamo mnogo dobrih krzana, kakvih Prerijski Miš dosad nije video.

Flak Kreli se zamislio.

— Šta žele Probušeni Nosevi u zamenu za krzna? — upitao je.

— Puške — odgovorio mu je Brzi Vuk.

Flak Kreli je prosto odskočio od zemlje:

— Coveče, jesi li ti poludeo!? Gde da nabavim puške?!

Ali, Brzi Vuk je bio lukaviji i upor-

niji nego što je trgovac pretpostavljao.

— Imamo tri tovara najboljih koža. Tražimo za njih tri puške. Ako ti nećeš naći ćemo drugog trgovca.

— Neka bude kako si rekao. Prvi tovar koža mi donesite za tri dana

— uzdahnuo je trgovac.

— I ti nam nabavi i dosta metaka. Sada je Flak Krela klimnuo glavom.

Tri dana kasnije mladi Indijanci stigli su sa prvim tovarom koža, i uzeli prvu pušku i municiju. Dva dana kasnije došli su sa drugim tovarom, i uzeli drugu pušku. A nedelju dana kasnije došli su i treći put.

Trgovac im je mahnuo rukom, u znak pozdrava, ne sluteći da je pristankom na trgovinu s njim potpisao sebi smrtnu presudu.

Uzevši treću pušku, i napunivši je, Brzi Vuk je ubio Flaka Krelja.

— Prerijski Miš je slab trgovac. Ja sam mu obećao da ćemo doneti krzno za puške, ali nisam rekao kako će se trgovina završiti. Prerijski Miš se prevario. Neka u večnim lovištima bude bolji trgovac!

Belo Oko i Mali Jastreb su divlje podvriskivali, kada je plamen zahvatilo brvnaru.

Brzi Vuk je uzviknuo:

— Ovako će proći svi bledoliki koji su došli u našu zemlju!

*

Žuta Lisica, Jednoruki Orao i Mali Jastreb, koji su odlučili da se vrate do pećine Besmrtna Trave, nikako nisu stizali. Brzi Vuk je slutio nesreću, pa je odlučio da promeni mesto logorovanja. Bio je ljut na sebe što se uplašio odmazde kad je Žuta Lisica smrtno ranio Besmrtnu Travu. Shvatio je da je pogrešio što je pobećao od pećine. Ko zna šta se sve krije u njoj...

Jednog trenutka dve strele su fiju-knule iz kamenjara, i mustang pod Belim Okom se srušio njišteći. Brzi Vuk je odmah sjahao, opalio prema kamenjaru, i bacio se potrbuške na zemlju, pored velikog kamena.

Pored njega je zalegao Belo Oko, držeći čvrsto pušku u rukama.

Brzi Vuk je primetio neko kretanje u šumarku. Opalio je u poveliki žbun. Oštar krik potvrdio mu je da je pogodio napadača.

Trenutak kasnije dvojica Indijana iskočiše iza žbuna i jurnuše prema Brzom Vuku i Belom Oku.

Belo Oko je hladnokrvno nanišao i povukao obarač. Kuršum zastavi jednog ratnika. Nož Brzog Vuka, bačen silovitim zamahom, zaustavi drugog.

Neko vreme vladala je tišina, a onda se začu glas iza jednog drveta:

— Brzi Vuče i Belo Oko, odložite oružje. Veliki Tetreb je ostao sam, i neće da se bori protiv vas.

Belo Oko je iznenađeno pogledao Brzog Vuka. Onda su obojica ugledali Velikog Tetreba. Prilazio im je sa rukama iznad glave.

Brzi Vuk viknu:

— Veliki Tetrebe, stani!

Veliki Tetreb je odmah stao.

— Veliki Tetrebe, zašto ste hteli da me ubijete?

— To je odlučio Sovin Let, kojeg si pogodio nožem. Rekao je da ćemo biti poštovani od celog plemena ako te ubijemo. Ja nisam mogao ništa protiv odluke većine. Ja želim da jašem sa tobom, Brzi Vuče.

Brzi Vuk se kiselo osmehnulo.

— Ti suviše brzo menjaš svoje odluke, Tetrebe.

Brzi Vuk zatim hladnokrvno povuče obarač. Telo Velikog Tetreba klonu na zemlju.

Tišina opet zavlada okolinom. Belo Oko i Brzi Vuk su napregnuto osluškivali.

Ništa se nije pomeralo.

— Tvoj konj je smrtno pogođen, a moj je pobećao, uplašen pucnjima. Uzećemo mustange Velikog Tetreba i Sovinog Leta — reče Brzi Vuk. — Odjahaćemo nazad u brda, do pećine.

Belo Oko bez reči pade za njim.

*

Ogledalo i Hitronogi su čuli pucnje, i poterali su konje u galop. Zao-

bišli su retku šumicu u velikom luku, a onda su sjahali, i oprezno nastavili kretanje, vodeći konje.

Prizor koji su ugledali bio je strašičan. Tri Probušena Nosa ležali su ispred kamenjara, a u šumarku sa desne strane pronašli su nepomična tela još dvojice članova grupe Velikog Tetreba. Po tragovima su zaključili da su dva ratnika odjahala.

Hitronogi je prišao mrtvom Sovinom Letu, iz čijih je grudi virila drška noža.

— Ovo je nož Brzog Vuka.

Ogledalo je pogledao prema brdima.

— Brzi Vuk je izgubio razum. Nijedan ratnik ne ostavlja svoje oružje.

Hitronogi klimnu glavom.

— Brzi Vuk je ili ranjen, pa je požurio po lekovite trave, ili je potpuno izgubio razumnost.

— Trag dva mustanga vodi na sever, prema brdima. Sledićemo ih.

Trag ih je doveo do kanjona.

Jahali su jedan pored drugoga.

Najednom se začuše dva pucnja.

Hitronogi je bio mrtav pre nego što je pao na zemlju.

Mustang pod Ogledalom je pokleknuo. No, mladi Indijanac je na vreme skočio s njega.

Brzi Vuk je, iz zaklona, pogodio Hitronogog. Gađao je prvo njega jer ga je smatrao opasnijim. Da je znao da je Ogledalo ubio Žutu Lisicu i Malog Jastreba, sigurno bi prvo gađao njega.

Ovako, Ogledalo je ostao živ. Zaklonio se iza svog mrtvog konja, uperivši pušku prema strmini kanjona.

— Aaaiti!!! — začu se poklič Belog Oka, koji je krišom, s leđa, prišao Ogledalu, i, sa tomahavkom u ruci, bacio na njega.

Istog momenta je Oštra Ruka stigao iza leđa Brzog Vuka. Video je kako mu je on usmrtio oca.

Kriknuo je i on, ogorčeno, i skočio na Brzog Vuka.

Nekoliko trenutaka kasnije za-

čuo se topot kopita iz udoline. Članovi plemenskog saveta Probušenih Noseva, zajedno sa Sokolovim Okom, zajedno su zastali.

Hitajući da ispune poslednju želju Surog Medveda, naišli su na ogorčenu borbu Ogledala i Belog Oka, Brzog Vuka i Oštre Ruke.

Belo Oko je uspeo da zarije sekiru u desno rame Ogledala. Od bola, Ogledalu se zamaglilo pred očima, ali već sledećeg trenutka se pribrao. Skočio je prema Belom Oku. Istovremeno su zamahnuli: Ogledalo nožem, a Belo Oko tomahavkom.

Belo Oko je očekivao da će Ogledalo zamahnuti levom rukom, pa je okrenuo telo ulevo, da bi zaštitio desnu stranu tela. Ali, Ogledalo je munjevito telom prebacio nož iz leve šake u desnu, i zario smrtonosno sečivo u suparnikova prsa.

Pedesetak metara dalje borili su se Brzi Vuk i Oštra Ruka.

Ogledalo visoko podiže levu ruku i viknu:

— Prestanite!

Brzi Vuk i Oštra Ruka pogledaše prema njemu, i opaziše i članove plemenskog saveta.

Pogled Brzog Vuka se zatim zastavi na nepomičnom telu Belog Oka.

Ogledalo nastavi da govori:

— Belo Oko je mrtav. Žuta Lisica, Mali Jastreb, Jednoruki Orao su takode u večnim lovištima. Brzi Vuče, ne možeš više ništa učiniti. Sam si, a vidi koliko nas ima ovde.

Brzi Vuk je zverao oko sebe, kao životinja u kavezu. Kada je shvatio da je poražen, zabacio je glavu prema nebu i zapevao Pesmu smrti.

Svi prisutni su ga nepomično gledali.

Brzi Vuk je podigao svoj tomahavk, i snažno ga zario sebi u srce. Pao je na kamenito tlo.

Članovi plemenskog saveta su ćutke prišli. Prerijski Vetar reče:

— Brzi Vuk je bio veliki ratnik.

Ogledalo se trgnu, i oštro prijeti:

— Brzi Vuk je bio veliki ratnik, ali i otpadnik od svog plemena. On je kriv za smrt Besmrtne Trave i više nedužnih mladića i ratnika iz našeg plemena. Mnogo je krvi poteklo zbog njegove želje da postane poglavica. Nikada nije bio plemenit.

Kad Ogledalo začuta, Jazavac Koji Stoji reče:

— Požurimo do Surog Medveda.

Svi su odmah krenuli prema totemskoj pećini.

Pred ulazom, naslonjen leđima na topli kamen, Suri Medved je ležao na bizonovoj koži.

Kad su se saplemenici okupili oko njega, progovorio je polako:

— Braćo Probušeni Nosevi! Dugo godina je Besmrtna Trava čuvala ovu pećinu, u kojoj se nalazi sveta koža belog bizona. Besmrtna Trava je od svoga pretka doznala tajnu održavanja te kože, pomoću trave. Trebalo je da ona tu tajnu prenese nekom mlađem, ali nije stigla. Ubili su je.

— Ali, braćo, ne strahujte zbog toga. Nisu snaga i mudrost u koži, već u srcu i razumu ratnika!

Među okupljenima zavlada tajac.

Suri Medved reče Oštroj Ruci da iznese kržno iz pećine.

Kad se Oštra Ruka pojavio sa krznom, svi prisutni širom otvoriše oči.

Koža sa belim dlakama bila je dobro očuvana.

Tišinu je ponovo prekinuo glas Surog Medveda:

— Ja sam spreman za večna lovišta. Poslednja mi je želja da ovu svetu kožu ogrne Oštra Ruka.

Pre nego što je iko stigao nešto da kaže, Oštra Ruka izjavi:

— Braćo, mi imamo svog poglavicu. To je plemeniti Džozef, stari i iskusni ratnik. I Ogledalo je danas dokazao svoju hrabrost i spretnost.

Ja sam ratnik, i neću ustuknuti nikada. Moj otac, Hitronogi, je jahao uz svog poglavicu Džozefa. Ja i moj brat Sokolovo Oko želim da jasemo uz poglavicu Ogledalo.

Bura oduševljenja zahvati plato kada je Oštra Ruka prišao ranjenom Ogledalu i prebacio kožu belog bizona preko njegovih leđa.

Ogledalo podignu ruku i reče:

— Braćo! Neka od danas ova koža bude zalag našeg jedinstva i sloge.

*

Pleme Probušeni Nosevi živelo je u dolini Valove u istočnom Oregonu. Svestan da bledolikih ima sve više, poglavica Džozef je na sve načine izbegavao sukob. Rat je, ipak, buknuo 1877. godine, i Džozef je odlučio da svoje pleme povede u Kanadu.

Sa nekoliko stotina ratnika, vođeci i starce, žene i decu, Džozef je prešao preko dve hiljade kilometara, i hrabro se, zajedno sa ratnim poglavicom Ogledalom, suprotstavljao vojnicima generala Hauarda i Džibona, poslatim da ga zaustave i odvedu u rezervat.

Kada su Probušeni Nosevi već poverovali da su se spasli, na samoj granici Kanade, stigao ih je, sa svojim vojnicima, general Mills.

Posle deset dana bespoštodne borbe, desetakovani Probušeni Nosevi su se predali. Ratni poglavica Ogledalo je hrabro poginuo, a poglavica Džozef, zvan Plemeniti, rekao je generalu Millsu, kad su ga doveli pred njega:

— Umoran sam od borbe, od svega. Najbolji ratnici mog plemena su izginuli, a mnogo žena i nejake dece je pomrlo od hladnoće i gladi. Probušeni Nosevi se više neće boriti. Za moj narod nikada nije ništa učinjeno. Reći, samo prazne reči bledolikih! Umoran sam od vaših reči...

K r a j

NA SVIM KIOSCIMA

BLEK ALBUM SA SAMOLEPLJIVIM SLIČICAMA

BLEK POSLE DESET GODINA PRVI PUT U KOLORU...

BLEK NA TRI STOTINE SAMOLEPLJIVIH SLIČICA...

BLEK NA NALEPNICAMA...

BLEK NA KALENDARIMA...

BLEK NA MAJICAMA...

BLEK U ALBUMU, NA SLIČICAMA I KESICAMA NA SVIM KIOSCIMA ...

**DECO,
STIGAO JE BLEK
SA NAGRADAMA:**

**AUTOMOBIL, VIDEO,
TV-KOLOR, MUZIČKI STUB,
MOTORI, BICIKLI, VIKEND
U NJUJORKU, FOTO-APARATI
I JOŠ 1.000 DRUGIH
NAGRAĐA...**

LUN, KRALJ PONOČI

FREDERIK EŠTON
LUN PRETI

Broj 4

150 dinara

U SLEDEĆEM BROJU

Piter Vorob

KOLT ZA ZALJUBLJENE

Dvojica razbojnika su, po ranijem dogovoru, hitro prišli Garijevom ležaju i ispalili pet metaka iz revolvera. Međutim, kad su nogama odgurnuli ćebe, na licima im se pojavio izraz zaprepašćenja. Pogledali su kockara i zbunjeno raširili ruke.

Pre nego što je kockar uspeo da se snađe, osetio je cev Garijevog revolvera na leđima. Lice mu se pretvaralo u sivu masku, dok je bacao pištolj u prašinu.